Ngày Khánh Thành Tượng Đài Thuyền Nhân tại Hòa Lan 30 tháng 4 năm 2016

Mục Lục

Hình bìa • Danny Nguyen

2 Mục lục

3 Quan điểm
• Trung Cộng kết liễu nền dân chủ Hong Kong

4 Thông báo - Thư mời

6 Bình luận • csVN đang bước vào quỹ đạo Hoa Kỳ
• Chủ nghĩa dân tộc cực đoan tại Trung Cộng

14 Thời sự
• Điểm nóng Hong Kong trong xung đột Mỹ Trung

16 Chủ đề • Tháng sáu nhớ thương !

20 Phiếm luận • Phi công người Anh

27 Tin Tức • Tin Hòa Lan • Tin Thế Giới
• Tin Việt Nam

33 Truyện
• Ngàn Ánh Dương Rực Rỡ • Venezia và Rosaline
• Như Chuyện Thần Tiên

43 SuDoKu

44 Truyền thông xã hội dân sự:
• Nếu cột điện ở Mỹ biết đi…

***Thơ** • • Hoài Tâm Niệm • Nguyễn Nhật Ánh
• Lê Lãng Du • Trương Phong Ba

46 Du lịch • Thăm viếng Budapest

50 Cáo phó – Phân ưu

51 Vui Cười

52 Lá thư tòa soạn

54 Nhạc • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận
CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese
Vluchtelingen in Nederland

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS
Van Der Hagenstraat 711-
6717DK - Ede
Nederland
Email: vietbaohoalan@yahoo.com
Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút
Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ
Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật
Danny Nguyen

Phát hành
Nguyễn Hữu Phước

&
Với sự cộng tác của

• Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An • Đỗ Văn Bùi • Hoài Tâm Niệm • Vành Khuyên • Lê Quang Kế • Miên Thụy • Lãng Du • Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy Chương • Nguyễn Quyết Thắng • Tiểu Yến Tử • Ông Năm Chuột • Trúc Hà • Ty Na • Trần Quốc Hiền • Nguyễn Lê Hồng Hưng • Hữu Phước • Nguyễn Hoàng Nguyên • Nguyễn Hiền • Võ Đức Tiến • Thao De Wit • Ý Nga • Trangđài nguyễn • Topa • Lê lãng Du

Lập trường
Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương
Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

TRUNG CỘNG ĐANG KẾT LIỄU NỀN DÂN CHỦ HỒNG KÔNG

Kỳ họp toàn thể thường niên của Hội nghị Hiệp thương Chính trị Nhân dân Trung Quốc (gọi tắt là "Chính Hiệp") chính thức khai mạc vào 3 giờ chiều ngày 21/5/2020, tại Đại Lễ đường Nhân dân Trung Quốc ở Bắc Kinh. Hơn 2.000 đại biểu tham dự đều được yêu cầu đeo khẩu trang. Tiếp đến một ngày sau đó, Đại hội đại biểu Nhân dân toàn quốc (gọi tắt là "Nhân Đại", tức quốc hội Trung Quốc) đã chính thức khai diễn. Hai kỳ họp này được gọi chung là "Lưỡng Hội". Cùng thời điểm khai mạc "Lưỡng Hội" này, bên ngoài bầu trời Bắc Kinh đột nhiên xuất hiện dị tượng. Mây đen ùn ùn kéo tới khiến cho ngày hóa thành đêm, kèm theo đó là sấm, chớp liên hoàn dường như làm nổ tung bầu trời. Cư dân mạng liên tiếp bình luận: "thật đáng sợ", "giống như ngày tận thế".

"Giống như ngày tận thế", một ám chỉ gần giống với hiện tình chính trị, ngoại giao, kinh tế và xã hội đang diễn ra tại Trung quốc. Trung cộng đang đối mặt và đối phó với những bức tường cách ly được dựng lên bởi các quốc gia khác, khi Bắc Kinh bị cáo buộc phát tán virus Vũ Hán ra toàn thế giới và đẩy mạnh tham vọng bá quyền - bành trướng tại nhiều vùng lãnh thổ và vùng biển. Trung cộng đang trong điểm rơi kinh tế ngày càng gia tốc, nên giờ đây lần đầu tiên họ đã từ bỏ việc ấn định mục tiêu tăng trưởng cho năm 2020, để chống đói nghèo, thất nghiệp và nhiều bất ổn khác. Bắc Kinh nhìn nhận việc tái khởi động nền kinh tế sau đại dịch Corona virus là một tiến trình khó khăn và lâu dài. Bởi trên thực tế sự tháo chạy tư bản khỏi Trung quốc hiện nay, đang đánh vào toàn bộ trụ cột xương sống của nền kinh tế từng được mệnh danh là "Đại công xưởng của thế giới".

Cuộc thương chiến do Hoa Kỳ khởi xướng nhằm vào Trung cộng, đã khiến cho mộng bá đồ vương của họ Tập trở thành cơn ác mộng thật sự. Nếu ví Bắc Kinh như kinh thành Babylon cổ xưa, thì Hoàng đế Tập Cận Bình không bao giờ mong muốn nó sụp đổ thành tro bụi. Chính vì vậy, trước "thù trong giặc ngoài" Tập Cận Bình đã vực dậy thây ma của Mao Trạch Đông, quay trở về thời hoàng kim cộng sản đẫm máu đó là: Chính trị chuyên quyền sẽ quyết định số phận kinh tế. Và Hồng Kông đã được đưa lên bàn mổ của Hội nghị Nhân Đại hôm 28/5/2020, quốc hội Trung cộng chính thức cắt bỏ Luật Cơ Bản Hồng Kông, đã ký với Anh Quốc năm 1997, để thay thế bằng "Quyết định của Quốc Hội về xây dựng kiện toàn chế độ pháp luật và cơ chế thực thi về bảo vệ an ninh quốc gia của Đặc khu hành chính Hồng Công". Qua quyết định này, quốc hội Trung cộng sẽ cho phép các cơ quan trực thuộc Bắc Kinh thiết lập hệ thống cai trị trực tiếp tại Hồng Kông. Trung cộng chính thức nhuộm đỏ Hồng Kông và khai tử mô hình một quốc gia hai chế độ mà Bắc Kinh từng cam kết vào năm 1997, với cố Thủ tướng Anh Quốc lúc giờ là Margaret Thatcher.

Trung cộng đang phủ bóng đêm lên Hồng Kông và người dân xứ này đang thắp lên những ngọn lửa hy vọng trong những cuộc biểu tình, tuần hành trong ôn hòa, để hy vọng có thể níu kéo tự do và giữ chặt nền dân chủ lâu nhất có thể, trước một chế độ bạo quyền đang đến. Một làn sóng trốn chạy cộng sản của người dân Hương Cảng đang khởi động. Một lần nữa nhân loại chứng kiến sự bội ước của những người đi theo đường lối cộng sản.

Nền dân chủ ở Hồng Kông mất đi cũng chính là bài học cho những ai đang vui hưởng tự do, dân chủ và nhân quyền, hãy biết trân quý và bồi đắp những giá trị mình đang có. Tự do không tự nhiên mà có, nhưng nếu chúng ta vất bỏ tự do, thì rất nhanh chóng thôi gông cùm, xiềng xích sẽ được trao ngay vào đôi tay của chúng ta.

Trần Quốc Hiền

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in The Netherlands
Van der Hagenstraat 711- 6717DK – Ede – Nederland, Tel +31(0)318640625
IBAN: NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v AVVN
Website: www.congdonghoalan.com, E-mail : quangkenguyen@hotmail.com

Hòa lan ngày 30 tháng 4 năm 2020

Thông báo

Kính thưa:
- Quí đại diện tinh thần các Tôn Giáo,
- Quý Hội Đoàn,Tổ Chức, đảng phái
- Quý vị thân hào nhân sĩ,
- Cùng tất cả quí đồng hương.

Kính thưa quí vị,

Trong thời gian vừa qua kể từ sau buổi họp khoáng đại Cộng Đồng tháng 10/2019 và thư vận động tham gia ứng cử của Ủy Ban Vận Động bầu Cử đã được gia hạn lần thứ hai đến 30/6/2020, cho đến nay vì lý do tình hình dịch bệnh Virus Corona Wuhan chưa được phong tỏa.

Do vậy buổi họp bầu Ban Chấp Hành Cộng Đồng cho nhiệm kỳ mới 2020 – 2023 sẽ được tiến hành khi lệnh của quốc gia cho phép được tổ chức hội họp.

Trân trọng kính chào và kính chúc nhiều sức khỏe.

TM/BCH/CĐVNTNCS/HL

Nguyễn Quang Kế
Chủ tịch

Arnhem ngày 2.5.2020

Thư Thông báo

Kính gửi:

BCHCĐVNTNCS/HL,
Ban cố vấn CĐ,
Quý đồng hương TNCS ,

Mùa dịch cúm Wu Han chưa qua khỏi, do phải tuân thủ những khuyến cáo của chính quyền Hoà Lan nên những sinh hoạt theo lịch trình của CĐ chúng ta không thể thực hiện được.

Để giải quyết vấn nạn trên ban vận đông bầu cử tân BCHCĐ có vài thông báo gữi đến quý vị như sau:

- Thư ứng cử viên tân BCHCĐVNTNCS/HL xin được gia hạn đến 30/6/2020.
- Ban chấp hành đương nhiệm CĐVNTNCS/HL tạm thời lưu nhiệm cho đến khi tình hình cho phép tổ chức được cuộc bầu cử tân BCH.

Kính gửi đến quý vị thẩm tường.

Chủ tịch ban vận động bầu cử,

Nguyễn thị như Tuyết

@@

ĐƠN ỨNG CỬ

Vào Ban Thường Vụ
Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
nhiệm kỳ 2020 – 2023

Kính gởi Ủy Ban Bầu Cử :

Tôi tên: .....
Ngày, tháng, năm sinh: .....
Địa chỉ hiện tại: .....
Số điện thoại: .....
Email: .....
Sau khi đọc và đồng ý với nội quy CĐVNTNCS/HL
Tôi muốn ghi danh vào danh sách ứng cử viên BTV/ CĐVNTNCS/HL nhiệm kỳ 2020-2023

Làm tại ..... ngày ..... tháng ..... năm.....
Ký tên

Bình luận Trung Điền

CSVN đang bước vào 'quỹ đạo' Hoa Kỳ?

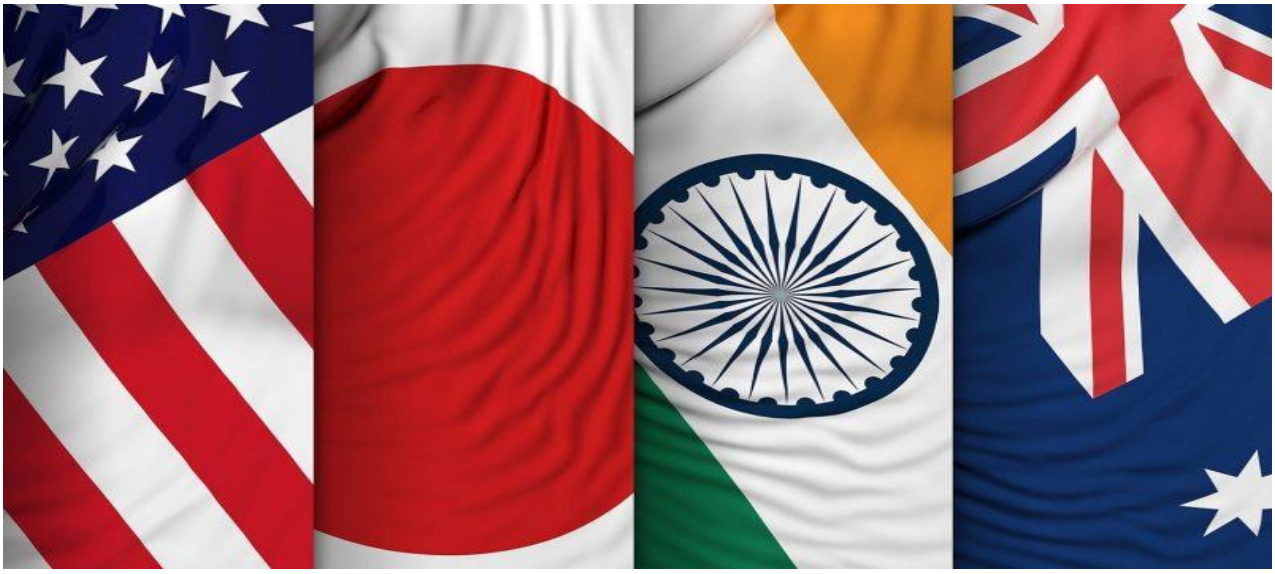

Cách nay mười ngày, hôm 14 tháng Năm, 2020, Phát Ngôn Nhân Bộ Ngoại Giao CSVN chính thức xác nhận là Việt Nam được mời tham gia vào nhóm "Bộ Tứ Mở Rộng" (the Quad Plus) để thảo luận về những hợp tác kinh tế hậu COVID trong khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Đây không chỉ là tin tức thời sự bình thường mà là một chuyển biến quan trọng trong chiến lược ngoại giao đu dây giữa Mỹ và Trung Cộng của lãnh đạo CSVN trong nhiều năm vừa qua. Nói một cách cụ thể là Cộng Sản Việt Nam đang thay đổi chiến lược đi gần với Mỹ hơn là Trung Cộng.

Để chuyển dịch một phần chuỗi cung ứng ra khỏi Trung Quốc nhằm đa dạng nguồn cung cấp trang thiết bị chung cho toàn cầu sau biến cố COVID-19, từ cuối tháng Ba vừa qua, Hoa Kỳ đã trao đổi cùng với các quốc gia trong nhóm "Bộ Tứ" gồm Nhật Bản, Úc Châu, Ấn Độ và Hoa Kỳ để tiến đến việc xây dựng "Mạng lưới Kinh tế Thịnh vượng" (Economic Prosperity Network) trong khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Bắt đầu từ giữa tháng Tư, nhóm "Bộ Tứ" nói trên đã tiến hành một số nỗ lực:

Thứ nhất, Thủ Tướng Abe, Nhật Bản chính thức kêu gọi các công ty Nhật Bản di dời nhà máy sản xuất ra khỏi Trung Quốc về lại Nhật hoặc sang các quốc gia khác, và chính phủ sẽ trợ giúp chi phí này với tổng ngân sách dự trù là 2,2 tỷ Mỹ Kim. Sự lên tiếng của Nhật Bản đã tác động đến khối EU khi Ủy viên Thương Mại Liên Âu là ông Phil Hogan đã chính thức tuyên bố rằng EU sẽ tìm cách giảm bớt sự phụ thuộc thương mại vào Trung Quốc.

Thứ hai, Tổng Thống Donald Trump lên tiếng kêu gọi các công ty Hoa Kỳ rút ra khỏi Trung Quốc. Ông Trump còn viện dẫn Luật Sản Xuất Quốc Phòng (the Defense Production Act of 1950) để buộc các công ty Hoa Kỳ hỗ trợ sản xuất hàng hóa chống dịch phải sản xuất ngay tại Mỹ. Song song, Hoa Kỳ đã tung ra gói cứu trợ hơn 600 triệu Mỹ Kim giúp cho 62 quốc gia có quan hệ tốt với Hoa Kỳ để cứu vãn nền kinh tế đang chịu hậu quả lệ thuộc vào chuỗi cung ứng từ Trung Quốc.

Thứ ba, chính phủ Ấn Độ đã chọn 10 lãnh vực sản xuất ưu tiên bao gồm điện, dược phẩm, thiết bị y tế, điện tử, kỹ thuật nặng, thiết bị năng lượng mặt trời, chế biến thực phẩm, hóa chất và dệt may để tiếp cận hơn 1.000 công ty Hoa Kỳ di dời nhà máy từ Trung Quốc đến Ấn Độ.

Song song, Hoa Kỳ đã chủ động mời thêm ba quốc gia gồm Nam Hàn, Tân Tây Lan và Việt Nam tham gia vào trong nhóm "Bộ Tứ Mở Rộng" (Quad Plus) qua những phiên họp trực tuyến nhằm thảo luận về bốn nội dung:

– Hợp tác trong việc đối phó với dịch bệnh COVID;

– Tái cấu trúc chuỗi cung ứng toàn cầu để tránh những tai họa như đã xảy ra qua dịch COVID;

– Hỗ trợ các công ty di dời nhà máy ra khỏi Trung Quốc;

– Vận động các nước tham dự "Mạng lưới Kinh tế Thịnh vượng."

Theo tờ Times of India số ra vào đầu tháng Năm, 2020 cho biết là phía CSVN đã cử một cán bộ cấp thứ trưởng tham gia hầu hết các phiên thảo luận trực tiếp bàn về cách thức hợp tác và đề nghị danh sách một số nước được mời tham gia vào chuỗi cung ứng.

Sự hợp tác nói trên có thể mang đến cho CSVN một số cơ hội tốt để tái cấu trúc nền kinh tế vốn đang bị đình đọng vì dịch COVID-19. Đó là thu hút một số công ty sản xuất công nghệ cao cấp của Hoa Kỳ, Nhật Bản, Pháp, Đức di dời nhà máy sản xuất từ Hoa Lục sang Việt Nam nhằm chuyển hướng tính chất đầu tư mang nặng tính gia công của các công ty từ Hong Kong, Trung Quốc trong thời gian qua.

Nói cách khác, việc tham gia "Bộ Tứ mở rộng" giúp cho CSVN nhiều cơ hội đón được nguồn vốn từ bên ngoài lớn hơn, không chỉ từ Trung Quốc, Hong Kong, Hàn Quốc, Nhật Bản,… mà còn từ các công ty lớn của Hoa Kỳ, Âu Châu. Trong nỗ lực đó, hôm 15 tháng Tư, Cơ Quan Phát Triển Quốc Tế Hoa Kỳ (USAID) cũng đã hỗ trợ cho CSVN một ngân khoản 42 triệu Mỹ Kim nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế để thu hút đầu tư ngoại quốc.

Ngoài những hỗ trợ về mặt kinh tế, Hoa Kỳ còn mời CSVN tham dự tập trận RIMPAC 2020 vào tháng Bảy tới đây, cùng với 25 quốc gia khác mà không mời Trung Quốc tham dự. Những diễn tiến này đang đẩy CSVN ngày một đi gần hơn với Hoa Kỳ, tách dần sự ảnh hưởng của Trung Quốc không chỉ trên lãnh vực kinh tế, thương mại, mà còn cả những vấn đề an ninh quốc phòng.

Nhóm "Bộ Tứ" (the Quad) được hình thành từ năm 2004 với bốn thành viên nòng cốt gồm Nhật Bản, Ấn Độ, Úc Châu và Hoa Kỳ nhưng không có những hoạt động gì đáng kể ngoài những hợp tác ứng phó trận sóng thần xảy ra vào năm 2004 khiến cho 230 ngàn người chết ở Ấn Độ. Khi ông Abe được bầu làm thủ tướng Nhật vào năm 2013 thì Tokyo đã tích cực muốn làm sống lại nhóm "Bộ Tứ" với mục tiêu ngăn chặn sự bành trướng của Bắc Kinh trên biển Đông.

Từ cuối năm 2017, sau khi rút ra khỏi Hiệp Định TPP, Tổng Thống Donald Trump đã đề xướng việc tái hoạt động "Bộ Tứ" nhằm mở rộng sự tham gia và hợp tác của các cường quốc dân chủ trong khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Đương nhiên, CSVN nhìn thấy rõ việc tham gia vào "Bộ Tứ Mở Rộng" là cơ hội cho sự phát triển mới của Việt Nam, nhưng chắc chắn sẽ đẩy Hà Nội vào thế đối đầu với Bắc Kinh một khi cuộc xung đột giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc ngày một leo thang trong thời gian tới.

Tóm lại, sự kiện CSVN được mời tham gia vào nhóm "Bộ Tứ Mở Rộng" trong bối cảnh Trung Cộng đang bị thế giới lên án hiện nay, cho thấy là Hà Nội khó tiếp tục chiến lược ngoại giao đu dây như nhiều năm qua. Nhưng dù có muốn đi gần Mỹ để thu hút đầu tư, CSVN cũng biết rằng Trung Quốc đang nắm đến 80% tiềm lực nền kinh tế của Việt Nam, nên nếu hành xử không khéo, Bắc Kinh đóng cửa biên giới, không cho xuất khẩu nguyên liệu trong một tháng, thì cả xã hội Việt Nam sẽ rơi vào tình trạng biến loạn. Biết đâu hậu COVID-19, thay vì đu dây, CSVN lại rơi vào cảnh "một cổ hai tròng."

Xã luận ***Trần Trung Đạo***

CHỦ NGHĨA DÂN TỘC CỰC ĐOAN TẠI TRUNG CỘNG

Sự sụp đổ của hệ thống Cộng Sản trong phạm vi thế giới từ cuối thập niên 1980 đã tạo điều kiện cho các dân tộc vùng Đông Âu tìm về bản sắc văn hóa và cội nguồn lịch sử của mình. Sự phục hưng và phát triển vượt bực của Slovakia, Estonia, Czech, Slovenia, Latvia và Lithuania hiện nay cho thấy yếu tố văn hóa không những là động lực chính của phong trào độc lập mà còn là nguồn thúc đẩy cho phát triển kinh tế dù đó là những nước chật hẹp về đất đai và rất ít về dân số. Sức sống dân tộc và đôi cánh tự do dân chủ đã giúp cho các quốc gia này ngày càng thịnh vượng.

Nhưng không phải lãnh đạo nào cũng đức độ như Vaclav Havel của Czech hay tài ba như bà Vaira Vīķe của Latvia, từ Hitler với đảng Quốc Xã Đức đến Đặng Tiểu Bình với đảng CS Trung Quốc, nhân loại đã chịu đựng nhiều tai họa chỉ vì giới lãnh đạo độc tài tại các quốc gia này đã sử dụng chủ nghĩa dân tộc như một phương tiện phục vụ cho mục tiêu bành trướng bá quyền.
Khi Đặng Tiểu Bình chết, 17 tháng Hai, 1997, nhiều lãnh đạo quốc gia, chính khách ca ngợi y như là một thiên tài kinh tế, nhà chính trị lỗi lạc, can đảm và cũng là người giúp ngăn Trung Cộng khỏi rơi vào hố thẳm. Tuy nhiên, các thành tựu kinh tế của Trung Cộng được đổi bằng sự chịu đựng, hy sinh, mồ hôi, xương máu của nhiều dân tộc khác và ngay tại Trung Cộng hàng trăm triệu dân thiểu số vẫn phải tiếp tục sống trong độc tài, nghèo đói, bất công và bạc đãi. Nhiều học giả so sánh giữa Hitler và Statin, Hitler và Mao nhưng rất ít người so sánh giữa Hitler và Đặng Tiểu Bình bởi vì họ chỉ nhìn những điểm sáng của Đặng Tiểu Bình mà bỏ qua phía tối của y.

Các điểm giống nhau giữa Hitler và Đặng Tiểu Bình
Hitler và Đặng Tiểu Bình có nhiều chủ trương rất giống nhau: (1) Cả hai đều dùng yếu tố chủng tộc để khích động lòng yêu nước cực đoan; (2) cả hai đều triệt để khai thác hận thù trong quá khứ giữa các quốc gia; (3) cả hai đều tận dụng các kỹ thuật tuyên truyền tinh vi để tẩy não, đầu độc, vận dụng và điều khiển nhận thức người dân; (4) cả hai đều chủ trương bành trướng, mở rộng biên giới để chiếm đoạt tài nguyên nhằm phục vụ cho các mục đích kinh tế và bá quyền nước lớn.

Yếu tố chủng tộc ưu việt: Giống như quan điểm của Hitler đề cao chủng tộc Aryan, Đặng Tiểu Bình và các lãnh đạo kế thừa y đề cao chủ nghĩa dân tộc cực đoan Đại Hán. Edward Friedman, một chuyên viên về Trung Cộng tại đại học Wisconsin phát biểu "Khi Đặng Tiểu Bình nắm quyền 1977, chủ nghĩa dân tộc và tinh thần chống Nhật đã trở thành chất keo giữ chặt xã hội lại với nhau". Ngoài 1.2 tỉ người gốc Hán đang sống tại lục địa còn có 22 triệu người gốc Hán tại Đài Loan, 6 triệu người gốc Hán tại Hong Kong, 10 triệu người gốc Hán tại Nam Dương, gần 4 triệu người gốc Hán tại Singapore và hầu như khắp nơi trên thế giới nước nào cũng có người gốc Hán. Đặng Tiểu Bình khi đề cao chủng tộc Hán, y cũng không chỉ nhắm tới nhân dân Trung Hoa lục địa mà ở bất cứ nơi nào trên thế giới. Theo họ Đặng "bất cần người Hoa mặc áo quần màu gì hay có quan điểm chính trị gì" mà chỉ cần "yêu Trung Quốc".

Khai thác hận thù trong quá khứ giữa các quốc gia: Giống như chủ trương của Hitler khai thác nội dung trừng phạt Đức nặng nề trong hiệp ước Versailles, Đặng Tiểu Bình từ 1977 đề cao chủ nghĩa dân tộc cực đoan bằng cách khích động lòng thù hận với các nước Tây phương qua các hiệp ước bất bình đẳng dưới thời nhà Thanh. Đặng Tiểu Bình nhiều lần nhắc đến "100 năm sỉ nhục", thời gian Trung Quốc bị các đế quốc khinh thường. Y nói: "Tôi là người Trung Hoa, và tôi quen thuộc với lịch sử chịu đựng dưới sự xâm lược của ngoại bang".

Phần dẫn nhập của hiến pháp Trung Cộng 1982 nhấn mạnh đến những vết nhục trong thời gian bị nước ngoài chia năm, xẻ bảy và công lao thống nhất đất nước của đảng CS. Quá khứ "100 năm sỉ nhục" để lại dấu ấn sâu đậm trong nhận thức của người dân và được đảng CS khai thác tận tình. Bất cứ hành động nào trong quan hệ ngoại giao quốc tế, bất lợi cho Trung Cộng, câu chuyện "100 năm sỉ nhục" lại được nhắc đến. Ngay cả việc chính phủ các nước tiếp đức Đạt Lai Lạt Ma, bán võ khí cho Đài Loan, chỉ trích chính sách ngăn chận Internet của Trung Cộng, cũng được bộ máy tuyên truyền CS giải thích cho nhân dân Trung Quốc đó là những hành động khơi dậy "100 năm sỉ nhục" và xúc phạm đến danh dự của Trung Quốc.

Tận dụng các kỹ thuật tuyên truyền để đầu độc nhân dân: Giống như Hitler chủ trương "Một dân tộc, một quốc gia, một lãnh tụ", bộ máy tuyên truyền của Trung Cộng lập đi lập lại rằng chỉ có đảng CS mới là cứu tinh để phục hồi Trung Quốc như một cường quốc vốn từng vang danh năm ngàn năm. Một trong những lý luận quan trọng trong Lý thuyết Đặng Tiểu Bình là việc thay đổi khái niệm từ "trung thành với giai cấp" sang "trung thành với quốc gia" nhưng "trung thành với quốc gia" trước hết phải "trung thành với đảng Cộng Sản".

Thực chất của chủ nghĩa dân tộc cực đoan trong quan điểm họ Đặng là một hình thức khác của chế độ độc tài toàn trị Cộng Sản trong thời đại toàn cầu. Tại Trung Cộng không có báo chí đúng nghĩa để chuyển tải tin tức giữa hai nguồn một cách khách quan nhưng chỉ là phương tiện tuyên truyền độc quyền của đảng. Không giống như giai đoạn đầu của chính sách đổi mới chỉ có vài tờ báo đảng, năm 2005, Trung Cộng có trên hai ngàn tờ báo, chín ngàn tạp chí nhưng tất cả tập trung vào mỗi một mục tiêu là củng cố vai trò lãnh đạo của đảng CS. Trang đầu của các báo gần như giống nhau với khuôn mặt tươi cười của các lãnh đạo đảng và nhà nước CS, với những thành tựu kinh tế chính trị. Không có tờ báo nào có bộ phận tin quốc tế độc lập và tất cả đều trích từ bản tin thế giới tổng hợp hàng ngày của Tân Hoa Xã. Bản tin quan trọng quốc nội và quốc tế lúc 7 giờ tối của hệ thống truyền hình cũng đọc lại tin của Tân Hoa Xã. Để tiết giảm chi phí, sau này nhà nước tư hữu hóa các đài truyền hình, tuy nhiên, các tin tức quan trọng ảnh hưởng đến chính sách đối nội và đối ngoại vẫn bị kiểm duyệt và chi phối bởi một cơ quan thông tin trực thuộc trung ương đảng CS.

Bành trướng, mở rộng biên giới để chiếm đoạt tài nguyên nhằm phục vụ cho các mục đích kinh tế và bá quyền nước lớn: Giống như Hitler chiếm các nguồn tài nguyên năng lượng để nuôi dưỡng bộ máy chiến tranh, Đặng Tiểu Bình mở rộng biên giới, độc chiếm tài nguyên để nuôi dưỡng sự phát triển kinh tế. Song song với phát triển kinh tế, Trung Cộng, nơi cư ngụ của một phần năm nhân loại, cũng chuyển mình từ một một nền kinh tế tự túc xã hội chủ nghĩa để dần dần trở thành một xã hội tiêu thụ. Nhu cầu năng lượng, vì thế, trở nên bức thiết.

Tại Phi châu, Trung Cộng khai thác mọi bất đồng giữa các nước phương Tây và các quốc gia nghèo nhưng giàu tài nguyên. Trung Cộng ngày nay thay thế vai trò của các đế quốc Anh, Pháp, Bồ Đào Nha đã từng đóng tại Châu Phi thế kỷ 19. Để hút cạn nguồn dầu hỏa châu Phi, Trung Cộng không những nuôi dưỡng các tầng lớp lãnh đạo độc tài mà còn tiếp tay cho chúng để đàn áp các thành phần đối lập, tàn sát các tầng lớp nhân dân da đen thiếu học, không một tấc sắt trong tay bằng những phương tiện vô cùng ác độc. Giống như chế độ thực dân đế quốc trước đây, Trung Cộng bao che giới lãnh đạo, cung cấp cho chúng tiền bạc, súng đạn, che chở an ninh cá nhân và bảo vệ chế độ bằng quyền phủ quyết trong các cơ quan quốc tế như Liên Hiệp Quốc.

Đối với các nước Á Châu, trong giai đoạn từ 1979 và sau chiến tranh biên giới với Việt Nam, Trung Cộng tập trung mọi nỗ lực để theo đuổi Bốn Hiện Đại Hóa. Cuối thập niên 1980, Đặng Tiểu Bình thực hiện chính sách hòa hoãn và quan hệ ngoại giao tốt đối với các nước láng giềng Á Châu qua việc tái lập quan hệ ngoại giao với hàng loạt quốc gia như Ấn Độ (1988), Mongolia (1989), Indenosia (1990), Singapore (1990), Brunei (1991). Trung Cộng cũng tái lập quan hệ với CSVN năm 1991. Như vậy vào thời điểm 1991, Trung Cộng đã thiết lập quan hệ ngoại giao với cả mười quốc gia thuộc khối ASEAN.

Về mặt ngoài, Đặng Tiểu Bình chủ trương mở rộng quan hệ láng giềng tốt chỉ vì y không muốn các quốc gia nhỏ cảm thấy bị đe dọa và kết thành một khối chung quanh Mỹ như họ đã làm trước đây trong thời kỳ Chiến tranh lạnh giữa Mỹ và Liên Xô, nhưng đối với từng quốc gia, Đặng Tiểu Bình áp dụng một chính sách riêng biệt tùy thuộc vào điều kiện chính trị, thế mạnh thế yếu của quốc gia đó. Phía sau của chính sách hòa hoãn, ổn định để phát triển, giới lãnh đạo Trung Cộng luôn xem các nước nhỏ trong vùng thuộc vòng đai kiểm soát của họ. Trung Cộng cũng dùng các nước Á Châu nhỏ như là hàng rào an ninh bao bọc lục địa Trung Hoa và sẵn sàng dùng võ lực để bảo vệ vòng đai an ninh này như trường hợp đối với Việt Nam từ 1974 đến nay.

Chủ nghĩa dân tộc cực đoan tại Trung Cộng

Giai đoạn đổi mới 1978: Sau khi nắm toàn bộ quyền hành sau Hội Nghị Ban Chấp Hành Trung Ương Đảng Lần vào tháng 12, 1978, Đặng Tiểu Bình vận dụng chủ nghĩa dân tộc để đẩy mạnh Bốn Hiện Đại Hóa (Công Nghiệp, Nông Nghiệp, Quốc Phòng, và Khoa Học Kỹ Thuật). Từ sau hội nghị Lư Sơn

và rõ nhất là sau Hội Nghị Trung Ương Đảng tại Bắc Kinh 1961, quan điểm của Đặng Tiểu Bình gần giống với Lưu Thiếu Kỳ, dùng mọi cách để nâng cao sản xuất bất chấp các nguyên tắc kinh tế xã hội chủ nghĩa tập trung. Câu nói "Mèo đen hay mèo trắng không quan trọng miễn là nó bắt được chuột" của Đặng Tiểu Bình thật ra chỉ lập lại một câu châm ngôn trong văn hóa Trung Quốc nhưng phản ảnh không những về đường lối, chính sách hiện đại hóa mà cả quan điểm của y về học thuyết Mác. Theo Bác sĩ Lý Chí Thỏa, bác sĩ riêng của Mao Trạch Đông, giai đoạn kinh hoàng 1959 đến 1962, Đặng Tiểu Bình chủ trương "không quan tâm mèo đen hay mèo trắng, công khai ủng hộ cho bất cứ chính sách gì miễn là gia tăng sản xuất nông nghiệp". Đặng Tiểu Bình nổi tiếng qua câu nói lịch sử này nhưng cũng nhiều lần khổ sở vì nó. Cây gậy "mèo đen mèo trắng" được phe Giang Thanh và Khang Sinh dùng để đánh họ Đặng trong Cách Mạng Văn Hóa khi Mao còn sống, đã được cánh tả khuynh dùng để đánh y lần nữa sau khi Mao qua đời.

Sau cái chết của Mao, Đặng Tiểu Bình lần nữa đối đầu với một thử thách có tính quyết định không chỉ sự nghiệp chính trị mà cả mạng sống. Y liên minh với Hoa Quốc Phong và các lãnh đạo thuộc thế hệ già trong nội bộ đảng để chống lại "Lũ bốn người" gồm Giang Thanh, Trương Xuân Kiều, Diêu Văn Nguyên và Vương Hồng Văn. Họ Đặng thắng. Sau khi dẹp tan "Lũ bốn người", cô lập Hoa Quốc Phong, nhận sự ủng hộ trung thành của thành phần lãnh đạo mới lên như Hồ Diệu Bang, Triệu Tử Dương, lôi kéo được nhóm lãnh đạo thời Vạn Lý Trường Chinh như Diệp Kiếm Anh, Bành Chân, Lý Tiên Niệm, Uông Đông Hưng, Đặng Tiểu Bình không còn đối thủ nào đủ tầm vóc, thâm niên đảng tịch và tài năng hơn y. Trong cương vị Chủ tịch Quân Ủy Trung Ương, họ Đặng trong thực tế là lãnh tụ tối cao của đảng Cộng Sản và nước Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa.

Chiến dịch Mùa xuân Bắc Kinh và Bức tường dân chủ: Đặng Tiểu Bình phát động chiến dịch Mùa xuân Bắc Kinh trong đó cho phép hình thành một diễn đàn chưa bao giờ có trong xã hội Cộng Sản: Bức tường dân chủ. Bức tường dân chủ là bức tường gạch ở phố Tây Đơn, quận Tây Thành, Bắc Kinh. Đây là nơi để người dân nêu lên các ý kiến có tính phản biện các chính sách của nhà nước. Nhiều bài thơ ca ngợi tự do dân chủ cũng được dán lên đây. Chủ nghĩa dân tộc cực đoan được họ Đặng khơi dậy trong giai đoạn này nhằm lôi kéo quần chúng về phía mình, thu hút sự tham gia của các tầng lớp nhân dân gia tăng sản xuất, tấn công vào tầng lớp tả khuynh bảo thủ đang cản trở các thay đổi kinh tế chính trị của y.

Bức tường dân chủ của Đặng là con dao hai lưỡi. Những người góp ý kiến trong Bức tường dân chủ không chỉ tấn công vào tàn dư của phe nhóm Giang Thanh hay tham vọng tôn thờ cá nhân của Hoa Quốc Phong mà dần dần tiến đến việc phê bình các chính sách của họ Đặng. Nhà vận động dân chủ Wei Jingsheng vào ngày 5 tháng 12 năm 1978 đã dán lên bức tường lời kêu gọi "Hiện đại hóa thứ năm" tức Dân Chủ Hóa.

Ý thức sự đe dọa của ngọn lửa dân chủ bắt đầu nhen nhúm trong dân chúng, Đặng Tiểu Bình chỉ thị di chuyển Bức tường dân chủ vào bên trong một công viên nhỏ, và cuối cùng hủy bỏ. Dù sao, các ý kiến được dán lên Bức tường dân chủ đã cho thấy sự hiện diện của hai trường phái tư tưởng đối lập tại Trung Cộng: dân chủ và độc tài, Mác và không Mác. Đây là nguồn gốc sâu xa dẫn tới phong trào Thiên An Môn mười năm sau đó.

Mùa xuân Bắc Kinh đã tàn nhưng hạt mầm dân chủ gieo trồng vào ý thức người dân Trung Hoa, nhất là giới trẻ đã dần dần lớn lên. Các cuộc biểu tình của sinh viên xuất hiện từ 1985, 1986 tại các thành phố lớn như Thượng Hải, Bắc Kinh với các khẩu hiệu "Dân chủ muôn năm", "Luật pháp chứ không phải độc tài lãnh đạo". Lễ tưởng niệm dành cho Hồ Diệu Bang, lãnh tụ CS có đầu óc đổi mới qua đời ngày 15 tháng Tư, 1989 đã biến thành cuộc tuần hành đòi dân chủ lớn nhất trong lịch sử Trung Quốc hiện đại. Sáng ngày 22 tháng Tư, hàng trăm ngàn người thuộc nhiều giới, trong đó có các đảng viên Cộng Sản trẻ, các nhóm Cộng Sản có khuynh hướng cải cách tập trung để thương tiếc cựu tổng bí thư và phản đối chính sách trung ương tập quyền của đảng, đòi hỏi các cải cách chính trị, kinh tế.

Dù gây một tiếng vang lớn, phong trào Thiên An Môn của sinh viên Trung Quốc đã không đạt được mục đích như đề ra trong tuyên bố bảy điểm và để lại cho các phong trào dân chủ trẻ thế giới nói chung và tại các quốc gia Cộng Sản nói riêng. Chế độ CS lần nữa sống sót sau trận bão dân chủ thổi qua Liên Xô và các nước Đông Âu đầu thập niên 1990.

Những cây cột chống đỡ chế độ Cộng Sản tại Trung Cộng hiện nay

Tiếp tục củng cố tính chính danh của đảng CS: Đặng Tiểu Bình và các lãnh đạo Trung Cộng biết rõ hơn ai hết, cây cột duy nhất có thể giữ chế độ CS khỏi sụp đổ trước mắt là xây dựng tính chính danh lãnh đạo của đảng CS. Giáo sư Peter Hays Gries, một chuyên gia về Trung Quốc, viết "Thiếu vắng tính hợp luật dựa theo thủ tục để bầu ra các chính phủ theo các nguyên tắc dân chủ, và đối phó với sự sụp đổ của hệ tư tưởng Cộng Sản, đảng Cộng Sản Trung Hoa gia tăng phụ thuộc vào các tiêu chuẩn dân tộc để cai trị đất nước".

Đặng Tiểu Bình bảo vệ yếu tố chính danh: "Hình ảnh một Trung Quốc hiện đại không phải được tạo ra bởi nhà Thanh hay bởi các lãnh chúa quân phiệt, và cũng chẳng phải do Tưởng Giới Thạch hay con trai của ông ta. Chính là do Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa đã thay đổi hình ảnh của Trung Quốc".

Khác với lý thuyết kinh điển CS trong đó giải thích các yếu tố giai cấp là nguyên nhân của hình thành đảng CS và đấu tranh giai cấp, các quan điểm CS ngày nay giải thích sự có ra đời của đảng CS Trung Quốc, trước hết phát xuất từ lòng yêu nước. Giáo sư Liu Kang, Duke University, nhận xét rằng hiện nay tại Trung Cộng, chủ nghĩa dân tộc trở thành một yếu tố chính danh mạnh mẽ.

Giới lãnh đạo Trung Cộng tận dụng mọi cơ hội để tiêm nhiễm chủ nghĩa dân tộc cực đoan vào nhận thức người dân. Trong các sách vở, tài liệu, kể cả trong đại lễ kỷ niệm 60 năm thành lập Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa hay trong lễ khai mạc Thế Vận Hội, tinh thần Đại Hán được biểu dương đến mức cao nhất. Việc tổ chức vô cùng rầm rộ Thế Vận Hội 2008 về mục đích cũng chỉ là một cách bắt chước dụng ý của Hitler trong việc tổ chức Thế Vận Hội 1936 với cả hệ thống truyền hình và truyền thanh đạt tới 41 quốc gia. Cả hai đều là cơ hội để chế độ độc tài củng cố quyền lực và hợp thức hóa vai trò cai trị của họ.

Để tập hợp toàn dân sau lưng đảng và hoán chuyển đối tượng đấu tranh của tuổi trẻ sang mục tiêu khác hơn là cơ chế độc tài đảng trị, bộ máy tuyên truyền của đảng CS luôn nhấn mạnh đến các "thế lực thù địch" đe dọa sự sống còn của Trung Cộng. Bộ máy tuyên truyền cũng làm tất cả những gì cần thiết để "thế lực thù địch" luôn hiện diện không chỉ trong suy nghĩ, nhận thức mà cả trong đời sống của người dân.

"Thế lực thù địch" là ai?

Trước hết là Mỹ. Đối với Mỹ, mặc dù giữa hai quốc gia có một mối quan hệ kinh tế phụ thuộc vào nhau một cách phức tạp và sâu xa, Trung Cộng, về đối nội, luôn vẽ một hình ảnh Mỹ đầy đe dọa trong nhận thức của nhân dân Trung Hoa. Mỹ là thị trường lớn nhất cho hàng hóa Trung Cộng, tuy nhiên trong thống kê do BBC thực hiện vào 2009, 58% dân Trung Cộng có cái nhìn tiêu cực về Mỹ. Trong Sách Trắng Quốc Phòng Trung Quốc 2002 (China Defense White Paper 2002), Trung Cộng cho rằng việc tăng cường đồng minh giữa Mỹ với các nước đồng minh Á Châu là "yếu tố của bất ổn" trong khu vực này.

Ngày 8 tháng Năm, 1999, một máy bay Mỹ ném bom lầm vào tòa đại sứ Trung Cộng tại Belgrade làm thiệt mạng 3 nhân viên tòa đại sứ và bị thương một số người khác. Biểu tình bùng nổ khắp Trung Cộng để tố cáo Mỹ "xâm phạm thô bạo chủ quyền Trung Quốc". Trên internet, các hacker tấn công trang web của tòa đại sứ Mỹ tại Bắc Kinh và dán ngay trong trang đầu hàng chữ "Đả đảo bọn người dã man". Tức khắc sau tai nạn, chính phủ Mỹ làm tất cả những gì họ nghĩ ra để chứng tỏ sự hối tiếc kể cả việc hạ cờ thấp nửa cột tại tòa đại sứ Mỹ ở Belgrade. Trung Cộng cũng từ chối cho phép Đại Sứ Mỹ Sasser tham dự lễ tiễn đưa cũng như không cho phép một phái đoàn cao cấp của chính phủ Mỹ đến tận Bắc Kinh để xin lỗi.

Giới lãnh đạoTrung Cộng cố tình trì hoãn việc công bố lá thư xin lỗi của Tổng Thống Clinton để nhân dân Trung Cộng có dịp trút căm thù lên "thế lực thù địch" đế quốc Mỹ. Các trường đại học cung cấp xe bus để chở sinh viên đến bao vây tòa đại sứ Mỹ. Tất cả mười ngàn tờ báo tại lục địa Trung Hoa đăng những bài bình luận có tính khiêu khích lòng tự ái dân tộc và kết luận tai nạn làm chết ba người Hoa tại Belgrade là "hành động cố ý". Ba người chết trong tai nạn thậm chí còn được tôn vinh là ba "thánh tử đạo". Các báo đảng được tự do kết tội Mỹ. Vài tờ báo so sánh hành động máy bay Mỹ ném bom lầm tàn ác không thua gì tội ác chiến tranh do Đức Quốc Xã gây ra. Trang đầu của Nhân Dân

Nhật Báo, cơ quan ngôn luận chính thức của nhà nước Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa, phân tích các điểm giống nhau giữa việc Mỹ ném bom với cuộc tấn công của các đế quốc sau Loạn Quyền Phỉ (Boxer Rebellion). Nhưng quá khích nhất là tờ Tuổi Trẻ Bắc Kinh với những bài bình luận với nội dung khích động bầu máu nóng của thanh niên. Ban Tuyên Huấn Trung Ương Đảng sau đó đã trao giải thưởng đặc biệt cho tờ báo này. Các phản ứng mang tính kích động hận thù Mỹ cũng được thể hiện qua nhiều biến cố khác như trường hợp máy bay thám thính U.S. EP-3 có thể bay lạc vào không phận Trung Cộng vào tháng Tư 2001 chẳng hạn.

Thái độ quá khích của giới lãnh đạo Trung Cộng phát xuất từ một lý do khác: nỗi sợ bị bao vây.
Từ thập niên 1990 đến nay, Trung Cộng luôn chống đối mọi sự liên minh theo dạng "khối quân sự" ám chỉ sự liên kết giữa Mỹ và các nước Đông Á cũng như sự có mặt của quân đội Mỹ tại Nhật Bản, Nam Hàn và mới đây tại Trung Á. Hiện nay, các quốc gia Đông Á vẫn là đồng minh với Mỹ về mọi mặt, từ kinh tế chính trị và cả quân sự.

"Thế lực thù địch" thứ hai là Nhật. Không thể và cũng không ai phủ nhận chính sách hà khắc của các chế độ quân phiệt Nhật với Trung Cộng và Triều Tiên. Những biến cố như vụ Tàn Sát Nam Kinh (Nanking Massacre) hay còn gọi Hiếp Dâm Nam Kinh (Rape of Nanking) sau khi thành phố này rơi vào tay Nhật trong chiến tranh Hoa Nhật lần thứ hai (1937 – 1945) được thế giới biết qua nhiều sách vở, phim ảnh. Từ 1950 đến 2010, lãnh đạo các chính phủ Nhật đã 52 lần xin lỗi về các tội ác do quân đội Nhật gây ra.

Thái độ chống đối hay ngay cả thù ghét, căm hận Nhật trong tình cảm của nhân dân các nước bị xâm lăng trước đây là một phản ứng tình cảm tự nhiên. Theo thống kê 2010, 24 phần trăm người dân Nam Hàn nghĩ rằng Nhật chưa bao giờ xin lỗi và 58 phần trăm tin rằng Nhật không xin lỗi một cách thành thật. Tuy nhiên, chánh phủ Nam Hàn không trộn lẫn các tình cảm chống Nhật vào các chính sách kinh tế, chính trị và bang giao quốc tế. Tại Trung Cộng thái độ chống Nhật là một loại vũ khí tuyên truyền của đảng CS.

Giới lãnh đạo Trung Cộng kiểm soát tuyệt đối không chỉ đời sống vật chất mà cả đời sống tình cảm, tinh thần thương ghét của người dân. Quá nhiều phim ảnh, sách báo tập trung vào một cuộc chiến đã chấm dứt 60 năm trước. Một đứa bé Trung Cộng khi mới bắt đầu tập đọc sách đã được dạy căm thù Nhật Bản. Việc đi thăm viếng và học hỏi tư liệu từ các viện bảo tàng tội ác Nhật là một phần trong chương trình học của học sinh trung học. Phóng viên tạp chí Time đã phỏng vấn một nữ sinh 15 tuổi sau khi em vừa viếng thăm Viện Bảo Tàng Chiến Tranh Chống Nhật và em trả lời "Xem xong, em thù Nhật hơn bao giờ hết".

Năm 2005, khi Nhật Bản vận động để trở thành hội viên thường trực của Hội Đồng An Ninh Liên Hiệp Quốc, lãnh đạo Trung Cộng lại lần nữa xúi giục hàng vạn sinh viên Trung Quốc xuống đường phản đối. Các thành phố lớn, sinh viên tấn công các tòa lãnh sự, các cơ sở thương mại, siêu thị, nhà hàng Nhật kể các công ty hàng hóa Nhật do người Hoa làm chủ. Giới lãnh đạo CS biết, tội ác của Nhật càng nặng bao nhiêu thì vai trò cứu rỗi dân tộc của đảng CS Trung Quốc càng to lớn bấy nhiêu. Hầu hết các nhà phân tích chính trị thế giới đều đồng ý việc tuyên truyền công lao của đảng CS trong cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc chỉ nhằm biện hộ cho vai trò lãnh đạo lâu dài của đảng.

Chủ nghĩa dân tộc cực đoan đe dọa sự sống còn của đảng CS

Chủ nghĩa Đại Hán là con dao hai lưỡi: Giáo sư Susan L. Shirk, nguyên Phụ tá Bộ Trưởng Ngoại Giao đặc trách Trung Cộng nhận xét trong lúc ảnh hưởng của Trung Cộng ngày càng mạnh trên trường quốc tế, quốc gia này lại rất mong manh trong nội bộ. Sau biến cố Thiên An Môn, để mua chuộc giới trung lưu có quyền lợi mâu thuẫn với đảng, giới lãnh đạo đảng CS gia tăng tiền lương, nâng cao mức sống của giới này, cung cấp công ăn việc làm trong hệ thống nhà nước, thu hút họ gia nhập đảng CS. Mức lợi tức bình quân đầu người tại Thượng Hải vào khoảng 9000 Dollar, cách quá xa so với các khu vực ngoại ô nghèo nàn. Sự khác biệt giàu và nghèo, thành phố và thôn quê đang báo hiệu một tai họa. Ngoài ra, như lịch sử đã chứng minh sự phát triển của giai cấp trung lưu là nguồn thúc đẩy của cách mạng dân chủ vì đó là giai cấp có học thức, có phương tiện và có nhiều nhu cầu vật chất cũng như tinh thần cần được thỏa mãn. Tại Trung Cộng, giới lãnh đạo đảng CS đến nay thành công trong việc cầm chân giới trung lưu nhưng không thể nào giữ được lâu dài. Đối với các dân tộc thiểu số, chỉ riêng ba tháng đầu năm 2009, Trung Cộng có 50 ngàn vụ xung đột có tính

bạo động lớn nhỏ giữa dân thiểu số và lãnh đạo CS tại địa phương. Các cuộc nổi dậy chống chính sách Hán hóa tại 5 khu vực tự trị Tân Cương (Xinjiang), Ninh Hạ (Ningxia), Nội Mông Cổ, Tây Tạng và Yining (thủ phủ khu tự trị dân tộc Kazakh Ili) cũng như với 50 nhóm thiểu số khác khắp Trung Cộng ngày càng gia tăng. Lợi thế của các dân tộc thiểu số tuy ít về dân số nhưng sở hữu những vùng đất rộng mênh mông rất dễ gây khó khăn cho chính quyền trung ương.

Cũng trong tác phẩm Trung Quốc, siêu cường dễ vỡ (China Fragil Superpower), Giáo sư Susan L. Shirk nhận xét giới lãnh đạo Trung Cộng luôn sống trong tình trạng bất an khi nghĩ về ngày vĩnh biệt không thể tránh khỏi của chế độ CS tại lục địa Trung Hoa. Chủ nghĩa dân tộc cực đoan phát triển đến một giai đoạn không còn kiểm soát được đang trở thành mối đe dọa cho sự tồn tại của đảng CS và bộ máy độc tài.

Chủ nghĩa Đại Hán làm gia tăng bất hòa, thù địch với các nước láng giềng và sẽ đẩy các nước nhỏ không có chọn lựa nào khác hơn là liên minh quân sự: Từ thập niên 1990 đến nay, Trung Cộng luôn chống đối mọi sự liên minh theo dạng "khối quân sự" ám chỉ sự liên kết giữa Mỹ và các nước Đông Á cũng như sự có mặt của quân đội Mỹ tại Nhật Bản, Nam Hàn và mới đây tại Trung Á. Phần lớn các quốc gia vùng Đông Á vẫn là đồng minh với Mỹ về mọi mặt, từ kinh tế chính trị và cả quân sự. Mối lo lớn nhất của Trung Cộng là bị bao vây và thật sự nước Cộng Sản này đang bị bao vây.

Để đối phó lại các liên minh quân sự khối, Trung Cộng cố gắng phát triển mối quan hệ đa phương với Nga và các quốc gia nhỏ khác vùng Trung Á như Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Uzbekistan qua Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO), tuy nhiên tổ chức này chưa phải là đối lực của các khối thân Mỹ. Tuy mặt ngoài thân thiện, các cơ quan truyền thông của đảng được chỉ thị phải liên tục tố cáo Mỹ và các nước Tây Phương âm mưu làm cản trở đà tiến của Trung Cộng. Một số lãnh đạo Trung Cộng còn nghĩ rằng Mỹ đang dẫn dắt Trung Cộng vào cuộc Chiến Tranh Lạnh như Mỹ đã làm với Liên Xô để cuối cùng dẫn đến cả hệ thống Liên Xô tan rã.

Chiếc mặt nạ chủ nghĩa dân tộc sớm muộn sẽ rớt xuống: Trung Cộng mặt ngoài rất hung hăng, cứng rắn, ăn hiếp láng giềng qua các đụng độ quân sự nhỏ nhưng rất sợ chiến tranh quốc tế hay khu vực bởi vì như nhà ngoại giao kỳ cựu Ngô Kiến Dân cảnh cáo "Rất nhiều người cho rằng cứ tiến hành chiến tranh để giành chiến thắng là ổn. Thực ra không phải vậy, mà ngược lại, sẽ chỉ làm tình hình xung quanh Trung Cộng rơi vào hỗn loạn". Nhà ngoại giao Ngô Kiến Dân cũng so sánh giữa chủ nghĩa dân túy của Hitler và chủ nghĩa dân tộc cực đoan tại Trung Cộng hiện nay "Hitler có yêu nước Đức không? Dĩ nhiên có, nhưng hắn theo chủ nghĩa dân túy. Thanh niên ngày nay cần có tầm nhìn rộng mở, phải có trái tim bao dung thiên hạ. Thứ chủ nghĩa dân túy, chủ nghĩa dân tộc cực đoan, chủ nghĩa yêu nước hẹp hòi là không thể được. Một quốc gia chỉ biết cái lợi riêng mình thì sẽ mất hết bạn bè, sẽ bị cô lập. Thời nay, cô lập là tai họa….Trong thời đại toàn cầu hóa, tin học hóa khiến lợi ích các nước gắn kết chặt chẽ với nhau như hiện nay, đã đến lúc chúng ta không thể đóng cửa lại để tuyên truyền thứ chủ nghĩa yêu nước hẹp hòi."

Giới lãnh đạo Trung Cộng không phải không ý thức hiểm họa đó, tuy nhiên, để kéo dài sự sống, họ không có chọn lựa nào khác hơn là tiếp tục giương cao ngọn cờ chủ nghĩa dân tộc và xoay xở bằng mọi cách để phát triển kinh tế. Cả hai điều kiện đều bất khả thi. Không một nền kinh tế nào có thể duy trì được mức phát triển cao một cách liên tục và không sự thật nào được che giấu mãi mãi. Sự phẫn nộ của dân chúng trước các suy thoái kinh tế xã hội sẽ trút lên đầu đảng CS. Sắc dân Hán tuy đông nhưng sẽ không cứu được đảng CS. Lịch sử đã chứng minh, không phải ngày nay sắc dân Hán mới chiếm đa số mà đã là đa số trong nhiều ngàn năm trước nhưng vẫn bị các sắc dân nhỏ uy hiếp, tấn công và ngay cả cai trị. Sự suy yếu bên trong và áp lực bên ngoài là những mối đe dọa thường trực và trực tiếp cho quyền cai trị của đảng CS.

Bài học Tiệp Khắc trước chủ nghĩa dân tộc cực đoan Đại Hán ngày nay

Chủ trương bành trướng về phía Đông Âu của Hitler để làm bàn đạp chinh phục Âu châu cũng không khác gì nhiều so với chủ trương bành trướng Đông Nam Á làm bàn đạp chinh phục Á châu của giới lãnh đạo Trung Cộng hiện nay.

Sau khi sáp nhập Áo không có một phản ứng mạnh nào từ phía các cường quốc Âu Châu, Hitler đòi vùng Sudetenland trù phú với đa số dân nói tiếng Đức từ Tiệp Khắc. Anh Pháp nhượng bộ. Hiệp ước Munich được ký kết bất chấp sự chống đối của chính phủ Tiệp. Không lâu sau đó, Hitler chiếm luôn Tiệp Khắc.

(Xem tiếp trang 48)

Thời sự **Lý Thái Hùng**

Điểm nóng Hong Kong trong xung đột Mỹ-Trung

Bất chấp mọi sự phản đối của người dân Hong Kong và hơn 200 chính trị gia, trí thức tại Hoa Kỳ và Âu Châu, Quốc Hội Trung Cộng vẫn biểu quyết thông qua Nghị quyết về việc soạn thảo Luật An Ninh Quốc Gia áp dụng cho Hong Kong vào ngày 28 tháng Năm, 2020 với kết quả 2878 phiếu thuận, 1 phiếu chống và 6 phiếu trắng.

Kết quả này cũng cho thấy là Bắc Kinh đã bất chấp lời đe dọa của Ngoại Trưởng Hoa Kỳ, ông Pompeo, đã nói với Quốc Hội Hoa Kỳ trước đó một ngày, hôm 27 tháng Năm rằng nếu luật này thông qua coi như quy chế tự trị của Hong Kong chấm dứt và Hoa Kỳ phải rút lại mọi quy chế ưu đãi dành cho Hong Kong.

Nói cách khác, việc Bắc Kinh ban hành Luật An Ninh Hong Kong không chỉ làm thay đổi cục diện Hong Kong mà còn khiến cho những xung đột giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc ngày một leo thang.

Thứ nhất, Bắc Kinh đã mất hết kiên nhẫn trước những cuộc biểu tình xảy ra hàng năm tại Hong Kong. Sau những cuộc biểu tình chống đối Dự Luật Dẫn Độ – có lúc huy động lên đến 2 triệu người tham gia, kéo dài từ tháng Ba đến tháng Chín, 2019 – đã không những chỉ làm tê liệt các sinh hoạt tại Hong Kong, mà còn làm cho uy tín lãnh đạo của Tập Cận Bình bị ảnh hưởng trầm trọng.

Cuộc đấu tranh chống Dự Luật Dẫn Độ đã đưa đến thắng lợi bất ngờ của phe dân chủ Hong Kong trong cuộc bầu cử Hội Đồng cấp quận vào tháng Mười Một, 2019, và ngay cả bà Thái Anh Văn (Tsai Ing-wen), người chủ trương "độc lập Đài Loan," cũng đã thắng lớn trong cuộc bầu cử tổng thống nhiệm kỳ 2 vào tháng Giêng, 2020. Những biến chuyển này đã khiến cho Tập Cận Bình thấy rằng nếu không có biện pháp mạnh thì có thể mất ảnh hưởng lên hai vùng đất Hong Kong và Đài Loan.

Thứ hai, Hoa Thịnh Đốn thấy rõ Hong Kong và Đài Loan là hai tử huyệt của phe chủ chiến tại Bắc Kinh. Tập Cận Bình tung ra hai chính sách "một vành đai – một con đường" và "made in China 2025" không chỉ nhằm thực hiện "Trung Hoa Mộng," mà còn có một chủ đích khác là bao vây và loại dần ảnh hưởng của Hoa Kỳ. Mỹ đã nhận ra nguy cơ trỗi dậy này của Trung Quốc, và cả hai chính đảng Hoa Kỳ đều đã lên tiếng cũng như có các đối sách để ngăn chặn tham vọng này của Bắc Kinh, khởi đi từ chính sách "xoay trục" về Châu Á của Tổng Thống Barack Obama.
Cuộc chiến áp thuế mà Hoa Kỳ đã áp dụng với Trung Cộng từ hai năm qua, theo tuyên bố của Tổng Thống Donald Trump, là vì chính sách buôn bán không công bằng của Trung Cộng khiến Hoa Kỳ bị

thâm thủng mậu dịch nhiều trăm tỷ Mỹ Kim hàng năm, nhưng hẳn cũng ngầm hạn chế tham vọng bá chủ của Trung Quốc. Chính sách áp thuế tuy có làm cho Tập Cận Bình liểng xiểng, nhưng cũng đã làm cho Hoa Kỳ bị tổn thương không ít.

Vì thế, việc giúp cho Đài Loan mở rộng tư thế quốc gia độc lập và nuôi dưỡng sự lớn mạnh của phe dân chủ Hong Kong chính là làm cho nội lực bên trong Trung Cộng bị phân hóa, hoặc ít ra là họ Tập phải từ bỏ mộng "thống nhất" hai vùng lãnh thổ này bằng mọi giá.

Quan tâm của người dân Hong Kong nói chung và nhất là những doanh nhân, các nhà hoạt động xã hội về những đợt truy lùng, bắt bớ dữ dội sẽ xảy ra một khi Luật An Ninh Quốc Gia được ban hành vào tháng Bảy, hoặc tháng Tám tới đây, đã được thể hiện rõ rệt. Ngay từ lúc Quốc Hội Trung Cộng dự tính mang Dự Luật An Ninh Quốc Gia ra thảo luận hồi tháng Hai, 2020, các nhà đầu tư ở Hong Kong đã rục rịch bán cổ phiếu hàng loạt, và trên mạng Google số người Hong Kong vào tìm hiểu các luật lệ di cư sang những quốc gia tăng vọt.

Tháng Mười Một, 2019, lưỡng viện Quốc Hội Hoa Kỳ đã thông qua Đạo Luật Bảo Vệ Dân Chủ và Nhân Quyền Hong Kong (Hong Kong Human Rights and Democracy Act), và Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ có nhiệm vụ báo cáo diễn tiến tình hình tôn trọng dân chủ và nhân quyền cho Quốc hội để dựa trên đó gia hạn các quy chế ưu đãi cho đặc khu này.
Ngoài ra, một ngày trước khi Quốc Hội Trung Cộng thông qua Nghị quyết về Dự Luật An Ninh Hong Kong vào ngày 28 tháng Năm, tại Hoa Thịnh Đốn, Hạ Viện Hoa Kỳ, hôm 27 tháng Năm, đã bỏ phiếu 413-1 ủng hộ dự luật xử phạt các quan chức Trung Cộng dính đến những vụ trấn áp người Duy Ngô Nhĩ và các sắc tộc khác ở vùng Tây Bắc Tân Cương, nơi có hơn 1 triệu cư dân đang bị giam trong các trại tập trung cải tạo.

Hai đạo luật này được ví như đôi song kiếm để kềm chế những hành động bạo lực của Tập Cận Bình đối với Hong Kong và Đài Loan. Nhưng việc họ Tập vẫn lấn tới, bất chấp những đe dọa của Ngoại Trưởng Pompeo và cả Tổng Thống Donald Trump, sẵn sàng dùng biện pháp mạnh như hăm dọa tấn công vũ lực để tái chiếm Đại Loan và dùng Luật An Ninh Quốc Gia để khống chế phe dân chủ tại Hong Kong cho thấy là họ Tập cũng nhìn ra những giới hạn của Hoa Kỳ. Đó là hiện có hơn 1200 công ty Hoa Kỳ đang đặt bản doanh tại Hong Kong để làm ăn với Trung Cộng.

Nói cách khác, tùy theo mức độ trừng phạt từ phía Hoa Kỳ, các công ty Mỹ sẽ phải đối mặt với một số điều kiện kinh doanh khắc nghiệt hơn, kể cả việc phải di dời nhà máy đi nơi khác để an tâm làm ăn. Về phía Trung Quốc, chắc chắn là những thiệt hại kinh tế sẽ xảy ra khi nguồn hàng hóa xuất cảng sang Hoa Kỳ bị khựng lại, và vai trò quan trọng của Hong Kong – trung tâm tài chánh thế giới – chắc chắn là bị suy giảm và mất dần ảnh hưởng.

Nhưng nếu đặt Hong Kong trên tầm chiến lược chung tại Á Châu, Bắc Kinh rõ ràng là đã sẵn sàng hy sinh "trung tâm tài chánh nhất nhì thế giới" để đổi lấy sự kiểm soát chặt chẽ, hầu ngăn chặn những khủng hoảng chính trị do phe dân chủ Hong Kong tạo ra làm soi mòn uy tín chính trị của chính quyền trung ương ở Bắc Kinh. Ngược lại, đối với thế giới tự do, mất điểm tựa Hong Kong là không chỉ mất đi một trung tâm kinh tế phồn vinh nhất Á Châu, mà còn làm suy yếu thế đấu tranh giành độc lập của người Đài Loan và sự phấn khởi trong thế liên kết của các dân tộc Nội Mông, Tân Cương, Tây Tạng, Việt Nam, để chống lại tập đoàn lãnh đạo tại Bắc Kinh và tay sai.

Nói tóm lại, thế giới hậu COVID-19 đã và đang có những thay đổi sâu sắc đến từ cuộc đối đầu leo thang giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc. Trong đó, Hong Kong được coi là điểm nóng đầu tiên để xác định sức mạnh của phe thắng cuộc trong việc định hình và thay đổi trật tự Á Châu nói riêng và toàn cầu nói chung. Hơn bao giờ hết, thế giới tự do phải chung sức liên kết trong mục tiêu chung là ngăn chặn sự trỗi dậy của con Rồng Đỏ đầy tham vọng, và các dân tộc đang nằm trong vòng kềm tỏa, chi phối của nó cần phải tham gia chiến tuyến này để tự giải phóng mình khỏi nanh vuốt của Bắc Kinh và bè lũ tay sai.

Chủ đề

Tháng sáu nhớ thương!

"Tháng sáu trời mưa,trời mưa không dứt.Trời không mưa anh cũng lạy trời mưa. Anh lạy trời mưa phong kín đường về. Và đêm ơi xin cứ dài vô tận… Mình dựa vào nhau cho thuyền ghé bến. Sưởi ấm đời nhau bằng những môi hôn. Mình cầm tay nhau nghe tình dâng sóng nổi. Hãy biến cuộc đời thành những tối tân hôn....."

Hôm nay là ngày Chúa nhật, thay vì đi thăm bạn bè, tôi đã ở nhà để dọn lại cái bếp cho gọn sạch và cũng để chồng chén dĩa mới mua từ tuần trước vô… thì tôi nghe tiếng hát thật ngọt ngào và tình tứ của nữ ca sĩ khả ái Khánh Hà vang lên bài, Tháng Sáu Trời Mưa; từ cái radio nơi phòng khách trong chương trình nhạc yêu cầu. Tôi tạm ngừng tay và đi lên phòng khách để mở cái volume cho lớn hơn. Bài hát này là một trong nhiều bài tôi rất thích. Bây giờ cũng đang là tháng sáu nên đã gợi cho tôi nhớ đến những kỷ niệm của những tháng sáu trong những năm tôi còn sinh sống ở quê nhà Việt Nam.

Trong tháng sáu có hai ngày lễ mà tôi chắc chắn những người cùng thời với tôi sẽ không bao giờ quên được, đó là ngày tưởng nhớ đến công ơn sinh thành của người cha, và, ngày Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa.

Ba tôi là lính - là Hạ sĩ quan - của quân đội miền Nam Việt Nam khi tôi chưa ra chào đời. Ba tôi phục vụ trong đơn vị Tổng trừ bị nên từng cùng đơn vị đi khắp các nẻo đường đất nước để bảo vệ quê hương và giữ bình yên cho đồng bào. Binh chủng mà ba tôi nguyện hiến dâng thân mình để phục vụ là binh chủng Nhảy Dù. Khi tôi được bốn năm tuổi thì những lần ba được về phép thì Người thường đưa tôi đi dạo thủ đô Sàigòn rồi sau đó vô Thảo Cầm Viên xem những con thú mà đối với tôi đó là kỷ niệm đẹp nhất và thích thú nhất của những năm tuổi còn thơ ấu. Những lần đó thì mẹ tôi không đi theo mà ở nhà để chuẩn bị những món ăn mà ba thích.

Những ngày vui đó rồi cũng qua mau khi ba tôi bị thương và phải rời xa quân đội. Ba trở thành thương phế binh loại ba vì bị mất bàn chân phải. Tôi chỉ còn ba và tôi cũng là đứa con duy nhất của ba. Sau ngày ba bị thương chừng hơn một năm thì mẹ tôi đã bị đạn pháo của chiến tranh đem ra khỏi cuộc sống trần gian khi mẹ vẫn còn rất trẻ.

Sau này khi tôi đã lớn khôn hơn thì năm nào có diễn binh ngày Quân Lực Mười Chín Tháng Sáu, ba tôi cũng đưa tôi đi xem. Những lần đó tôi luôn thấy ba lấy cái kính có tròng màu đen đeo lên mắt như không muốn cho tôi thấy là ba đang rất buồn và rất có thể sẽ khóc. Ba đang nhớ những đồng đội và đơn vị cùng những ngày đi khắp bốn quân khu.

***

Tôi vào đời rất sớm. Năm tôi mười lăm tuổi tôi đã có công việc đầu tiên là phụ bán sách. Tôi phải vừa đi làm vừa đi học vì số tiền thương tật của chính phủ cấp cho ba chỉ đủ cho ba và tôi sinh sống ngày hai bữa cơm. Nhưng, vì tôi là con gái nên cũng cần có thêm những nhu cầu khác nữa. Tôi chọn công việc phụ bán sách không chính thức và lãnh tiền hoa hồng trên mỗi quyển sách bán được. Công việc nhẹ nhàng và làm ngày nào thì lãnh lương ngay ngày đó. Có những ngày thật đông khách tôi bán được nhiều sách và nhờ vậy mà ba tôi có thêm những viên thuốc bổ và có được bữa ăn ngon miệng hơn. Những ngày trời mưa dai dẳng không có khách thì lòng tôi xót xa vô cùng khi trở về nhà với hai bàn tay không. Nhưng, lúc nào ba cũng tươi cười đón tôi và tỏ ra lo lắng khi thấy tôi buồn.

Tôi là người thiếu nữ rất yếu đuối về thể xác lẫn tinh thần nên thuở tôi mới lớn tôi đã được chứng kiến những người lính trở về trong những cái hòm gỗ có lá cờ Việt Nam phủ lên… làm cho tôi vô cùng xúc động. Những lần nhìn thấy chiếc xe của quân đội chở quan tài chạy trên đường, tôi luôn đứng lại như là cách tiễn biệt người quá cố; cho đến khi chiếc xe đó chạy qua tôi mới bước đi tiếp.

Một 'biến cố'đã xảy ra cho tôi để rồi tôi tìm được tình yêu với một người lính. Khi tôi học năm đầu tiên đại học Văn Khoa, một đêm kia tôi ghé nhà bạn để lấy bài và khi tôi ra về thì bất ngờ có ba người thanh niên xuất hiện và chận tôi lại với ý định xàm xỡ. Sợ quá, tôi la lên thật lớn cầu may, và, sự may mắn đã đến với tôi ngay sau tiếng kêu cầu cứu khi có một anh lính từ trong ngõ hẻm gần đó đi ra và anh lính ấy đã cứu tôi.

Anh lính bước đến bên tôi trong khi tôi vẫn còn đang run rẩy và anh hỏi rất nhiều như có ý để cho tôi bình tĩnh lại:
"Cô có sao không? Cô đừng sợ vì bọn chúng đã bỏ chạy hết rồi. Nhà cô ở đâu? Nhà của cô có gần đây không? Cô đi một mình hay còn ai nữa?"
Tôi vẫn chưa hết sợ nên chỉ nhìn ngay vị ân nhân mà chưa biết nói gì.
"Tôi kêu xe đưa cô về nhà nhé?"
Nghĩ đến đi xe tốn tiền nên tôi liền lắc đầu mà vẫn chưa thốt ra được một lời nào; chưa biết phải nói gì để cám ơn anh. Anh lính thấy tôi còn quá sợ nên anh đề nghị:
"Cô… có cần tôi đưa về nhà không?"
Tuy vẫn chưa hết bàng hoàng, tuy vẫn chưa biết nói gì nhưng tôi đã mau mắn gật đầu ưng thuận ngay. Có một người lính đi bên cạnh trên quãng đường vắng vẫn yên tâm hơn.

***

Hai ngày sau anh lính đến thăm tôi theo lời mời của ba tôi. Anh có sự tự tin và bản tính cương trực của người đàn ông. Anh có gương mặt thật dễ nhìn nhưng cặp mắt hơi buồn. Khi nói chuyện đôi chân mày anh thường nhíu lại. Ba tôi nói những người như thế thường đa cảm, thương người nhưng phần số lận đận.

Tôi thấy anh rất phong độ trong bộ đồ trận. Nhìn anh trong bộ đồ trận bộ binh trông anh thật oai hùng. Anh chỉ là người lính bình thường không cấp bậc nhưng mọi cử chỉ và mọi lời nói thì rất lịch thiệp. Anh nói chuyện với ba tôi thật nhiều và hai người, một già một trẻ mà tỏ ra rất tâm đắc. Ngày hôm đó ba tôi như đã được sống lại những ngày mà ba còn phục vụ quê hương trong một binh chủng nổi tiếng thiện chiến của Việt Nam Cộng Hoà. Chiều hôm đó anh xin phép ba tôi đưa tôi đi dạo phố Sàigòn mà từ khi trưởng thành cho đến nay tôi chưa đi bên cạnh người thanh niên nào cả.

Sàigòn tháng sáu trời thường có những cơn mưa bất chợt đến. Đi bên anh tôi quên hết tất cả, quên là mồ hôi đang rịn ra đầy lưng và trên mặt. Tôi chỉ mong được anh đưa tôi đi, đi đâu cũng được miễn là có đi vì, đi bên anh tôi không lo sợ một điều gì cả. Dáng người anh cao ráo và rất hiên ngang phong độ như cái tên Phong của anh. Đi đến trước toà nhà Quốc Hội, nơi có tượng hai người lính Thuỷ Quân Lục Chiến, anh hỏi:
"Em và anh vô nhà hàng Givral mình kiếm cái gì ăn em nhé?"

Tôi ngại cho anh nên nói:
"Mình kiếm quán nào... bình dân cũng được anh à."
Anh nhìn tôi cười thật tươi và nói:
"Anh thích ngồi ở Givral hơn. Ngày trước khi gia đình anh còn ở Phú Nhuận anh vẫn thường ngày ngày ra đây ngồi uống cà phê và ăn sáng với bạn bè. Ngồi ở đây em sẽ thấy thích lắm và mình cũng nhìn thấy người người qua lại trên đường phố."
Nói rồi, ất tự nhiên, anh đan năm ngón tay anh vào nă ngón tay tôi rồi cùng đi qua đường và bước v bên trong nhà hàng. Lần đầu tiên trong đời tôi ới được vào ngồi ăn trong nhà hàng nên tôi khôg được tự nhiên. Anh như hiểu được tâm trạng tô nên anh kể rất nhiều chuyện để cho tôi yên tâ. Tôi cảm thấy mình thật bé nhỏ nhưng bình tâm nhiều hơn.
Trước khi rời khỏi nhà hàng, anh nói cho tôi biết về sự có mặt của anh tại thủ đô Sàigòn:
"Đơn vị của anh ở tận ngoài vùng cao nguyên nhưng anh và một số đồng đội được đại diện đơn vị về đây để tham dự cuộc diễn hành ngày Quân Lực sắp đến."
"Ba em thường đưa em đi xem diễn binh ngày Quân Lực, em thích lắm."
"Vậy sắp tới đây em và ba cùng đi xem nhé?"

Anh gọi tiếng ba thật tự nhiên. Người đời thường hay đánh giá con người ở bề ngoài, nhất là thường tỏ thái độ sợ sệt những anh lính trận mặc bộ đồ bông hoa mà lâu lâu mới được về thành phố. Tôi thông cảm cho những anh lính này nếu như mấy anh có những hành động làm buồn lòng người dân. Sự sống và sự chết của các anh được tính từng giây từng phút từng giờ và từng ngày thì, nếu vì quá căng thẳng mà các anh có lỡ làm cho nhiều người dân thành phố không vui thì đó cũng là điều tôi thấy tạm chấp nhận được. Dĩ nhiên tôi sẽ không thể thông cảm cho những thành phần du đãng lợi dụng bộ đồ trận bông hoa để làm điều xằng bậy. Anh cắt ngang dòng suy nghĩ của tôi:

"Em suy nghĩ gì mà mỉm cười vậy? Nói cho anh nghe để anh được góp tiếng cười cùng với."
Bị hỏi bất chợt, tôi lúng túng hỏi lại anh để khỏi phải trả lời anh về điều tôi vừa nghĩ:
"A... a... sau lễ... anh lại trở ra đơn vị... ngoài đó hả?"
"Làm lính thì phải theo đơn vị mà đơn vị anh ở ngoài đó thì anh phải về đó. Nhưng, nếu em và ba cho phép anh sẽ trở lại sớm thăm ba và em."
"Anh đã biết nhà và hoàn cảnh của ba và em rồi đó. Bất cứ lúc nào anh trở lại, ba và em cũng đều rất vui mừng được đón tiếp anh."
"Anh sẽ nói với má anh để đến thăm ba và em. Anh gởi em hai cái địa chỉ của anh. Một ở nhà anh và một ở đơn vị. Nếu em rảnh thì viết thư cho anh."

Tôi nhìn vô hai cái địa chỉ. Một ghi số nhà ở thành phố Nha Trang. Một ghi bốn con số sau ba chữ KBC. Tôi ngây thơ hỏi lại anh:

"Sao anh lại phải cùng má anh đến nhà em?"
"Má anh chỉ có mỗi mình anh nên má cũng mong anh sớm lập gia đình để má có cháu bồng. Anh thì bận hành quân liên miên nên đâu có thời giờ để làm quen với ai. Em... em hiểu ý của anh chứ?"

Tôi cười với anh mà trong lòng trào dâng lên một niềm hạnh phúc. Tôi nghĩ, nếu anh thật sự yêu tôi và muốn chung sống với tôi, chắn chắn tôi sẽ tạo được hạnh phúc cho anh và cho các con tôi sau này, vì, tôi là người biết chấp nhận với những gì có được trong hiện tại mà Thượng Đế đã ban cho. Tôi gặp anh lúc này khi đã đủ tuổi để cảm nhận một người phụ nữ như tôi cũng cần có người đàn ông như anh bên cạnh. Gặp anh, nói chuyện với anh đã giúp tôi không còn chìm đắm trong nỗi u sầu triền miên của người đã mất tình mẫu tử từ nhiều năm qua. Anh là mẫu người lý tưởng mà tôi cần có.

***

Tôi đang đứng trước một căn nhà và còn đang ngơ ngác nhìn vô tờ giấy ghi số nhà thì một người đàn ông từ trong nhà hỏi vọng ra với giọng miền Bắc thật khó nghe:
"Cô tìm ai?"
"Dạ thưa ông tôi tìm anh... Tôi tìm người tên Phong..."
"Ông Phong không còn ở đây sau khi mẹ của ông ấy mất được gần một tháng."
Tôi cám ơn người đàn ông rồi lủi thủi quay người đi ra đường để đón xe trở về lại thành phố.
Thế là hết! Bao hy vọng được gặp lại anh đã tan theo những ngọn gió.Tôi yêu anh. Đối với tôi anh hiện thân là người hùng. Tính tình anh nhã nhặn và bặt thiệp tuy anh chỉ là người lính không cấp bậc. Mà, điều đó đối với tôi chẳng có gì để phải so đo để phải suy nghĩ. Hiện tại cái quân đội hùng mạnh và nổi tiếng với những trận chiến thắng lẫy lừng đã bị khai tử bởi một mệnh lệnh được phát xuất từ một người chỉ huy không có tài.

Bến xe chiều nay có quá đông người chờ đợi để được đi đến các nơi của một đất nước đã được thống nhất từ nhiều năm nay nhưng, xe thì không có một chiếc nào ở bến cả.Từ nhiều năm qua những chiếc xe đò ngược xuôi tấp nập của ngày trước không hiểu vì sao lại từ từ biến mất để thay vô đó là những chiếc xe nhỏ hơn, cũ kỹ hơn được chạy bằng than. Nhiều lần tôi đã tự hỏi không lẽ những chiếc xe đò của ngày trước cũng đã vượt biên luôn rồi hay sao? Nhìn đám người khốn khổ đứng ngồi vật vã khắp bến xe như bị buộc phải chấp nhận một cuộc sống đầy ải lầm than làm lòng tôi lại chùng xuống. Miền Nam thân yêu của tôi mới ngày nào đây thôi còn dư ăn đủ mặc và còn đẹp, thế mà nay tất cả phải bị sống trong sự thiếu thốn nghèo nàn và luôn sợ sệt đủ mọi điều. Đi đến bất cứ nơi nào tôi cũng thấy như có một lớp bụi xám xịt phủ lên cùng khắp. Mặt mũi của con người miền Nam giờ đây nhìn như cũng bị xám xịt lại vì thiếu ăn và cũng vì sự sợ hãi luôn bao quanh cả ban ngày lẫn ban đêm. Thật khó còn tìm thấy những nụ cười trên môi những con người mới ngày nào đây còn luôn rạng ngời trên khuôn mặt.

Tôi không ngờ ngày Quân Lực năm ấy lại là ngày Quân Lực cuối cùng của miền Nam tự do. Ngày Quân Lực năm ấy ba tôi đã vỗ tay thật nhiều khi nhìn thấy anh cùng các đồng đội của anh đại diện cho Quân Đoàn Hai đang diễn hành ngang qua khán đài rồi ngang qua chỗ ba tôi và tôi đang đứng. Nhìn đoàn quân thuộc đủ các binh chủng đang bước đều nhịp với những gương mặt cương nghị ngẩng cao như thách thức với bất cứ những đội quân nào có dã tâm muốn xâm lăng miền Nam. Nhìn đoàn quân diễn hành đó, tôi tin là miền Nam của tôi sẽ không bao giờ bị mất.
Thì ra quân đội miền Nam dù có hùng mạnh dù có nhiều vũ khí đến đâu vẫn phải bị lệ thuộc vô chính trị. Những chính khách nhiều khi là người có hình dáng to cao nhưng bộ óc thì lại nhỏ bé và ngu đần về chính trị nhưng lại ham muốn quyền lực thì… Quân đội miền Nam dù có ưu thế đến đâu nhưng khi bị những chính trị gia, những nhà hoạch định chính sách của Hoa Kỳ định đoạt và đưa ra những quyết định xấu xa… thì cũng phải tan rã thôi.Tôi đã khóc thật nhiều khi buổi sáng hôm ấy quân đội hùng mạnh có tiếng trên thế giới phải bị bắt buộc buông súng đầu hàng những con người từ rừng rú chui ra.

Sau ngày Quân Lực năm đó anh đã cùng mẹ anh và bạn anh là sĩ quan cảnh sát cũng phục vụ ở Quân Đoàn Hai đã đến nhà tôi nói chuyện với ba tôi xin hỏi cưới tôi. Và, lễ cưới sẽ được tổ chức trước ngày Quân Lực năm sau. Nhưng, ngày đó vĩnh viễn không còn đến nữa. Và, anh với tôi cũng mất tin nhau luôn. Anh có biết đâu chỉ vì sự có mặt của vị sĩ quan cảnh sát ngày hôm anh đến nhà tôi mà tôi đã bị nhóm người gọi là cách mạng ba mươi bắt tôi phải khai ra người sĩ quan cảnh sát đó, rồi còn cấm tôi không được rời khỏi nơi cư ngụ qua một đêm nào.

Từ căn nhà của anh gần khu Cầu Đá Nha Trang đi ra bến xe tôi cứ miên man nghĩ ngợi là anh đã đi về đâu sau ngày mẹ anh mất? Tại sao anh lại

bặt tin và không tìm tôi? Anh đã mất rồi hay anh đang ở đâu đó cùng bạn bè trong cái gọi là trại cải tạo? Câu hỏi đó cứ lẩn quẩn theo tôi từ nhà của anh ra đến bến xe và rồi tôi tin chắc rằng anh không bao giờ phản bội tôi. Anh vẫn mãi mãi là của riêng tôi và, chắc chắn anh cũng sẽ luôn nhớ về tôi dù hiện anh đang ở bất cứ nơi nào. Anh, người lính chiến Việt Nam Cộng Hòa của tôi mãi mãi vẫn sống trong tim tôi. Những người lính Việt Nam Cộng Hòa vẫn sống mãi trong tim của tất cả những người miền Nam đã một thời được sống tự do yên bình dưới sự bảo vệ của các anh. Bất cứ chế độ nào dù có sắt máu đến đâu nhưng một khi đã không được người dân đồng tình thì, sớm hay muộn rồi chế độ đó cũng phải bị đào thải.
Ba tôi buồn rầu lo lắng khi thấy tôi, vốn thân xác đã yếu mềm mà cứ bị người của chế độ mới dọa nạt hoài, rồi còn bị bắt đi đào mương cuốc đất, bị bắt đi làm thủy lợi ở những vùng đồng ruộng hoang vắng xa xôi đầy đỉa và thiếu thốn đủ mọi thứ, nên, ba tôi mất đi không lâu sau đó. Phần tôi thì sau khi mất ba, tôi phải ngược xuôi nay đây mai đó để tìm miếng ăn. Và, tôi đã may mắn tìm được cuộc sống yên lành ở đất nước xa lạ này, nơi cách xa quê hương Việt Nam yêu dấu của tôi một nửa vòng trái đất.
".....Anh vuốt tóc em cho đêm khuya tròn giấc. Anh sẽ nâng tay cho ngọc sát kề môi. Anh sẽ nói thầm như gió thoảng trên vai. Và bên em tiếng đời đi rất vội.

Tháng sáu trời mưa trời mưa không dứt.Trời không mưa anh cố lạy trời mưa. Anh vẫn xin mưa phong kín đường về. Anh nhớ suốt đời mưa tháng sáu..."
Tiếng hát của nữ ca sĩ Khánh Hà vừa dứt và có vị nào đó đang yêu cầu tiếp một bản nhạc tình thời chinh chiến.
Tôi soi mặt vô kiếng. Tôi thấy gương mặt tôi, đôi mắt tôi, cái miệng tôi, cái mũi tôi giống ba tôi quá.Tôi bật khóc và thảng thốt gọi ba như con chim non. Tôi sẽ nhớ mãi, nhớ đến suốt đời tôi mỗi khi tháng sáu về. Tháng có ngày tưởng nhớ ba và có ngày của Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà!./.
Topa (Hòa Lan)

KHI PHỐ CŨNG LÀ EM

Phố nhà thấp nhà cao
Sớm mai nắng
Sớm mai lặng
Ngõ nhỏ, xóm nhỏ bình yên

Mỗi con đường đều có tên
Mỗi con hẻm đều có số
Nhìn số nhà ngồ ngộ
Mà dễ thương...

Bên nhà thờ hoa ngọc lan thoảng hương
Chiều chầu, một hồi chuông lên gióng giả
Chúa Giêsu ngài ngự trên thánh giá
Nhìn xuống dưới chân những con chiên ngoan

Cuộc đời như đang trải đa đoan
Lên từng miền thân phận
Tôi cùng em giờ mãi còn lận đận
Giữa muôn nẻo buồn vui

Bao nhiêu năm qua sóng gió dập vùi
Bao nhiêu năm rồi tôi đi qua lầm lỡ
Thôi vui lên đừng làm nhau sợ
Thôi đừng ngây ngô nói tiếng cách chia

Ô trông mặt em kia kìa
Làm nư mà giận hờn ngúng nguẩy
Tôi đã nói cho em biết đấy
Tôi hứa sẽ giữ lời

Phố ơi...
Thương ghê nè phố
Giữ hoài trong tim lời dành dỗ
Thương phố, phố ơi...

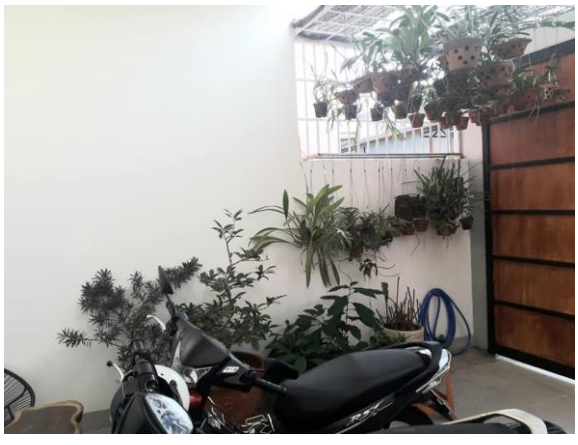

Trương Phong Ba
(Thơ kỷ niệm nhà bạn tôi nơi đó)

Phiếm luận

Phi công người Anh

Tiểu Yến Tử

Thông tin về viên phi công người Anh được nhà nước cộng sản Việt Nam dồn mọi nỗ lực để cứu sống sau khi bị nhiễm Corona không chỉ làm nức lòng người thân bệnh nhân và đội ngũ y bác sĩ, mà còn làm nức lòng cả "nhân dân Việt Nam" và làm "bạn bè quốc tế nể phục" khiến Tiểu Yến Tử mắc cười.

Anh chàng phi công mới 43 tuổi, còn trẻ măng, lại hành nghề phi công thì khó lòng "thuộc diện có bệnh nền" để bảo là khó chữa trị nhỉ? Thế mà truyền thông ở Việt Nam lại làm một kịch bản rẻ tiền là nhà nước đã cứu được mạng anh ta bằng một đội ngũ "các chuyên gia đầu ngành tham dự hội chẩn về ca bệnh của phi công người Anh". Chữa trị lại tốn kém lắm, vì lên tới hơn bốn tỷ, nghĩa là gần 200.000 euro "để dành dật sự sống trong tay tử thần".

Đến lúc nguy kịch, tưởng là phải ghép phổi, thì đã có đến 50 người Việt sẵn sàng hiến lá phổi không vụ lợi để cứu anh ta. Đúng là một hành động không kém gì huyền thoại cây đuốc sống Lê Văn Tám, Phan Đình Giót lấy thân mình đắp lỗ châu mai, Tô Vĩnh Diện lấy thân mình chèn pháo hay Bế Văn Đàn lấy thân mình làm giá súng. Sạo hết chỗ nói, vậy mà cũng làm khối kẻ tin.

Phải chi trường hợp này không phải là một bệnh nhân ngoại quốc, mà là một bệnh nhân Việt Nam như muôn vàn trường hợp cay đắng xảy ra hàng ngày trong nền y tế ở Việt Nam, thì họ làm gì "được quan tâm". Vì truyền thông lề phải sẽ không có cơ hội bốc phét.

Truyền thống tương thân, tương ái, thương người như thể thương thân, đâu có phổ biến trong xã hội chụp dựt ở Việt Nam hiện nay. Những thầy thuốc Việt Nam hiện nay có bao nhiêu người mang nặng lời thề Hippocrates? Hay chỉ thực hiện lời dạy của HCM, là "thủ tục đầu tiên" (tiền đâu?) mà thôi.
Ấy thế mà, Vũ Đức Đam, phó thủ tướng, còn mặt dày mày dạn coi ca này là một biểu tượng trong cuộc chiến chống Covid-19 ở Việt Nam. Đúng là "dối đủ muôn nghìn khóe" thế mà cứ tưởng là đang "biến nguy thành cơ"! Rõ chán.

Vị chưng, cái đại dịch này là do đàn anh CS Trung Quốc dấu nhẹm cả thế giới trong khi dịch đã bùng phát từ lâu ở Vũ Hán, khiến bao người trên thế giới sau này phải điêu đứng. Thiệt hại sinh mạng con người cho đến hay đã lên đến gần nửa triệu, còn biết bao nhiêu người sẽ phải chịu những di chứng của Corona trong nhiều năm và ngay cả suốt đời. Không những thế, đại dịch này còn gây bất ổn kinh tế xã hội trên toàn thế giới. Tội ác này phải xem như là tội ác chống lại loài người. Hãy lôi đầu những kẻ gây tội ác ra trước một tòa án quốc tế, để tìm công lý cho những nạn nhân của họ!

Giá quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San

Trang Quảng cáo	Màu hoặc trắng đen	Số tiền mỗi số báo	1 năm 8 số báo
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€.150	€.800
Trang trong bìa sau	Hình màu	€.100	€.600
A 4 Trang trong	Trắng đen	€.80	€.500
1/2 trang trong	Trắng đen	€.50	€.300
1/4 trang trong	Trắng đen	€.25	€.150
1/8 trang trong	Trắng đen	€.15	€.100

Tin Hòa Lan

Chính Trường Hòa Lan Bắt Đầu Hoạt Động Trở Lại

Có thể nói rằng trong mấy tháng vừa qua, chính trường Hòa Lan đã tạm ngừng hoạt động. Các đảng thuộc liên minh thân chính và những đảng thuộc khối đối lập trong Quốc Hội đã bỏ qua một bên những dị biệt chính trị giữa họ để chung tay vào việc ngăn chận cơn đại dịch Corona.

Căn cứ trên số bệnh nhân cần phải nhập viện và số bệnh nhân cần sự điều trị cao cấp tại bệnh viện, nhật báo "de Volkskrant", vào ngày 12 tháng Sáu năm 2020, loan báo trên trang nhà của mình rằng nỗ lực nói trên ít nhiều gì cũng đã thành công. Hòa Lan tạm thời đã chận đứng được cơn đại dịch.

Diễn biến tích cực này tạo điều kiện cho các đảng phái chính trị Hòa Lan tái hoạt động. Các đảng thuộc khối đối lập lại có thể nhấn mạnh sự bất đồng chính kiến đối với chính phủ và các đảng thuộc liên minh thân chính. Cụ thể là các đảng đối lập như PvdA và SP hiện giờ đang muốn mở một cuộc điều tra độc lập về việc ngăn chận cơn đại dịch do chính phủ Hòa Lan điều hành trong thời gian vừa qua. Cuộc điều tra này phải được hoàn tất trước ngày 1 tháng Chín năm nay để giúp Hòa Lan đối phó một cách hữu hiệu hơn trong trường hợp đại dịch bùng nổ lần thứ hai. Các đảng thân chính, nhất là đảng VVD và CDA, lại không muốn có một cuộc điều tra như vậy.

Nhật báo "de Volkskrant" vạch ra trên trang nhà mình rằng các đảng thân chính nhờ sự thành công trong việc chống đại dịch Corona đã đạt được sự hậu thuẫn mạnh mẽ của cử tri Hòa Lan, nhất là đảng VVD do Thủ Tướng Mark Rutte cầm đầu và đảng CDA của Phó Thủ Tướng kiêm Bộ Trưởng Bộ Y Tế Hugo de Jonge. Vai trò điều hành của Rutte và De Jonge trong cuộc chiến chống đại dịch Corona đã giúp cho hai đảng nói trên tăng uy tín đối với người bỏ phiếu. Một cuộc điều tra độc lập có thể làm rõ những sai lầm và khuyết điểm nghiêm trọng mà chính phủ đã vấp phải trong chiến dịch vừa qua do đó không phải điều mà hai đảng kia muốn thấy trong lúc này. Họ không muốn đánh mất ưu thế đã đạt được trước thềm cuộc bầu cử Hạ Viện sẽ được tiến hành vào năm 2021.

Các vấn đề kinh tế, nhất là vấn đề thất nghiệp, có thể sẽ là trọng điểm của cuộc vận động tranh giành cử tri giữa các đảng phái trước cuộc bầu cử nói trên. Sau khi cơn đại dịch bùng nổ vào những tháng đầu năm nay thì chính phủ đã chi một số tiền khổng lồ để giới hạn tác động tai hại của nó đối với nền kinh tế Hòa Lan. Nhiều doanh nghiệp được chính phủ trợ cấp để tiếp tục trả lương cho nhân viên tuy phần lớn nhân viên, do suy giảm đột xuất và sâu đậm trong sự tiêu thụ, thật ra không còn cần thiết nữa đối với những doanh nghiệp đó.

Theo báo chí cho biết thì túi tiền trợ cấp nói trên sắp cạn. Việc sa thải nhân viên không cần thiết bởi vậy sẽ là điều khó có thể tránh được. Các đảng phái chính trị sẽ phải tranh nhau đưa ra một giải pháp hữu hiệu cho vấn đề kinh tế nghiêm trọng này bên cạnh những vấn đề y tế không kém nghiêm trọng mà giới khoa học e ngại rằng cũng sẽ khó tránh được trong thời gian sắp đến.

14/06/2020

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)

Tin Thế Giới

QHT tổng hợp)

VOA: Bắc Kinh đóng cửa chợ, phong tỏa khu dân cư vì dịch Covid bộc phát

Chợ thực phẩm bán sỉ lớn nhất ở Bắc Kinh bị đóng cửa và khu phố xung quanh bị phong tỏa vào ngày 14/6, sau khi hơn 50 người xét nghiệm dương tính với virus corona ở thủ đô của Trung Quốc. Vụ bộc phát - xảy ra hơn 50 ngày sau khi ca nhiễm địa phương cuối cùng được ghi nhận ở thành phố 20 triệu người này - cho thấy virus vẫn có thể quay trở lại trong khi các hạn chế được nới lỏng.

Nhà chức trách phong tỏa 11 cộng đồng dân cư gần chợ Tân Phát Địa, khoảng 3 km về phía đông nam địa điểm du lịch Thiên Đàn, AP đưa tin. Các đảng viên Đảng Cộng sản và tình nguyện viên đang được huy động để mua thức ăn và các nhu yếu phẩm hàng ngày khác cho cư dân bị ảnh hưởng, Tân Kinh Báo cho biết trong tin tức đăng trên mạng xã hội. Không rõ ngay tức thì có bao nhiêu người sống trong 11 cộng đồng này. Bên ngoài chợ, cảnh sát bán quân sự mặc đồng phục màu xanh lá cây dựng rào chắn xe và đứng gác tại các lối vào. Một số người được phép vào sau khi xuất trình giấy tờ tại các chốt kiểm soát.

Giới hữu trách Bắc Kinh cho biết 45 nhân viên trong chợ xét nghiệm dương tính với virus corona, mặc dù họ không có triệu chứng. Ngoài ra có bảy trường hợp có triệu chứng được ghi nhận trước đó, bao gồm sáu người đã đến thăm hoặc làm việc trong chợ. Trung Quốc không tính các trường hợp không có triệu chứng trong con số kiểm đếm chính thức của mình.

Sự chú ý tập trung vào chợ này sau khi ba trường hợp đầu tiên được báo cáo vào ngày thứ Năm và thứ Sáu. Hai trong số những người nhiễm virus đã đến chợ và người thứ ba làm việc với một trong hai người này tại một viện nghiên cứu thịt gần đó, theo các bản tin trên truyền thông Trung Quốc.

BBC: Biểu tình bạo lực ở trung tâm London, hơn 100 người bị bắt

Cảnh sát đã bị người biểu tình tấn công sau khi hàng ngàn người tụ tập và nói họ tới để bảo vệ các bức tượng trong khu vực.

Người biểu tình thuộc các nhóm khác nhau, gồm các nhóm cực hữu lẫn cả các nhóm cổ động viên bóng đá. Một người biểu tình nói rằng ông thấy tượng Churchill và lịch sử nước Anh đang bị tấn công. "Thế này, Churchill có một số quan điểm phân biệt chủng tộc. Nhưng ông đã dẫn dắt chúng ta ra khỏi những giờ khắc tối tăm nhất. Tất cả mọi người ở đây đều hiểu vấn đề Black Lives Matter," người này nói.

Bộ trưởng Nội vụ Anh Priti Patel nói tình trạng bạo lực ở khu vực Tây London sẽ bị đối phó toàn lực bằng pháp luật. Bà kêu gọi người biểu tình hãy đi về. Sở cảnh sát Scotland Yard nói họ đã bắt giữ những người phạm tội gây rối bạo lực, tấn công cảnh sát, mang vũ khí tấn công, say rượu, gây mất trật tự và mang ma tuý Nhóm A. Hơn 100 người bị bắt sau các cuộc biểu tình bạo lực của phe cực hữu tại London hôm thứ Bảy, cảnh sát đô thành Met Police nói.

RFA: Tài xế người Ireland bị dẫn độ về Anh liên quan vụ 39 người Việt chết trong thùng xe lạnh

Tòa án Công lý Hình sự Dublin, Ireland hôm 12/6 đã phê chuẩn việc cho dẫn độ công dân nước này là Ronan Hughes, 40 tuổi, sang Anh để bị xét xử về tội ngộ sát trong vụ 39 người Việt Nam được phát hiện chết ngạt trong thùng một chiếc xe tải đông lạnh ở một địa điểm gần London, Anh Quốc vào tháng 10 năm ngoái.

Ronan Hughes được cho là là kẻ cầm đầu đường dây buôn bán 31 người đàn ông và 8 phụ nữ Việt Nam. Số này được phát hiện đã chết trong thùng một chiếc xe tải đông lạnh tại một khu công nghiệp ở Grays, phía đông London. Chiếc xe tải đã đến Anh trên một tàu phà từ cảng Zeebrugge của Bỉ và phía chính quyền Anh đã

buộc tội nhiều tài xế xe tải trong cuộc điều tra mở rộng. Đồng thời cũng đang tìm kiếm Ronan Hughes để xét xử vụ án vừa nêu. Thẩm phán Paul Burns cho hay tòa án sẽ có lệnh dẫn độ Ronan Hughes sang Anh.

Đội ngũ pháp lý của Ronan Hughes đã phản đối việc dẫn độ, cho rằng có sự mơ hồ về lãnh thổ nơi xảy ra các hành vi phạm tội và mơ hồ về yêu cầu quyền tài phán của Anh. Thẩm phán Burns phản bác nói không hề có mơ hồ nào. Vị thẩm phán này dẫn bằng chứng giảo nghiệm pháp y cho thấy những người di cư đã chết sau khi chiếc xe tải đi vào nước Anh. Do đó ông khẳng đinh rằng các cáo buộc phạm tội đã xảy ra ở Vương quốc Anh và họ có thẩm quyền để truy tố Ronan Hughes.

Cố vấn nhà nước Ronan Kennedy cho biết Hughes đã cho biết rằng ông muốn được giao cho chính quyền Anh 'càng sớm càng tốt'. Hughes đã bị tạm giam và sẽ được chuyển đến Anh trong vòng 10 ngày kể từ khi lệnh giao người có hiệu lực vào ngày 15/6/2020.

DKN: Nhân dân tệ rớt giá, giới nhà giàu Trung Quốc tìm cách chuyển tiền ra nước ngoài

Nền kinh tế Trung Quốc đang rơi tự do vì ảnh hưởng thương chiến với Hoa Kỳ, bên cạnh việc đại dịch Covid khiến đồng Nhân dân tệ ngày càng mất giá. Giới nhà giàu Đại lục đang tìm đủ cách để chuyển tiền ra nước ngoài nhằm cứu vớt tài sản.
Nhiều dấu hiệu cho thấy giới nhà giàu Trung Quốc đang tìm cách lách các quy định để chuyển tiền ra nước ngoài vì lo ngại đồng nhân dân tệ tiếp tục yếu đi và căng thẳng thương mại Mỹ-Trung gia tăng.

Việc lập một tài khoản gửi tiền đô la ở Hồng Kông là cách tốt nhất để người dân Đại lục chuyển tiền ra nước ngoài. Người Trung Quốc cũng đang ngày càng quan tâm nhiều hơn tới các sản phẩm bảo hiểm và bất động sản ở nước ngoài kể từ khi đại dịch viêm phổi Vũ Hán lan rộng trong khu vực. Chính quyền Trung Quốc đặt ra các quy định giao dịch tiền tệ nghiêm ngặt, mỗi người chỉ được gửi ra nước ngoài tối đa 50.000 đô la một năm.

Đối với các khoản đầu tư nước ngoài lớn, người Trung Quốc sẽ gộp chỉ tiêu cho phép của các thành viên gia đình hoặc mang theo tiền mặt khi ra nước ngoài. Nhưng các lệnh cấm đi lại do đại dịch đã khiến hoạt động kinh doanh thời gian qua bị đình trệ. Ngân hàng đầu tư Natixis cho biết, dòng vốn chảy ra từ Trung Quốc chỉ đạt 1 tỷ USD trong quý đầu. Nhưng một khi biên giới mở lại, dòng chảy tiền tệ sẽ được khơi thông. "Đồng Nhân dân tệ đã suy yếu hơn 10% trong hai năm qua", một nhà môi giới bảo hiểm tại Hồng Kông cho biết. "Cần đổi sang ngoại tệ để bảo vệ giá trị tài sản của mình", người này khuyên.

Người môi giới này kiếm hoa hồng sau khi đưa khách đại lục ở Thâm Quyến đến văn phòng của hãng ở Hồng Kông. Người này cho biết lượng khách Đại lục có nhu cầu mua bảo hiểm đã tăng lên trong khoảng tháng 5. Người giàu Trung Quốc ngày càng lo sợ phương thức chuyển tiền ra nước ngoài kiểu này sẽ sớm bị chính quyền ngăn chặn sau khi Bắc Kinh áp luật an ninh quốc gia mới đối với Hồng Kông.

RFI: Bán đảo Triều Tiên căng thẳng: Bình Nhưỡng đe dọa, Seoul tuyên bố sẵn sàng

Trong một phản ứng cứng rắn, Hàn Quốc vào 14/06/2020 yêu cầu Bắc Triều Tiên tôn trọng nghiêm chỉnh thỏa thuận hòa giải liên Triều sau khi em gái chủ tịch Kim Jong Un đe dọa trả đũa Hàn Quốc và đã ra lệnh cho quân đội thi hành.
Hôm thứ Bảy 13/06, Kim Yo Jong, em gái của lãnh đạo Bắc Trrều Tiên tuyên bố là đang tiến tới một "giai đoạn mới" trong cuộc đối đầu với Hàn Quốc và đã ra lệnh cho quân đội, cho tổng tham mưu trưởng chuẩn bị thi hành các biện pháp cần thiết. Lời tuyên bố này được KCNA loan báo tiếp theo vụ một tổ chức người tị nạn Bắc Triều Tiên gửi truyền đơn, gạo tiền qua bên kia vĩ tuyến 38

bằng bong bóng bay và chai nhựa. Không rõ vai trò thật sự của Kim Yo Jong như thế nào, nhưng với chức vụ chính thức là phó chủ nhiệm bộ tuyên truyền Bắc Triều Tiên từ tháng ba năm nay, em gái của Kim Jong Un cho biết là bà đã được anh trao cho "trọng trăch mới"

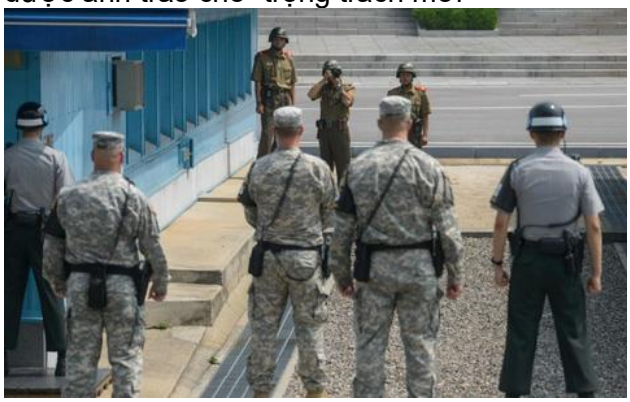

Ngay lập tức, hôm nay, bộ Thống Nhất và bộ Quốc Phòng Hàn Quốc đồng loạt kêu gọi Bình Nhưỡng tuân thủ các cam kết song phương . Thông báo nhấn mạnh là Seoul rất cảnh giác về tình hình nóng bỏng hiện nay, hai bên cần phải tôn trọng triệt để lời hứa ghi trong thỏa thuận hoà giải. Bộ Quốc Phòng Hàn Quốc thêm lời tuyên bố cảnh báo Bình Nhưỡng: Quân Đội Hàn Quốc được chuẩn bị chu đáo, với tinh thần không gì lay chuyển nổi, luôn theo sát mọi động thái của quân đội miền Bắc để kịp thời đối phó, theo bản tin của Yonhap.

Hồi xưa tôi đã tỏ tình

Nè mới dọn tới bên nhà
Dị òm tau cũng bước chưn qua
Ba đi một cấp, răng về kịp?
Mẹ chắc giờ ni ở chỗ bà
Mi ở Điện Bàn hay Duy Xuyên
Tết ni không nói chuyện tình duyên
Tết mô mới nói cùng mi hỉ
Không nói mần răng ván đóng thuyền
Nói thiệt chớ ai thèm nói lung
Nghĩ chi lạ rứa, tội tau không
Gặp mi bửa nớ ưng mi gướm
Cái nhớ mỗi ngày thêm nhớ hung
Quà xuân, tau nhét vô trong thụng
Xí nữa gặp mi, tau lấy ra
Còn y nguy đó, răng mà mất
Rủi mất thì tau sắm lại quà…

Nguyễn Nhật Ánh

Tin Việt Nam

RFA: Địa phương xử lý báo chí: thêm một bước gia tăng kiểm soát truyền thông!

Bộ Thông tin và Truyền thông (TT&TT) vừa đề xuất quy định cơ quan quản lý nhà nước địa phương, có thể xử phạt vi phạm của tất cả các tờ báo, kể cả báo chí do trung ương quản lý, nếu các tờ báo này đăng tải thông tin, bị cho là sai sự thật về các vấn đề trên địa bàn.

Đề xuất vừa nói được Bộ TT&TT đưa ra trong phần sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 159 của chính phủ năm 2013, quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động báo chí, xuất bản. Cơ quan quản lý nhà nước địa phương trong đề xuất này là Sở TT&TT ở các tỉnh, thành phố. Việc sửa đổi này theo Bộ TT&TT, thể hiện sự phân cấp, phân quyền rất mạnh, khác hẳn với các quy định trước đây.

Ngoài ra, quy định về việc cấp thẻ nhà báo cũng làm dư luận lo ngại, khi Bộ TT&TT quy định việc cấp, đổi thẻ nhà báo phải tham vấn Sở TT&TT địa phương. Trong khi các vị lãnh đạo nhà nước luôn nói đến việc đơn giản hóa thủ tục, một cửa một dấu... thì quy định của Bộ TT&TT lại tạo thêm cửa gây khó khăn cho nhà báo.

Thời gian gần đây, chính quyền Việt Nam gia tăng đàn áp báo chí, bắt giam nhiều nhà báo độc lập tại Việt Nam. Mới nhất là trường hợp anh Lê Hữu Minh Tuấn, một thành viên trẻ của Hội Nhà Báo Độc Lập Việt Nam, vào ngày 12 tháng 6 bị cơ quan chức năng thành phố Hồ Chí Minh triệu tập làm việc và bắt đưa về Trại giam Chí Hòa. Trước đó, Chủ tịch Hội Nhà báo Độc Lập Phạm Chí Dũng cũng đã bị bắt vào ngày 21 tháng 11 năm 2019 và vào ngày 23 tháng 5 vừa qua, phó chủ tịch Hội Nhà Báo Độc Lập Việt Nam Nguyễn Tường Thụy cũng bị bắt đưa từ Hà Nội vào giam tại Chí Hòa.

DKN: 'Giá thịt lợn chỉ giảm trên tivi', bộ trưởng nói 'không lý gì chỉ ăn thịt lợn'

Trước tình hình kiểm soát giá thịt lợn còn nhiều bất cập, gây khó khăn cho đời sống người dân trong bối cảnh dịch bệnh và tác động đến mục tiêu kiềm chế làm phát, nhiều đại biểu cho rằng cần có biện pháp đồng bộ để giải quyết vấn đề này.

Theo VnExpress, trong phiên họp Quốc hội sáng 13/6 thảo luận tại về kinh tế xã hội, quyết toán ngân sách, đại biểu tỉnh Đắk Lắk, bà Nguyễn Thị Xuân nhắc đến việc mất cân đối cung cầu thịt lợn, đẩy giá lên cao hơn một năm qua mà vẫn không thể giải quyết. Bà Xuân cho rằng, các Bộ có chức năng Công thương, Nông nghiệp phải chịu trách nhiệm.

Uỷ viên Uỷ ban Tài chính ngân sách, Ông Hoàng Quang Hàm cho rằng việc điều tiết giá cả không thể bằng mệnh lệnh hành chính, mà phải căn cứ trên biện pháp thị trường, bằng các biện pháp cung- cầu. Mặc dù các cấp thẩm quyền liên tục đưa ra "lệnh" giảm nhưng giá thịt lợn trong thời gian vừa qua không giảm. Ông Hàm phân tích, cần đánh giá việc tăng giá thị lợn là do trong giai đoạn sản xuất hay lưu thông.

Nếu do khâu sản xuất thì kích thích các doanh nghiệp, các hộ chăn nuôi tái đàn và tăng đàn, còn nếu do lưu thông thì cần có các biện pháp hợp lý có thể xem xét đến giải pháp Nhà nước đứng ra thu mua và cung ứng trực tiếp trên thị trường.

Ông Hàm tiếp tục nhấn mạnh "Thời gian qua dư luận cho rằng người dân chỉ được ăn thịt heo giá rẻ trên tivi, cần thiết thì kinh tế Nhà nước phải hỗ trợ" Ông Nguyễn Xuân Cường, bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn cho biết, ngành nông nghiệp chịu tổn thương lớn nhất và gay gắt hơn do tác động kép của dịch bệnh và biến đổi khí hậu diễn ra ở quy mô toàn cầu.

Ông Cường cũng khuyến cáo nên đa dạng thực phẩm vẫn đủ dinh dưỡng cho cơ thể "không có lý gì chỉ ăn thịt lợn", vừa đỡ gây áp lực cho ngành chăn nuôi.

RFA: Tàu Trung Quốc truy đuổi, đâm hỏng tàu, đánh ngư dân Việt ở Hoàng Sa

Ông Nguyễn Lộc, 42 tuổi, thuyền trưởng kiêm chủ tàu cá QNg 96416 cùng 15 lao động hành nghề trên vùng biển Hoàng Sa vào ngày 12/6 đã đến Trạm kiểm soát biên phòng Sa Kỳ, tỉnh Quảng Ngãi trình báo việc bị tàu Trung Quốc rượt đuổi, tông va, khống chế, đánh và lấy hải sản, ngư cụ... Báo trong nước loan tin cùng ngày, cho biết thêm 16 người vừa nêu đã đến thẳng cơ quan chức năng khai báo khi vừa về đến đất liền.

Theo lời thuyền trưởng Lộc được báo trong trong nước dẫn lại, khoảng 10h sáng 10/6, tàu cá của ông bị tàu sắt Trung Quốc số hiệu 4006 cùng một xuồng máy truy đuổi khi đang đánh bắt hải sản ở khu vực biển cách đảo Linh Côn, thuộc quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam, khoảng 8 hải lý về hướng tây nam. Sau nhiều lần bị tàu 4006 tông, tàu cá QNg 96416 hư hỏng, lật nghiêng. Tàu Trung Quốc số hiệu 4006 còn đè ở phía sau buộc 15 thuyền viên nhảy xuống biển thoát thân. Thuyền trưởng Lộc sau đó cũng nhảy xuống biển. Vẫn theo lời ông Nguyễn Lộc, 13 ngư dân bám được vào thúng, còn 3 ngư dân được xuồng máy Trung Quốc đến vớt đưa về lại tàu cá. Sau đó, những người Trung Quốc cùng 3 ngư dân Việt Nam đã nổ máy bơm nước ra khỏi tàu cá. 13 ngư dân chèo thúng thấy vậy trở lại tàu. Phía Trung Quốc tra xét, lấy nhiều ngư cụ và hải sản trên tàu gồm 2 máy định vị và máy dò cá, 1 thuyền thúng, 5 bành dây hơi, 1 tấn hải sản và làm hư hỏng nhiều bộ phận trên thân tàu QNg 96416. Tổng thiệt hại về tài sản ước tính khoảng 500 triệu đồng.

Ngoài ra, những người Trung Quốc còn hành hung thuyền trưởng Nguyễn Lộc khi ông không đồng ý ký vào giấy tờ do bên tàu Trung Quốc đưa ra. Theo lời ông Lộc, ông bị đạp khoảng ba bốn chục cái và bị đánh khoảng 20 cái. Sau khi đánh người và lấy đồ, phía Trung Quốc nới với ông Lộc họ không liên can gì đến việc đưa 16

ngư dân trên tàu cá QNg 96416 vào khu vực nước cạn, kêu ngư dân Việt tự nhờ những tàu cá Việt khác dắt về bờ. 16 ngư dân trên tàu QNg 96416 khi về đến đất liền đã được các cơ quan chức năng tổ chức cách ly toàn bộ để phòng ngừa dịch COVID-19 do có tiếp xúc với những người Trung Quốc.

RFA: Việt Nam phản ứng báo cáo tự do tôn giáo của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thị Thu Hằng ngày 11 tháng 6 khi trả lời câu hỏi của báo giới liên quan đến phản ứng của Việt Nam đối với Báo cáo Tự do Tôn giáo Quốc tế của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ 2019 nói rằng chính sách nhất quán của Hà Nội là tôn trọng và bảo đảm quyền tôn giáo, tín ngưỡng của công dân. Cho biết thêm điều này được nêu rõ trong Hiến pháp và hệ thống pháp luật Việt Nam cũng như được bảo đảm trong thực tế.

Báo trong nước trích phát biểu của bà Lê Thị Thu Hằng nói trong cuộc họp báo thường kỳ của Bộ Ngoại giao ở Hà Nội. Theo đó bà Lê Thị thu Hằng nhấn mạnh rằng trong báo cáo về tình hình tôn giáo của Hoa Kỳ ở Việt Nam vẫn còn thông tin không chính xác và chưa được xác minh. Theo lời phát ngôn nhân Bộ Ngoại giao Việt Nam, chính phủ Hà Nội đã liên tục nỗ lực để hoàn thiện hệ thống pháp luật và chính sách về tôn giáo và tín ngưỡng, bao gồm phê duyệt Luật Tín ngưỡng và Tôn giáo cũng như các nghị định hướng dẫn thực hiện. Bà Lê Thị Thu Hằng cho biết Việt Nam hiện có 43 tổ chức của 16 tôn giáo được công nhận và chứng nhận, với 55.000 chức sắc, 26 triệu tín đồ, hoặc 27% dân số quốc gia, 29.000 nơi thờ cúng và hơn 8.000 lễ hội tôn giáo hàng năm.

Bà Hằng nói thêm rằng nhiều sự kiện tôn giáo quốc tế lớn đã được tổ chức ở dải đất chữ S, điển hình như kỷ niệm 500 năm Cải chánh đạo Tin lành, Ngày Vesak của Liên Hợp Quốc vào tháng 5 năm 2019 và Tổng hội dòng Đa Minh thế giới 2019.

QHT(*tổng hợp*)

HOÀI NIỆM MƯA

Mưa, mưa từ xa mưa về
Con phố như ướt lạnh
Một mình ta buồn quạnh
Ôm một nỗi cô đơn

Mưa, mưa hình như lớn hơn
Tiếng mưa rì rào trên mái
Tiếng mưa lê thê mãi
Da diết quá đi thôi

Bây giờ em và tôi
Hai phương nhớ
Một phương nằm than thở
Một phương buồn

Tôi mon men nghĩ ngợi về cội nguồn
Khư khư ôm đồm điều suy tưởng
Cái triết lý sần sượng
Của một gã say

Tôi bươi tìm về quá khứ để ăn mày
Những câu thơ cũ mèm phù phiếm
Rồi lặng im hoài niệm
Về giã biệt, ly tan

Tôi về giữa gian nan
Nghe mưa ngày cũ
Nghe vang trời mưa tiếng hú
Đàn vượn trên ngàn xao xác gọi nhau

Ngày trước đây, ngày về sau
Cũng thăng trầm nghiệt ngã
Thôi mưa đừng lạnh giá
Cho cõi đời phù du

Thành phố hôm nay mưa mù
Khuất luôn ngôi nhà thờ đang Thánh lễ
Tiếng kinh cầu trong mưa như thể
Ru hồn tôi phiêu linh về đâu?

Lê Lãng Du

Truyện dài

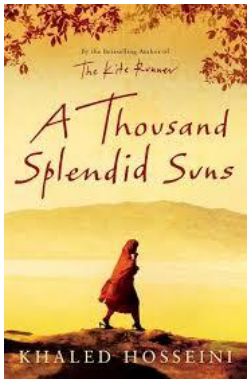

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini
Trúc Hà dịch

Phần 4

Chương 48

Lúc này Tariq hay bị nhức đầu.
Có những đêm Laila tỉnh giấc, thấy Tariq ngồi ở mép giường, áo thun kéo trùm đầu. Anh nói bắt đầu bị nhức đầu hồi ở Nasir Bag, sau đó càng ngày càng nặng hơn lúc ở tù. Có lúc làm cho anh ói mửa, mù một mắt. Anh nói, như thể con dao của ông bán thịt chém vô một bên thái dương, quậy tới óc rồi trổ ra bên kia.

"Lúc bắt đầu nhức, trong miệng như đang ngậm sắt."
Đôi khi Laila nhúng cái khăn đắp lên trán và Tariq đỡ đau một chút. Mấy viên thuốc nhỏ tròn tròn màu trắng bác sĩ của ông Sayeed cho anh cũng giúp được. Tuy nhiên nhiều đêm, Tariq chỉ có thể ôm đầu mà rên, hai mắt đỏ ngầu, nước mũi chảy. Những lúc đó, Laila ngồi bên Tariq, xoa xoa phía sau cổ anh, nắm lấy bàn tay anh, thấy chiếc nhẫn cưới lạnh ngắt trong lòng bàn tay của mình.

Hai đứa kết hôn vào ngày đến Murree. Ông Sayeed có vẻ an tâm khi nghe Tariq nói hai đứa sẽ kết hôn. Ông sẽ không phải nói chuyện với Tariq về vấn đề tế nhị của một cặp vợ chồng chưa thành hôn mà sống chung với nhau trong khách sạn của ông. Sayeed thật khác với tưởng tượng của Laila, mặt ông đỏ hồng và mắt tròn như hạt đậu. Ông có bộ râu mép muối tiêu hai đầu ve nhọn và mái tóc bạc rối dài chải hất ra sau. Ông ăn nói dịu dàng, lịch sự, cân nhắc, cử chỉ duyên dáng.

Chính ông Sayeed đã mời một người bạn cũng là giáo sĩ Hồi chứng minh cho lễ cưới hôm đó, cũng như ông đã kéo Tariq ra và đưa tiền tặng anh. Tariq không nhận nhưng ông Sayeed khăng khăng ép. Tariq đã đi đến khu thương mại và trở về với hai chiếc nhẫn cưới mỏng và đơn giản. Tối đó, sau khi hai đứa nhỏ đi ngủ, Tariq và Laila đã thành thân với nhau.

Nhìn trong gương, dưới tấm khăn voan mà vị giáo sĩ Hồi đã phủ lên đầu hai đứa, mắt Laila bắt gặp mắt củaTariq. Không có giọt nước mắt, không có nụ cười ngày cưới, không có lời thì thầm hứa yêu thương dài lâu. Laila im lặng nhìn bóng hình hai đứa phản chiếu trong gương, hai gương mặt già trước tuổi, những nếp nhăn và những nét xệ hiện lên trên khuôn mặt, nếu được rửa sạch, còn non choẹt của hai đứa. Tariq mở miệng định nói điều gì thì có người kéo khăn voan lên, và thế là Laila mất dịp nghe những lời Tariq định nói.

Đêm đó, hai người nằm trên giường như vợ chồng, trong khi hai đứa nhỏ nằm ngáy trên hai giường trẻ con phía dưới. Laila nhớ lại hồi xưa lúc còn nhỏ hai người nói chuyện với nhau dễ dàng lắm, luống cuống, huyên thuyên, luôn ngắt lời nhau, kéo cổ áo nhau để nhấn mạnh điểm gì đó, mau cười, luôn muốn làm vui lòng người kia. Có bao nhiêu điều đã xảy ra từ những ngày thơ ấu đó, bao nhiêu điều cần phải nói. Nhưng đêm đầu tiên đó, sự nghiêm trọng của đêm đó đã cướp đi lời nói của Laila. Đêm đó, được nằm bên cạnh Tariq, biết anh đang hiện diện, cảm nhận được thân thể ấm áp của anh bên cạnh, được nằm bên anh, hai mái đầu chạm nhau, bàn tay phải của anh và bàn tay trái của nàng đan nhau, đã là một đại phước rồi.

Giữa đêm Laila khát nước thức giấc, thấy bàn tay hai người vẫn nắm chặt nhau như bàn tay con nít giữ chặt sợi dây bong bóng sợ nó bay mất.

Laila thích những buổi sáng mù sương mát mẻ, những hoàng hôn rực rỡ ở Murree và bầu trời đêm sáng lấp lánh, thích màu xanh của những cây thông và màu nâu nhạt của những con sóc chạy nhảy lên xuống những thân cây cứng chắc, thích những cơn mưa bất chợt khiến người đi mua sắm trong khu thương mại tranh nhau tìm mái trú. Nàng thích các cửa hàng lưu niệm, các khách sạn dành cho khách du lịch, ngay cả khi người dân địa phương than phiền về việc thị xã không ngừng xây cất, việc mở rộng hạ tầng cơ sở khiến vẻ đẹp thiên nhiên của Murree dần mất đi. Laila lấy làm lạ thấy người ta than thở về việc xây cất nhà cửa. Ở Kabul, hẳn người ta sẽ ăn mừng.

Laila thích vì có cái nhà tắm, nhà tắm hẳn hoi chứ không phải nhà ngoài, một cái nhà tắm với cầu tiêu xả nước, vòi sen, và bồn rửa với hai vòi khóa nước mà nàng chỉ cần xoay cổ tay là có nước nóng hay nước lạnh chảy ra. Nàng thích thức dậy trong tiếng kêu be be của Alyona và

tiếng gắt gỏng vô hại của Adiba, bà đầu bếp thần kỳ.

Có đôi khi, nhìn Tariq ngủ, nghe con ú ớ cựa mình trong giấc ngủ, Laila nghe lòng dâng tràn niềm biết ơn vô lượng khiến mắt nàng rướm lệ.
Sáng sáng, Laila theo Tariq đi từ phòng này sang phòng khác. Xâu chìa khóa giắt ở thắt lưng Tariq kêu lẻng kẻng, chai nước xịt lau kiếng cửa sổ lủng lẳng nơi khoen dây nịt quần của anh. Laila thì mang theo một thùng nùi giẻ, thuốc tẩy trùng, cái bàn chải chùi cầu tiêu, và chai sáp xịt bóng tủ quần áo. Aziza lọt tọt đi theo, tay cầm chổi, tay kia cầm con búp bê nhồi hạt đậu của Mariam làm cho. Thằng Zalmai miễn cưỡng đi theo, mặt chù ụ, luôn luôn cách sau vài bước.
Laila hút bụi, làm giường và lau bụi. Tariq chùi rửa bồn rửa mặt và bồn tắm, chà cầu tiêu và lau sàn nhà trải thảm nhựa. Anh đặt khăn tắm sạch, vài chai xà bông gội đầu tí hon, vài cục xà bông mùi hạnh nhân lên kệ. Aziza dành phần xịt và lau cửa sổ. Con búp bê không bao giờ cách xa nó.
Vài ngày sau lễ cưới, Laila nói cho Aziza biết về Tariq. Trước đó, Laila đã thấy một điều thật lạ kỳ không giải thích được giữa Aziza và Tariq. Aziza thường nói tiếp câu cho Tariq, và Tariq cho Aziza. Nó đưa đồ cho anh cả trước khi anh biểu. Trên bàn ăn, hai người cười riêng với nhau như thể họ không phải là hai kẻ xa lạ mà là hai người bạn đồng hành gặp lại nhau sau thời gian xa cách.

Aziza nhìn xuống bàn tay của nó một cách suy tư lúc Laila nói cho nó biết.
“Con thích bác ấy,” nó bảo, sau một lúc lâu.
“Bác thương con lắm.”
“Bác nói hả?”
“Bác không cần nói đâu, Aziza.”
“Mẹ nói hết đi. Nói để con biết.”
Và Laila đã kể.
“Cha con là một người tốt. Anh ấy là người tốt nhất mẹ quen từ trước tới giờ.”
“Rồi nếu cha bỏ đi thì sao?” Aziza nói.
“Cha con sẽ không bao giờ bỏ đi. Nhìn mẹ này, Aziza. Cha con sẽ không bao giờ làm con buồn, và sẽ không bao giờ bỏ đi.
Nét mặt Aziza nhẹ nhõm đi khiến tim Laila se thắt.

Tariq mua cho thằng Zalmai một con ngựa gỗ đu đưa và làm cho nó một toa xe không mui. Anh học của người bạn tù làm những con thú bằng giấy, và như thế Tariq đã xếp, đã cắt, đã gắp không biết bao nhiêu tờ giấy thành những con sư tử và những con đại thử cho Zalmai, thành những con ngựa và những con chim màu sặc sỡ. Tuy nhiên những cố gắng làm quen này bị Zalmai từ chối một cách thẳng thừng, đôi khi còn tàn nhẫn.
“Mày là con lừa!” nó hét. “Tao không muốn đồ chơi của mày.”
“Zalmai!” Laila hoảng hốt kêu lên.
“Không sao,” Tariq nói. “Không sao đâu Laila. Cứ để nó nói.”
“Mày không phải là ba tao! Ba thật của tao đi rồi, khi ba tao về sẽ đánh mày một trận! Mày sẽ không chạy thoát đâu, bởi vì ba tao có hai chân còn mày chỉ có một!”

Tối đến, Laila ôm Zalmai vào lòng và đọc kinh với nó. Mỗi lần nó hỏi, Laila lập lại lời nói dối, nói ba nó đi xa không biết bao giờ sẽ trở về. Laila rất ghét phải làm việc này, ghê tởm chính mình vì phải nói dối như thế với một đứa con nít.
Lailla biết mình sẽ phải lập lại lời nói dối đáng hổ thẹn này dài dài. Sẽ phải thôi, vì Zalmai sẽ hỏi luôn, như khi nó nhảy từ ghế xích đu xuống, khi nó thức dậy sau giấc ngủ trưa, cũng như sau này, khi nó đủ lớn để tự cột dây giầy của nó, tự đi đến trường, lời nói dối sẽ phải được tiếp tục thốt lên.

Sẽ có một lúc nào đó, Laila biết, những câu hỏi sẽ cạn dần. Zalmai sẽ thôi không tự hỏi tại sao cha nó lại bỏ nó. Nó sẽ không còn tưởng thấy cha nó ở những chỗ đèn giao thông, ở những người đàn ông già khom lưng đi lại trên đường hay ngồi nhâm nhi trà trong những quán nước bên lề đường. Rồi một ngày nào đó, đột nhiên trong một lúc đi dọc bên bờ sông uốn khúc hay trong một lúc mắt đăm nhìn bãi tuyết mênh mông, nó sẽ chợt nhận ra rằng việc cha nó biến mất không còn là một vết thương mới chưa lành. Việc đó đã trở thành một điều chung chung, một điều không còn làm đau lòng nữa. Như một truyền thuyết. Một điều để tôn sùng và bí ẩn hóa.
Laila sống hạnh phúc ở Murree. Nhưng hạnh phúc đó không đến dễ dàng. Hạnh phúc đã phải trả giá mới có được.

Vào ngày nghỉ, Tariq thường đưa Laila và các con đến khu thương mại, nơi có những tiệm nữ trang rẻ tiền và một nhà thờ Anh giáo xây giữa thế kỷ thứ 19 bên cạnh. Tariq mua thịt nướng ướp cay của những người bán hàng rong cho mọi người ăn. Họ đi dạo giữa đám đông dân địa phương, những người Âu với điện thoại di động và máy ảnh kỷ thuật số, những người dân Bắc Ấn đến đây để trốn cái nóng của vùng đồng bằng.

Thỉnh thoảng, họ đón xe bus đi lên Đỉnh Kashmir. Từ chỗ đó, Tariq chỉ cho mọi người xem thung lũng sông Jhelum, những sườn dốc

trải thông và những ngọn đồi đầy cây xanh tươi tốt ở đó anh nói còn thấy các chú khỉ chuyển từ cành này sang cành khác. Họ cũng đi thăm phố núi Nathia Gali đầy những cây phong cách thị xã Murree chừng ba mươi cây số, nơi đây Tariq nắm tay Laila sánh bước trên con đường rợp bóng cây dẫn đến dinh Thống đốc. Họ dừng lại nơi nghĩa trang Anh cũ, hoặc đón xe taxi đi lên đỉnh núi để xem khung cảnh thung lũng xanh tươi mù sương bên dưới.

Đôi khi trong những chuyến đi chơi này, khi họ đi ngang qua cửa kính của một tiệm, Laila bắt gặp hình ảnh họ phản chiếu trên đó. Chồng, vợ, con gái, con trai. Đối với người lạ, Laila biết, họ có vẻ như một gia đình rất bình thường, chẳng có điều gì bí mật, dối trá hay hối tiếc.

Aziza có những cơn ác mộng khiến nó thét lên giựt mình thức dậy. Laila phải đến nằm bên nó, lấy tay áo lau khô đôi má nó, xoa lưng cho nó ngủ lại.

Laila cũng có những giấc mơ. Trong mơ, lúc nào Laila cũng thấy mình trong căn nhà ở Kabul, đi trong hành lang, đi lên cầu thang. Chỉ có mình nàng, nhưng phía sau cánh cửa nàng nghe tiếng xèo xèo nhịp nhàng của bàn ủi, tiếng giũ tấm ra trải giường rồi gấp lại. Đôi khi nàng nghe cả tiếng một người đàn bà ngâm nga nho nhỏ một bài hát xưa. Tuy nhiên khi nàng bước vô, căn phòng trống rỗng. Không có ai trong đó.

Sau những giấc mơ đó, toàn thân Laila run rẩy. Nàng tỉnh dậy, mồ hôi đầm đìa, nước mắt cay xè đôi mắt. Mỗi lần như thế, người nàng rũ liệt.

(còn tiếp)

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vriescel, koelapparatuur, airco, softijsmachine, ventilatie, Keuken afzuigventilatie, verwarming ketels, geyser, boiler, friteuse, opwarming - apparatuur, magnetron, oven,vaat wasmachine, gasapparatuur, koffie-espresso,luchtbehandelingkast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparatuur.

Contact dhr Viet Nguyen
Tel. 030-2688630
Mob. 06-44464380

Nhà hàng Deli Tasty

Cần 2 nhân viên giúp việc nhà bếp và 2 nhân viên phục vụ khách (chạy bàn)

Mọi chi tiết xin liên lạc qua địa chỉ:

Venezia và Rosaline

Hai tháng sau, một tối tôi và Rosaline lại đến ăn nơi chúng tôi đã tình cờ có dịp quen nhau. Cũng vẫn khung cảnh cũ. Những chiếc bàn đen chân quỳ kê chen nhau một cách khéo léo, thân mật mà không cẩu thả, cũng không vì thế mà mất đi cái vẻ sang trọng của một nhà hàng lịch sự nằm trông ra con đường nhỏ dẫn xuống đồi. Trên bàn phủ khăn nhung đỏ, vẫn từng hàng ba chiếc ly rượu chân cao đặt ngay ngắn bên nhau trước chiếc khăn tay đỏ xếp hình hoa tulipe. Vẫn người bồi bàn lễ độ đến kiểu cách trong bộ đồng phục nẹp đỏ cúi rạp người chào. Anh ta dẫn chúng tôi tới chiếc bàn nhỏ dành cho hai người, khuất trong một góc. Đưa tờ thực đơn trong một nghiêng mình kiểu cách. Chỉ khác một điều: hai tháng trước chúng tôi đã quấn lấy nhau trong căn phòng khách sạn sau bữa ăn tối, còn bây giờ chúng tôi vừa rời căn phòng khách sạn ấy sau cơn ngầy ngật mê đắm buổi chiều để đến đây sống lại những phút đầu tiên của những ngày mới gặp nhau. Tôi bóp nhẹ bàn tay Rosaline, cười, cố ý hơi lớn tiếng cho anh bồi nghe: chắc ông ta đâu có nhớ tới mình. Anh ta chợt quay lại, nhoẻn miệng cười: tôi nhớ chứ ông bà. Hôm dạ vũ của ông Zimmermann kỳ triển lãm tranh hôm mới rồi. Ông bà có gặp lại ông ta nữa không? Rosaline mỉm cười, tôi đọc thấy sự kiêu hãnh trên đuôi mắt của một người đàn bà biết người ta chú ý đến mình, đến vẻ rạng rỡ, thân hình quyến rũ trong chiếc váy dài đen để lộ hai cổ chân trắng rướn cao trong đôi giày thoăn thoắt bước. Nàng nói nhỏ: những tiệm ăn thường là chỗ phát xuất ra những chuyện giựt gân.

Hai tháng trước, sau bữa ăn tối của buổi tiếp tân tại nhà hàng, men rượu còn đầy trong đầu choáng váng và trong mạch máu đập rật rật hai bên thái dương, tôi rủ Rosaline về chung đường. Khách sạn nàng trọ nằm trên đường từ quán tới nơi tôi ở. Chúng tôi cùng nhau bước trên hè phố loáng nước mưa vàng ánh đèn dẫn xuống con dốc hai bờ nước mưa róc rách chảy trong cỏ. Trời mùa Phục Sinh lành lạnh. Tôi kéo cao cổ áo khoác. Bên cạnh, Rosaline rùng mình nép vào dãy phố tránh vũng nước đọng. Qua một dãy nhà và hàng quán xiên xẹo, tôi nghe tiếng nước đổ rào rào từ xa. Rosaline nói: 'Mình xuống xem con sông một chút đi'. 'Sông gì?' Tôi hỏi. 'Sông Donau (1)'. Cô nàng cười một cách chế riễu anh chàng tôi ngu ngốc. Sự thực tôi cũng chẳng biết gì hơn ngoài căn phòng trọ nơi khách sạn tồi tàn tôi vừa mới mướn đầu tuần vừa qua, là chỗ ăn, chỗ ngủ kiêm cả chỗ ngồi chơi. Rosaline dẫn tôi bước ngoặt sang con ngõ phía tay phải, con đường dẫn xuống một bờ đá. Ngoài tiếng nước vỗ lách rách vào kè đá trơn nhẵn và tiếng lồng cồng chạm nhau của vài chiếc xuồng nhỏ cột gần đó, tôi chỉ thấy một dải đen kịt, lấp loáng ánh đèn vỡ ra. Không khí ẩm một mùi tanh rác rưởi. Tôi ngạc nhiên:

'Sông Donau đây hả?'

'Ừ.'

'Sao nó giống con lạch vậy?'

'Thì đây nó mới chỉ là con lạch đầu sông. Xuống kia nó mới bắt đầu rộng ra, nhưng nói để anh biết thôi. Đừng đi xem làm gì cho mất công.'

'Sao?'

'Nó chẳng có gì hay ho cả. Chỉ có bùn và rác. Nếu ban ngày anh có qua đây chắc chết ngộp. Nàng cười. Những gì người ta cho là thần tượng thường chỉ có giá trị trong một khung cảnh nào đó.'

'Vậy sao em lại muốn đưa anh xuống đây?'

'Cho anh biết. Hơn nữa, từ đây mình đi tắt qua con đường kia sẽ tới quán của ông Hauser. Phong cảnh tình lắm. Mình ghé đó uống ly cà phê.'

Nàng nói nửa như mời nửa như ra lệnh. Tôi chỉ biết ngoan ngoãn tuân theo.

'Sao em rành vậy?'

Cô nàng cười nhẹ. Im lặng bao trùm. Chúng tôi nương nhau trên bờ dốc đá. Tôi nói một câu bâng quơ: cái ông Zimmermann coi lù đù vậy mà lo chu đáo ghê. Có cả ăn, cả hòa nhạc lẫn khiêu vũ.

'Anh không biết, cô nàng cười trong tối, ông ấy sinh trưởg ở thành phố này mà.''Sao em iết?'

'Em có b con xa với ông ta. Hơn nữa, gia đình ông ấy có tiệm bán tranh bên Venezia (2), không xa chỗ em ở bên đó bao nhiêu...'

Câu chuyện bỗng đi đến ngõ cụt. Tôi chỉ là một thằng thợ máy, không phải là họa sĩ, cũng chẳng có một ý niệm gì về tranh ảnh. May ra là tôi có được một bộ vó không đến nỗi tồi tệ. Còn sự hiện diện của tôi hôm đó chỉ là một sự tình cờ

được một người quen mời đi góp mặt trong ngày khai trương buổi triển lãm. Sự lạc điệu đó đã làm tôi lúng túng, không những trong suốt bữa ăn tối, mà ngay cả lúc bấy giờ, khi tôi khoác tay Rosaline đi dọc bờ sông. Cũng may chúng tôi đã bước vào quán. Căn phòng trần thiết ấm cúng. Trần thấp. Dưới sàn những chậu cây giả lẫn cây thật chen nhau với lên bốn vách tường đóng khung bằng những khúc cây đẽo gọt thô thiển, lác đác treo những bức tranh in lại và vài bức khắc trên gỗ. Chúng tôi ngồi đối diện nhau trong một góc bên cạnh lò sưởi đã tàn than. Tôi lén trông lên bóng Rosaline in trên tường trong khi nhìn bàn tay nhỏ nhắn hờ hững khuấy chiếc muỗng trong ly. Bàn tay nhỏ có những móng cắt ngắn, sơn hồng nhạt và những hàng lông măng nhỏ li ti.
'Anh thấy sao?' Cô nàng hỏi.
'Đẹp.'

Tôi không biết lời khen ám chỉ gì. Quán cà phê hay cô bé.
'Nhưng cà phê không ngon. Muốn cà phê ngon phải sang bên em, uống trên bờ kinh trông xuống những chiếc du thuyền qua lại.'
Tôi ngồi im, tìm lối ra khỏi bế tắc đối thoại. Tôi nói vu vơ:
'Rosaline nhảy giỏi ghê.'
Nàng cụp đôi mi xuống, chớp chớp mắt:
'Anh quá khen.'
'Thực mà.'
'Có lẽ vì khung cảnh quán đó làm em nhớ lại ngày cưới. Tụi em cũng ăn và nhảy tại đó.'
Tôi suýt nhảy nhổm ra khỏi ghế khi cứ ngỡ cô ta là hoa chưa chủ. Thấy tôi bối rối, cô nàng cười:
'Nhưng vợ chồng em xa nhau rồi.'
'Buồn nhỉ.'
Nàng vẽ chiếc muỗng lên bàn thành những vòng tròn:
'Trong hai cái buồn, rất tiếc mình phải chọn lấy cái ít buồn hơn.'

Trong một tóm lược nàng kể lại sự vấp ngã. Vợ chồng nàng quen nhau trong kỳ nghỉ mùa đông, trên piste trượt tuyết. Lấy nhau vội vàng, rồi xa nhau cũng vội vã. Được cái chồng nàng cũng có chút gia sản, vấn đề vật chất với nàng hiện giờ không cần đặt ra. Nàng trở về với nhiếp ảnh, cái sở thích cũ, từ đó thành phóng viên cho các tờ báo nghệ thuật, vừa làm kế sinh nhai tạm, vừa có dịp đi du lịch đó đây.

Chúng tôi rời khỏi quán lúc người chủ đang chất lại những chiếc ghế lên nhau. Ánh mắt bực bội như xua đuổi người khách cuối. Tôi khoác áo lên người Rosaline, choàng tay nhau xiêu vẹo nối tiếp quãng đường dang dở. Sương xuống dầy đặc, thứ sương muối như mây là là từ núi đổ xuống lạnh buốt. Tôi kéo nàng vào sát người tôi, nói em không lạnh à. Bỗng dưng tôi thấy hai đứa đang ôm nhau hôn từ lúc nào không biết. Rosaline run rẩy trong vòng tay, nàng nói nhỏ vào tai tôi: anh đưa em về.

Khi hai đứa vừa khuất sau cánh cửa khách sạn tồi tàn, chúng tôi vội vã vồ lấy nhau như hai con thỏ trên đống quần áo vừa được trút bỏ vội vàng, để sau đó nằm thở dốc ra trong cái quay cuồng của những phân tử rượu trong máu lúc bấy giờ đang hoành hành. Trong cơn vật vã, tôi nghe mình hỏi: sao em lại theo anh về, và tiếng trả lời: tại em yêu anh.

Những ngày sau đó là những tiếp nối của những ngày nhớ nhung xen kẽ với những tối quấn lấy nhau trong không khí sặc mùi nhục cảm. Công việc của tôi đòi hỏi những giờ phút căng thẳng ban ngày, càng làm tăng thêm nỗi cô đơn về đêm trong một xứ mà ngôn ngữ tôi chỉ hiểu lõm bõm. Rosaline trọ ở khách sạn cuối tầm mắt tôi cho phép, đôi lần cuối tuần nàng về lại cố hương, Venezia với những chiếc du thuyền dài ngoằng, đầu tuần lại trở qua. Tôi đề nghị nàng trả khách sạn, sang bên tôi ở, hay ngược lại, nhưng nàng từ chối. Nói mỗi người vẫn còn một khoảng gì đó cho riêng mình. Rằng những dụng cụ nhiếp ảnh nàng để đầy phòng bên đó (đôi lần tôi qua thăm, nhìn đống phim ảnh cắt nát, máy móc lung tung trên bàn, bên cạnh chiếc áo ngủ vắt hờ hững trên lưng ghế, lúc đó nàng có vẻ ngượng cho cái tính nghệ sĩ của mình). Tôi biết mình chỉ mới đi vào thể xác của nàng. Còn tâm hồn nàng vẫn là một cái gì xa lạ lắm với tôi. Cuối cùng tôi cũng tự nhủ: thế mà lại hay, không ai làm vướng bận ai. Có lẽ chúng tôi đang sống gấp rút những ngày hạnh phúc. Một thứ hạnh phúc rất tưởng tượng. Bởi vì cả hai đứa chúng tôi đều biết là tôi sẽ rời thành phố này trong vòng ba tháng, khi kế hoạch trong hãng tôi đã hoàn thành. Rosaline cũng sẽ

về lại Venezia sau đó không lâu. Dường như giữa chúng tôi có một quy ước ngầm, chỉ đi vào đời nhau đến một khoảng nào đó, không quấy rầy nhau nhiều hơn cái mức chính mình có thể chịu đựng. Điều này thật là giản dị: tôi thì không muốn đeo mang thêm gì trong lúc này, còn Rosaline hẳn cũng đang tìm một thời gian ru dỗ vết thương còn đang mưng mủ. Cũng chính vì thế mà chúng tôi chỉ như hai cái bọt bóng nước xáp vào nhau trong một tình cờ, để cùng biết rằng mình sẽ phải tan đi trong một ngày nào đó. Ngày ấy càng lúc càng đến gần. Sáng sớm mai tôi sẽ lên xe lửa về lại căn nhà đã hơn hai tháng bỏ hoang. Buổi sáng cuối cùng chúng tôi lái xe lên đồi vùng ngoại ô, mang theo một túi nặng chĩu vừa đồ ăn vừa dụng cụ nhiếp ảnh.

Nhìn xuống dòng sông nhỏ cắt ngang thành phố cổ thành hai mảng, với những con đường quanh co, chiếc tháp chuông nhà thờ cắt lên trời xám. Nàng loay hoay soạn đồ nghề, nói chụp cho tôi một bức chân dung làm kỷ niệm. Chiều này Rosaline và tôi vừa cùng nhau soạn lại hành trang. Trong im lặng chúng tôi thỉnh thoảng cố pha trò một cách nhạt nhẽo. Rosaline đưa tôi chiếc khăn quàng nàng mua hôm cuối tuần nhân dịp nàng trở về Venezia. Chiếc khăn quàng không đẹp lắm, xứ tôi ở lại quá lạnh, cái khăn quàng mỏng như một món đồ trang sức này không ai dùng, nhưng tôi cũng cẩn thận xếp vào bị với lời cám ơn máy móc cùng nụ hôn theo lối rất Tây. Tối nay chúng tôi lại ngồi đối diện nhau như hôm nào hai tháng trước, nhưng ngượng ngập trước một chia ly mà cả hai đều đón nhận trong một thản nhiên. Hoặc giả chúng tôi đang tự vấn lòng xem có phải những ngày tháng vừa qua với những âu yếm đều là tự dối lòng cả chăng?

Tiếng rượu rót ra ly đưa chúng tôi ra khỏi những trầm ngâm. Tôi hỏi cho có:

'Em đang nghĩ gì vậy?'

'Không.' Nàng lắc đầu. 'Mà có...'

Tôi không biết mình vừa đụng vào cánh cửa bí mật của nàng. Buông nĩa, bàn tay trái với những ngón búp măng vân vê mép khăn, đôi mắt với hàng mi đậm nhìn xuống mặt bàn:

'Có chuyện này em định nói với anh suốt mấy tuần nay. Nhưng rồi lại thôi. Cứ vậy mà làm em suy nghĩ mãi. Nhưng thôi mai mình không còn gặp nhau nữa thì cũng chẳng giấu anh làm gì...'

Tôi không giấu được nỗi bồn chồn:

'Chuyện gì?'

Nàng ngập ngừng:

'Em... em... có bầu.'

Câu nói tuôn ra như sét đánh trước mặt làm tôi lao đao. Tôi nhìn Rosaline đang thu mình trong một hối tiếc không thể bắt lời nói quay trở lại. Tôi hỏi dồn dập:

'Thực không? Sao em biết?'

Câu hỏi là cả một thừa thãi. Khi một người đàn bà xác quyết với ai về một mầm sống đang tượng hình trong bụng mình, không ai nói dối cả. Bỗng dưng tôi thấy mình là một thằng ngu khi không lường trước được hậu quả của những ngày vừa qua. Sống ở một xã hội mà đàn bà nếu không mỗi ngày một viên thuốc ngừa thai thì trong bóp lúc nào cũng mang kè kè cái bao cao su, bảo vật hộ thân, tôi không bao giờ thắc mắc là một chuyện như vậy có thể xảy ra. Đúng hơn, tôi khoán trắng việc đó như là trách nhiệm của người đàn bà. Tôi đã không lường trước được những rủi ro. Mà khổ thay, chuyện bất hạnh đó lại xảy đến cho tôi vào một lúc không ngờ nhất.

Nhưng điều tôi hoàn toàn không ngờ là thái độ của Rosaline. Có lẽ nàng đoán được những ý nghĩ trong đầu tôi, và những toan tính rất nhanh tôi đang có để làm sao trút bỏ được cái gánh nặng này càng sớm càng hay. Nàng thẫn thờ bảo tôi:

'Em không bắt anh nhận trách nhiệm. Hay bắt anh giữ cái bào thai đâu.'

'Nhưng... nhưng sao em lại làm thế?'

'Em cũng không biết phải nói sao. Có lẽ tại em say. Cũng có lẽ tại em... cảm anh.'

'Nhưng ít nhất là em cũng phải nghĩ một chút chứ. Chúng mình mới quen nhau chưa tới ba tháng. Hay cho dù em có muốn đi nữa, ít nhất em cũng phải hỏi ý kiến anh...'

Tôi nghẹn lời, đâm nói bừa:

'Hay em phá...'

'Em không ngờ anh lại tàn nhẫn như vậy.' Nàng giận ra mặt. 'Em đã nói là em đâu bắt anh phải nhận nó làm con. Em chịu hết mà. Em chỉ muốn có một đứa con... em chỉ muốn có một đứa con...'

Nàng hổn hển nói tiếp:

'Đúng ra em có thể giấu. Chẳng ai biết đâu. Ngay cả anh. Ngay cả chồng em. Nhưng em quá sung sướng chỉ muốn báo cho anh tin mừng. Người mẹ tương lai nào cũng muốn báo tin mừng đó cho người đã cùng tạo ra giọt máu. Nhưng có lẽ

em đừng nói thì hơn. Anh sẽ về lại bên đó. Không có thư từ gì. Mỗi lần nghĩ đến chuyện đó em lại thấy thắt trong ruột. Nhưng thôi. Mình chỉ còn một đêm với nhau. Những chuyện mà em đã tâm sự với với anh đều là giả dối cả... đều là giả dối cả...'

Tôi ngồi thở ra, giây lâu mới dám hỏi:

'Như vậy nghĩa là sao?'

'Nghĩa là thỉnh thoảng em vẫn về với chồng em tại Venezia.'

Tôi cố tìm một lý do:

'Sao em biết đó là con anh?'

'Em biết. Nàng nói quả quyết.'

***

Em quen Mario, chồng em, trong một buổi trượt tuyết bên Thụy Sĩ. Hai tháng sau tình cờ em gặp lại anh ấy trên chuyến xe lửa sang thành phố này. Lấy nhau, dọn về Venezia sống. Như bất kỳ một cặp vợ chồng hạnh phúc nào khác. Mario hơn em mười hai tuổi. Chững chạc. Biết lo gia đình. Chỉ có điều: sau hai năm chung sống tụi em vẫn không có được đứa con nào. Em rất buồn. Gia đình Mario cũng lục đục vì em luôn. Nhưng biết làm sao được. Em cũng muốn có một đứa nhỏ, dù xấu cũng được, để thay vào những con búp bê em đã chán ngấy. Sau cùng tụi em đi khám bác sĩ. Thử đủ thứ. Kết quả là gần như tuyệt vọng. Cơ thể anh ấy không còn đủ sức tạo ra con số tối thiểu cần thiết cho một tượng hình mầm sống. Tụi em cũng đã có lúc nghĩ đến xin một đứa con nuôi.

Nhưng em sợ. Sợ cái ràng buộc hời hợt giữa người mẹ với đứa con nuôi, mà em cũng không chắc gì nó đã hơn con búp bê em vẫn ôm trong lòng khi đi ngủ mà mơ có ngày Chúa sẽ thổi hơi sống vào nó. Em bàn với chồng em về một giải pháp khác. Mario nói hay là em thử thụ tinh nhân tạo. Ở cái thời con người sắp thay được quyền đấng Tạo hóa, vấn đề này không còn là một cấm điều nữa. Gia đình Mario tuy theo Thiên Chúa giáo nhưng anh lại rất cấp tiến. Thế nhưng, em không thể nào ngủ được khi nghĩ đến, chỉ nghĩ đến thôi, là em có khác gì con điếm. Thụ thai với một người vô danh mà em biết chắc là em không yêu, còn gì tệ mạt hơn nữa. Rồi sau này, già đi trong tình yêu, biết Mario có gì đổi khác, mặc dù anh vẫn một mực thề sẽ coi đứa nhỏ là con ruột, và đoan quyết em sẽ có một tình mẫu tử do mang nặng đẻ đau? Ở lần thử cuối cùng, trong cố gắng tuyệt vọng kéo dài cái quyết định sẽ phải đến, em đã đề nghị với Mario và ông bác sĩ để em một cơ hội chót. Em sẽ đi xa ít tháng, chỉ về thăm nhà vào những ngày đã tính trước. Em sẽ sang Bruxelles, rờ vào bức tượng ông Everaer 't Serclaes nổi danh tại một góc trung tâm thành phố đó để cầu một đứa con. Nhìn mặt ông bác sĩ em cũng đoán được câu trả lời. Có ông bác sĩ nào lại tin vào điều thần bí. Nhưng dĩ nhiên để vợ chồng em khỏi thất vọng, ông ta đành khuyên: thì cứ thử một lần xem, tôi chúc cô gặp may mắn.

Thế là em khăn gói lên đường, vòng qua Bỉ, rồi sang đây, nhân dịp ông Zimmermann cần người giúp cho việc ông triển lãm. Hợp với sở thích, em vừa phụ việc, vừa tìm cái khuây khỏa trong nhiếp ảnh. Thế là tình cờ em lại được gặp anh.

Em còn nhớ rõ tối hôm ấy, như mới vừa hôm qua thôi. Mình ăn tối xong. Men rượu làm em lao đao nhưng cũng làm em bạo dạn hơn. Em đã dám nhìn anh một cách chăm chú, cái nhìn đi xa hơn những trao đổi trong bữa tiệc xã giao. Và em thấy anh mang nét hao hao giống Mario mười năm trước, mà em thấy trong album gia đình. Tự dưng em nẩy ra ý định điên rồ đó... Sẽ chẳng ai biết cả. Chỉ có mình em, nhưng bù lại em sẽ mang lại hạnh phúc cho ít nhất hai người, mặc dù là thứ hạnh phúc giả tạo. Và cho riêng em, lấy sự yên ổn em đang cần có.

***

Đêm đó tôi nằm ôm gọn Rosaline trong tay, mắt trắng nhìn lên trần khách sạn. Tiếng thở đều đều của nàng bình yên trong giấc ngủ. Nửa đêm nàng chợt choàng tỉnh, ôm riết lấy tôi. Chúng tôi làm tình với nhau lần cuối, âu yếm, không vội vã, nhưng không tiếc nuối những giọt tình yêu. Tàn cuộc, tôi trôi bồng bềnh trong cái mỏi mệt của nửa đêm chong mắt, úp mặt trên bụng nàng, cố nghe một âm thanh mơ hồ đưa ra. Trời sáng, nàng lái xe đưa tôi ra ga. Chúng tôi ôm nhau hôn, không nói lời nào thêm. Lời nào cũng chỉ là thừa. Xe chạy, tôi thấy nàng thẫn thờ đứng dựa vào tấm bảng chỉ dẫn. Đó là lần cuối cùng tôi và nàng gặp nhau.

Hai tháng sau tôi nhận được một bức ảnh chụp tôi ngồi nhìn xuống dòng sông Donau chết sững vô hồn. Bức ảnh phóng lớn, được tô sửa lại bằng ngón tay nhà nghề. Trên bao thư có đóng dấu bưu điện Venezia, nơi những hàng gạch bên góc

trái phía trên dành cho người gửi chỉ thấy nguệch ngoạc một chữ Rosaline, nét mềm và hơi run. Ngoài ra không có thêm một chữ nào. Ngay cả mặt trong bao thơ. Không có một mảnh giấy nhỏ hỏi thăm. Tôi đóng khung bức ảnh, treo bên cạnh bàn làm việc.

Sau này có lần vợ chồng tôi rủ nhau lái xe sang Ý chơi. Đi ngang Venezia, trời đã chiều. Chúng tôi thuê khách sạn ngủ lại. Buổi chiều mùa hè đó trời râm nắng, chúng tôi ghé quán cà phê bên bờ kinh gọi hai ly cappuccino, ngồi nhâm nhi trong gió lộng, mọng mùi nước, nhìn xuống những chiếc du thuyền mũi dài ngoằng đang chở khách trên dòng nước lặng lờ. Nhớ tới Rosaline tự dưng tôi mờ cả mắt. Tôi không rõ cuộc đời nàng ra sao trong suốt năm năm qua. Tôi không thể, cũng không dám hỏi thăm tin tức của nàng. Đứa con của tôi, nếu nó ra đời giờ đây chắc cũng đang chạy chơi trên một con phố quanh đây. Tôi tò mò nhìn những đứa trẻ đi ngang. Có đứa bước qua hờ hững. Có đứa quay lại nhìn vợ chồng tôi, hai người du khách Á châu, bằng con mắt tò mò. Tôi nhìn những đứa bé đang chơi trong công viên gần đấy, cố tìm một nét nào giống tôi. Điếu thuốc quên hút rụng tàn trên quần. Vợ tôi la lên: Kìa anh coi chừng cháy. Tôi bẽn lẽn tìm một câu chữa thẹn không đầu không đuôi. Vợ tôi không nói gì. Một lát sau nàng kéo tay tôi nói nhỏ:
'Anh à!'
'Gì?'
'Hay chừng mình về anh hỏi thủ tục xin một đứa con về nuôi.'
'Em nói giỡn?'
'Không. Em suy nghĩ nhiều rồi. Mình lớn tuổi rồi có đứa con hủ hỉ cũng vui. Thấy anh nhìn con nít

không rời mắt sao em thấy tội quá.'
Tôi im lặng búng mẩu thuốc xuống dòng kinh. Mẩu thuốc trôi bềnh bồng theo sóng tắp vào chân bờ đá. Tôi đang nghĩ đến một nửa giọt máu của tôi và đến cái bí mật khủng khiếp mà vợ tôi không biết, cũng không thể ngờ.

Nguyễn Hiền

_____
(1) Sông Danube
(2) Venise

Đêm rằm sáng trăng

Trăng khuya soi bóng Sen hồng
Đêm rằm ái mộ trải lòng với hoa
Mấy khi chung một cảnh nhà
Chung ao nước đẹp mượt mà suối tiên

Gió hiền thổi nhẹ bình yên
Mở đài vươn cánh làm duyên gọi mời
Thiên nhiên vi diệu tuyệt vời
Tinh hoa hội tụ đất trời hiến dâng

Ngắm nhìn dạ thấy lâng lâng
Phút giây chiêm ngưỡng ân cần để tâm
Hằng Nga đãi ngộ về thăm
Trần gian ghé bước âm thầm dệt tơ

Cõi đời bỗng chốc như mơ
Lập trình tư tưởng họa thơ tạ tình
Trăng vàng tỏa sáng lung linh
Chuông chùa đổ nhẹ cung nghinh Liên đài

Lòng thành hướng đến phật Ngài
Từ bi gia hộ thương rày chúng sanh
Vận may hữu phước thêm lành
Cây thêm trái ngọt thêm cành tốt tươi

Hoa thơm rộ nở như cười
Giọt sương cam lộ độ người mát tâm
Thiện duyên gieo hạt nảy mầm
Gương sen đầy đặn đêm rằm ngát hương

2020 HTN

Tâm Sự Của Một Con Bò Cái.

“Bởi con là giống cái nên rồi đây con cũng sẽ phải bị mang thai và đẻ chửa đau đớn…” Nghĩ đến điều mà tôi sẽ không thể nào tránh khỏi nên những lúc rảnh rỗi thường làm tôi nhớ đến lời của mẹ tôi, người mẹ luôn chịu đựng với số phận không một lời thở than.

“Tôi sinh ra đời dưới một ngôi sao xấu!”
Tôi sinh ra đời trong một đêm có mưa có gió và rất lạnh. Ngay khi vừa chào đời tôi nghe những người đứng chung quanh - người trong gia đình ông bà chủ với hai cô chủ nhỏ - mừng rỡ nói với nhau: “Ô! Nhà mình vừa được một con bê cái. Vậy là sau này nó sẽ đẻ cho nhà mình nhiều con bê nữa. Ha ha ha. Ha ha ha…” Tôi bị lạnh và đói nên tìm vú của mẹ và bú. Hai cô chủ nhỏ nhìn tôi bú sữa và luôn miệng gọi tôi là, con bê xinh đẹp.

Ánh bình minh vừa ló dạng từ chân trời, khi đó tôi còn đang say giấc nồng trong sự sưởi ấm của mẹ, thì, hai cô chủ nhỏ xuất hiện ngay cửa chuồng. Buổi sáng tinh mơ ngày hôm nay, sau nửa ngày tôi được sinh ra đời, tôi nhìn thấy hai cô chủ nhỏ mỗi người cầm một cái cây nhỏ và dài mà mẹ tôi nói đó là cây roi mây. Hai cô chủ dẫn mẹ tôi và tôi ra khỏi chuồng.
Lần đầu tiên trong đời tôi được nhìn thấy bầu trời có mây và mặt trời. Mặt trời đã chiếu những tia nắng xuống trần gian như là để sưởi ấm cho tôi, vì tôi đang bị lạnh.

Trên đường đi tôi thấy cỏ mọc hai bên đường và cỏ thì dĩ nhiên là không được xanh và tươi tốt. Tôi thích thú chạy nhảy tung tăng làm cho hai cô chủ nhỏ phải chạy theo kéo tôi lại và thẳng tay tặng cho tôi vài cái roi vào đít đau điếng.Từ lần bị đòn đầu tiên đó, tôi để ý thấy hai cô chủ tôi lúc nào mặt mũi cũng như là… bà chằng, làm cho tôi sợ lắm. Mẹ tôi thấy tôi bị đòn nên nói cho tôi những điều cần biết về những người chủ: “Bọn chủ của mình ác độc và gian xảo lắm con à. Con còn nhỏ nên chưa biết đó thôi chứ tụi nó thích dùng bạo lực để khủng bố tinh thần và bắt giống bò của mình làm những việc rất nặng. Nhưng, mình lại phải tự kiếm lấy miếng ăn mà cỏ thì có lúc tươi xanh lúc thì héo úa như con đã thấy trên đường đi. Vì bản tính bọn chúng độc ác và chủ trương phải cho chúng ta luôn sống trong sợ hãi và đói khát nên, riết rồi chúng ta trở nên hèn nhát. Vì bọn chủ độc tài nên cuộc sống của chúng ta luôn luôn buồn thảm và tăm tối đến ảm đạm. Bọn chủ ác độc đến nỗi trên bầu trời con sẽ không bao giờ còn nhìn thấy con chim nào bay đến đây ca hát, hoặc chỉ bay ngang qua đây thôi. Bọn chúng bắt chim ăn thịt nên riết rồi chim không còn dám bay đến đây nữa. Và, vì chim có cánh nên chúng đã bay đi nơi khác kiếm ăn nhưng loài bò chúng ta thì không thể làm như chim được. Chúng ta không thể đi đâu được, vì vậy con ráng giữ thân đừng để tụi chủ nó đánh đau lắm đó con.”

Tôi ngây thơ hỏi mẹ:
“Bộ hai cô chủ nhỏ dễ thương kia bắt mình làm việc nhiều và nặng lắm hả mẹ?”
“Lát nữa đây con sẽ được thấy tất cả . Rồi con cũng sẽ bị bọn chúng bắt làm nhiều và làm rất nặng. Nếu chúng ta làm cả ngày mà họ cho là không đủ thì phải… tranh thủ làm luôn ban đêm nữa. Bọn chúng muốn vắt của chúng ta đến giọt sữa cuối cùng mới chịu. Bọn chúng không dễ thương như con nghĩ đâu. Đồng loại của chúng ta gọi bọn chủ là loài phỉ đó con à.

“Tại sao gọi là loài phỉ vậy mẹ?”
“Ngày xưa vùng đất mà mẹ con mình đang sinh sống đây vốn rất trù phú. Loài bò chúng ta không cần phải làm lụng nặng nhọc nhưng vẫn có nhiều cỏ xanh tươi ăn hoài không hết. Những người chủ ngày đó rất thương yêu chúng ta vì chúng ta tạo ra của cải và thức ăn cho họ. Thế rồi… Vì vùng đất phía Bắc cằn cỗi và nghèo nàn đến nỗi đồng loại của chúng ta bị bắt kéo cầy quanh năm mà vẫn không đủ ăn nên ốm đến trơ cả xương ra. Bọn chủ phía Bắc vốn là những tên cướp và thất học, gian xảo và tàn ác, nhưng lại tưởng mình là đỉnh cao trí tuệ nên đã cùng nhau kéo đến đây cướp của và cướp đất của những ông bà chủ hiền lành rồi bắt đem giam trên rừng thiêng nước độc và bắt làm việc nặng còn hơn là bắt đồng loại của chúng ta làm, nhưng lại không cho ăn no…”

Mẹ tôi bị mệt sau khi sanh tôi nên vừa nói vừa bước những bước chân không được mau như tôi. Cũng vì vậy mà hai cô chủ nhỏ cầm cái roi mây và cứ liên tục đánh vào lưng vào đít mẹ tôi để thúc mẹ tôi đi nhanh hơn. Lúc đó tôi không

biết mẹ tôi có bị đau hay không vì tôi nghĩ hai cô chủ nhỏ phải nương tay với mẹ. Tôi không thấy mẹ kêu than gì cả.

Tới khu đất được gọi là ruộng, tôi bị cột vào gốc cây, còn mẹ tôi thì phải lội xuống nước. Mẹ tôi bị hai cô chủ nhỏ đặt một khúc cây thật lớn và thật nặng lên sau cổ. Khúc cây này có hai sợi dây ở hai đầu và kéo dài ra tới phía sau mẹ, rồi lại được cột dính vào với một khúc cây cũng khá lớn và nặng mà tôi thấy phía dưới cái khúc cây còn có một miếng sắt cũng thật lớn được một cô chủ nhấn sâu xuống dưới đất.

Tôi không hiểu tại sao cô chủ nhỏ của tôi không nói mà lại cứ lấy roi đánh vào người mẹ và bắt mẹ phải kéo cái cây nặng đó cùng cô chủ nhỏ đứng trên và đi vòng vòng xung quanh cái gọi là ruộng. Tôi không hiểu cô chủ nhỏ làm công việc đó để làm gì vì đất ở dưới nước tự nó đâu có cứng mà lại phải xới tung lên.

Tội nghiệp mẹ tôi! Mẹ bước những bước thật nặng nề nhưng lúc nào mẹ cũng bị cái roi đánh liên tục vào lưng vào đít. Tôi nằm im nhìn mẹ làm quần quật không được nghỉ cho đến khi tôi nghe cô chủ đi với mẹ tôi nói lớn với cô chủ kia:
“Thôi trưa rồi nghỉ ăn cơm em à. Chị đói quá rồi.”
Đến lúc đó mẹ tôi mới được cô chủ tháo khúc cây nặng nề ra khỏi cổ và mẹ bước đến bên tôi rồi cho tôi bú. Thấy mẹ đưa vú cho tôi bú lúc đó tôi mới biết là mình cũng đã quá đói rồi. Nhưng, vì thương mẹ quá mà quên cả đói. Mẹ tôi nhìn tôi với ánh mắt buồn bã lắm. Khi tôi đã bú no nê rồi tôi mới hỏi mẹ:
“Tại sao mẹ nhìn con với ánh mắt buồn quá vậy mẹ?”

Mẹ tôi âu yếm liếm mặt tôi và nói:
“Mẹ đâu muốn con ra đời. Mẹ thương con quá vì mẹ nghĩ sau này con cũng sẽ bị khổ y như mẹ hiện tại. Nghĩa là con cũng sẽ phải đẻ con rồi cũng phải bị bắt làm việc ngay chứ không được tịnh dưỡng nên mẹ buồn. Mẹ bị đánh hoài làm mẹ đau quá mà mẹ nghĩ mẹ đâu có làm gì lỗi đâu, chẳng qua... bọn chủ chủ trương phải làm cho chúng ta luôn sống trong sợ hãi mà phải phục tùng chúng.”
Mẹ tôi thở dài và nhắm mắt lại như đang mệt mỏi lắm. Tôi chồm lên gần mặt mẹ và hỏi:
“Thế tại sao mẹ lại đẻ con ra làm chi?”
“Ông bà chủ đưa mẹ đến chỗ có đồng loại của mình và bắt mẹ phải chịu đực để có thai.”
“Chịu đực là chịu gì hả mẹ?”
“Chịu đực là... là... Con còn nhỏ và là con bê cái nên sau này lớn lên con sẽ hiểu chịu đực là chịu gì. Bây giờ con cho mẹ nằm nghỉ một chút cho khỏe nghe con.”

Mẹ tôi nằm xuống chưa được bao lâu thì mẹ đã phải vội vàng đứng lên vì cô chủ đã đi đến.
Mẹ tôi lại bị đặt lên sau cổ cái khúc cây nặng nề kia.Tôi ngẩng đầu nhìn lên trời cao. Nhưng, không hiểu tại sao tôi lại tin ở trên đó có đấng tối cao và toàn năng nên tôi đã cầu xin với đấng tối cao xui khiến sao cho cô chủ nhỏ đừng đánh mẹ tôi nữa.

***

Ngày tháng vùn vụt trôi qua… trong buồn lo, cực nhọc... Và, bây giờ tôi đã lớn. Vào một buổi sáng kia hai cô chủ không dẫn chúng tôi ra đồng như thường ngày. Tôi tưởng mẹ tôi sẽ được nghỉ làm một ngày, nhưng không phải. Từ xa tôi nhìn thấy có rất nhiều người đi về phía có cái chuồng của chúng tôi. Lại gần tôi thấy mặt mũi của họ trông rất dữ tợn mà tôi thấy hàm răng trên của những người đó nhô ra phía trước giống như mái hiên của cái chuồng và có màu vàng đục trông rất dơ bẩn. Bọn người đó đến nhìn ngắm mẹ tôi thật lâu rồi chê mẹ tôi: “Con này già nên thịt dai lắm”.

Những người đó sau khi nói chuyện với ông bà chủ của tôi rất lâu rồi lấy tiền từ trong một cái túi xách ra đưa cho ông bà chủ và dẫn mẹ tôi đi.
Mẹ tôi bước đi với hai hàng nước mắt chảy dài mà tôi thì không dám lại gần mẹ vì sợ những trận đòn đau. Kể từ buổi sáng hôm đó cho đến bây giờ tôi không bao giờ còn được gặp lại mẹ nữa.Vĩnh viễn tôi mất mẹ ngay từ buổi sáng hôm đó. Và, cũng từ buổi sáng hôm đó tôi phải làm cái công việc cày ruộng mà mẹ tôi đã bị bắt làm trước kia.

Bây giờ gia đình ông bà chủ không còn gọi tôi là Bê nữa mà gọi tôi là Bò. Tôi bị bắt làm việc cả ngày và rất thường đi làm thêm ở những nơi khác nữa. Một thời gian sau tôi không phải ra đồng làm việc vì trên cánh đồng đã mọc lên những cây nho nhỏ màu xanh tươi, cây mà tôi nghe hai cô chủ gọi là cây mạ. Công việc mới của tôi bây giờ là kéo cái xe rất nặng chở đủ các thứ vật dụng rất nặng cho những người lạ hoắc mỗi ngày đến đón tôi đi từ sáng sớm tinh mơ cho tới tối mịt mới cho tôi về lại chuồng.

Một buổi sáng kia, một buổi sáng định mệnh mà trước kia mẹ tôi có nói đến hai chữ chịu đực, thì, sáng hôm nay tôi được cô chủ dẫn đến một cánh đồng cỏ xa thật xa. Tại đây tôi nhìn thấy ba đồng loại của tôi đang vừa nằm vừa ăn rất thỏa thê chứ không như tôi. Tôi thật sự ngạc nhiên đến không tin vào đôi con mắt của mình và luôn tự

hỏi tại sao những đồng loại kia lại to lớn và đẹp đến như thế được chứ? Họ to lớn như lực sĩ. Họ lớn cũng có gấp đôi tôi và trên mình của họ lại có nhiều đốm trắng đốm đen trông rất là đẹp mắt, chứ không như tôi, chỉ có một màu vàng vàng và thân hình thì đúng là… siêu bò mẫu. Tôi nhìn kỹ và phát giác ra những đồng loại kia hình như… khác giống với tôi vì tôi thấy họ có vẻ rất oai phong và rất... đẹp trai nữa. Ngay lúc đó bỗng từ đâu xuất hiện thật đông người. Họ đi nhanh đến để nhìn ba đồng loại to lớn và đẹp rồi hết lời khen: "Bò ngoại lớn và đẹp quá. Bò nội nhìn phát chán luôn." Nghe những người kia nói như vậy, ba đồng loại xa lạ nhìn tôi một lúc rồi quay nhìn nhau và… cười. Nhìn ba đồng loại đang cười với nhau làm tôi nhớ lại hình một đồng loại của tôi cười trên cái hộp bằng giấy hình tròn mà bên trong có chứa một thứ thức ăn màu trắng đục mà gia đình người chủ của tôi rất thích ăn. Một hôm tôi nghe một cô chủ gọi thật lớn với người đàn bà giúp việc nhà mà họ gọi là ôsin:
"Này, đem hộp phô mai có hình con bò cười ra đây cho tôi."

Hôm đó tôi đã thấy và man máng hiểu là đồng loại của tôi cười là vì đã đem đến cho loài người một món ăn ngon làm hài lòng tất cả mọi người. Tôi thấy hình của đồng loại giống hệt tôi chứ không như loài người; mặt của loài người không ai giống ai hết.
Mấy người đang nhìn đàn bò ngoại quốc với vẻ mặt như ganh ghét và rồi một người lên tiếng phàn nàn:
"Có ba con bò từ ngoại quốc nhập về đây thế là xúm vô tranh cãi, bênh vực, khen ngợi nào là bò lớn con sẽ tạo được giống tốt hơn bò nội. Tôi cho rằng, thị hiếu của 'một bộ phận không nhỏ'người Việt đang thật sự… có vấn đề. Đó là điều đáng buồn."

Người đó ngưng nói rồi nhìn quanh và bỗng ông ta kêu lớn;
"Ê ! Nguyễn Lưu Manh. Mày là nhà phê bình thì mày phải viết một bài phê bình cái bộ phận của con bò ngoại và bộ phận của bò nội cho mọi người… sáng mắt sáng lòng ra xem nào. Nhớ viết cho đúng và hay chứ đừng như lần… Mùa Thu Chết thì quê lắm nghe mậy. Mày nhìn xem, con bò cái đưa đến miệng mà chúng cứ… tỉnh queo nằm ăn cỏ thế kia thì đúng là ngu như bò rồi còn gì nữa phải không… Nguyễn Lưu Manh?"
Một trong ba đồng loại mà bây giờ tôi cũng gọi là… bò ngoại, nhìn người vừa nói rồi nhìn tôi và vừa lắc đầu vừa nói:

"Em nghe thằng chủ đó nói chứ? Những thằng chủ ở xứ này trông mặt mũi là biết chúng gian xảo và ngu như… thằng ngốc vậy! Cũng vì quá ngu muội tin vào một chủ thuyết man rợ nên riết rồi cứ tưởng mình là đỉnh cao trí tuệ nên ngu mà không hay. Có một câu ví ngắn gọn như vậy mà cũng nói sai. Phải nói là ngu như… con bò tót thì mới đúng chứ ai lại hồ đồ vơ đủa cả nắm như thế bao giờ chứ. Vậy mà cũng là… nhà phê bình. Chúng ta tuy là bò nhưng chúng ta không ngu. Chúng ta đã được gần gũi con người từ lâu đời rồi nên, những gì con người muốn chúng ta làm thì chúng ta luôn hoàn thành mà không hề làm sai hay làm biếng."

Nghe anh bò to lớn và đẹp trai nói vậy nên tôi lên tiếng hỏi:
"Anh ơi! Anh nói con bò tót là con gì vậy anh? Nó có khác gì mình không anh? Con bò tót nó ở đâu vậy anh?"

Một anh bò nằm gần đó nãy giờ vẫn nhìn tôi và anh vừa nhai trệu trạo vừa trả lời :
"Em ơi! Con bò tót nó cũng giống như tụi mình thôi em à, chỉ có điều là nó ngu lắm. Nó ngu cũng như mấy thằng chủ đứng kia, thấy tấm vải màu đỏ… với ngôi sao vàng người ta cầm đưa qua đưa lại thế là cứ chúi cái đầu vô mà chẳng biết phân biệt chính tà là gì. Con bò tót thì cứ húc vô tấm vải màu đỏ và húc luôn cả người cầm tấm vải để rồi cuối cùng nó phải bị giết chết. Tụi bò tót ở xa đây lắm em à."

"Mấy anh đến đây để làm gì và làm sao mà con người có vẻ trọng nể các anh quá vậy?"
"Mấy anh được đưa qua đây là để truyền giống nhưng ba anh thấy em nhỏ con quá nên… không nỡ. Mấy anh sợ em bị đau."
"Truyền giống là truyền gì vậy anh?"
"Thật tội nghiệp cho em quá. Em cứ ở mãi với gia đình mấy thằng chủ ngu si và ác độc kia thì biết đến khi nào em mới mở mắt ra, mới khôn ra được.Truyền giống tức là... là… là em phải chịu đực đó."
"A ! Em biết truyền giống là gì rồi vì trước kia em có nghe mẹ em nói là mẹ em... cũng bị truyền giống nên mới có em."

"Đúng! Em mới gặp ba anh có một chút mà em đã khôn ra rồi đó. Em phải tìm cách kêu gọi đồng loại của em đứng lên lật đổ mấy thằng chủ ác ôn xuống chứ em cứ ru rú ở trong cái đất nước toàn những thằng chủ ngu si và độc ác đó thì mãi mãi cuộc đời của em, con cháu và chắt của em cũng ngu như mấy thằng chủ của em vậy thôi."

"Em… cô thế quá các anh à. Các anh có ý kiến gì thì xin các anh cố vấn giúp em đi. Em hứa sẽ không quên ơn các anh đâu."

"Trước hết em phải vượt qua nỗi sợ hãi mấy thằng chủ ngu si độc ác của em bằng cách… đình công không đi cầy hay kéo xe gì cả. Em buộc chúng nó phải tôn trọng phẩm giá của giống bò Việt Nam."
"Nhưng... nhưng lỡ tụi nó đàn áp em bằng cách đánh đập em và nhốt em rồi không cho ăn thì sao?"

"Thì… chết là cùng. Chết là hết! Chúng ta chỉ sống trên đời này có một lần và, chỉ một lần phải chết mà thôi em à.Trước hay sau, sớm hay muộn gì chúng ta cũng lần lượt chết hết. Bọn con người ngu ngốc như mấy thằng chủ kia rồi cũng phải chết hết. Nhưng, nếu em và đồng loại của em vượt qua được nỗi sợ hãi thì các em sẽ thắng vì các em đòi hỏi quyền... làm bò là đòi hỏi chính đáng mà. Các anh hứa với em là khi các anh về lại bên kia các anh sẽ yêu cầu những người chủ của các anh ngừng giúp đỡ bọn chủ gian ác và tham nhũng bên này…

Em phải nghĩ đến tương lai con cháu của em nữa chứ."
"Mấy người ở đây gọi ba anh là gì? Có phải họ gọi ba anh là... Bò Kiều phải không?"
"Các anh không phải là Bò Kiều. Các anh là bò ngoại quốc. Anh là bò chính gốc ơ me ri can .
Anh này là bò chính gốc ốts tra ly a. Anh kia là bò chính gốc hôn lân. Mấy con bò cùng xứ sở với các em khi về lại đây thì bị mấy thằng gian xảo đó gọi với dụng ý trục lợi là Bò Kiều, vì có nhiều sữa. Bọn chủ ở đây tâng bốc những con bò đó để được uống sữa… cặn và được ăn bơ… thừa đó em. Trước khi ba anh đến đây cũng đã có nhiều đồng loại của ba anh đến đây để truyền giống rồi.

Có một số ít đồng loại của ba anh khi trở về lại bên kia có đem theo bò cái Việt Nam nên sau đó đã cho ra một lô một lốc bò con mà người ta gọi là con Bê đó. Bây giờ tụi con bê đó lớn lên và khôn lắm. Bên các nước văn minh rất tôn trọng phẩm giá của loại bò chúng mình. Các anh các chị thường ngày chỉ ăn ngủ rồi sản xuất sữa và… thịt thôi. Mọi chuyện đồng áng đã có máy móc làm thay cả hằng thế kỷ nay rồi chứ không còn cái cảnh cực nhọc theo kiểu con bò đi trước cái cầy theo sau nữa. Các em sợ bọn chủ ngu si và độc ác lâu ngày rồi thấm vô lục phủ ngũ tạng thế là bọn chủ khinh thường các em vì các em đã trở nên hèn nhát mà chính các em cũng không hề ý thức được. Và, thế là bọn chủ độc tài nói các em ngu như bò chứ bọn chủ ngu si của các em làm gì biết con bò tót là con bò nào và ở đâu. Thường ngày các em chỉ ăn toàn thức ăn không có gì là bổ dưỡng và còn độc hại nữa. Đồng cỏ ở đây đâu có được chăm sóc chu đáo như bên các anh; mà lại bị rãi thuốc có chất độc sản xuất từ Trung cộng nên… nên mấy em nhìn lại thân hình của mấy em xem, có lớn hơn con Bê là bao nhiêu đâu."
"Nghe mấy anh nói mà em cảm thấy nhục nhã quá. Từ hôm nay em sẽ dẹp nỗi sợ hãi qua một bên để yêu sách mấy thằng chủ độc tài và độc ác kia phải cho tụi em hưởng quyền của giống bò như các anh. Các anh nhớ yểm trợ tinh thần cho chúng em nhé?"
Anh Bò Ơ-Mê-Ri-Cân nói :
"Dĩ nhiên là các anh sẽ luôn hướng về các em và sẵn sàng yểm trợ nếu các em vượt qua được nỗi sợ hãi để bọn chủ phải tôn trọng mọi thứ quyền của các em."

***

Tôi hy vọng và tin tưởng mãnh liệt ở đàn con tôi, đàn cháu tôi, đàn chắt tôi… sẽ tiếp nối chí hướng tôi để đạt được nguyện ước.

Tôi đang mơ đến một ngày loài bò Việt Nam chúng tôi được thong dong đi ra đồng chỉ là để được ăn no tắm mát chứ không phải làm lụng nặng nhọc như thời của tôi. Tôi tin khi bọn chủ độc tài này bị lật đổ thì chuyện đồng áng sẽ có máy móc thay thế. Tại sao không chứ? Với sự hội nhập với các nước có nền công nghiệp tiên tiến thì chắc chắn rồi chuyện đó sẽ trở thành hiện thực không còn xa lắm. Những thằng chủ gian xảo và độc tài phải được thay thế bằng những con người có lương tâm và trí thức thật sự… may ra mọi chuyện sẽ được trở lại như những ngày xa xưa, thời của ông bà tôi.

Rồi đây tôi cũng sẽ chết, tất cả loài bò chúng tôi rồi cũng sẽ lần lượt chết hết. Nhưng, phải chết như thế nào để được như câu mà loài người thường nói: "Bò chết để da người chết để tiếng."
./.
Topa (Hòa Lan)

Như chuyện thần tiên

Scoprpion Reef

Hoàng Hải Thủy

(Chương 10)

Xoa hặm hực ngồi xuống, và chừng 5 phút sau, cơn bão tố dịu đi. Khôi nói:
— Mày xuống ngủ đi, Xoa. Để Vũ Dương phu nhân nằm ở trong mày nằm trên cái giường bên ngoài. Tao chia thời khắc thức ngủ như thế này ban ngày thì không có gì đáng nói, xong ban đêm chú Hoàng Chương sẽ thức một nửa đêm canh tàu, tao sẽ thức một nửa đêm. Như vậy là khi chú Hoàng Chương canh tầu, mày phải thức canh với chú ấy. Khi chú ấy ngủ, mày cũng ngủ, tao canh tầu một mình.
Xoa vẫn học hoặc:
— Canh cho tầu chạy có gì là khó ? Tôi cũng canh được chứ gì ?
— Thôi đi. Xuống ngủ cho được việc — Khôi cắt ngang — Xong vụ này, tao hứa tao sẽ mua mày nguyên một con tầu, để mày tha hồ lái, mày muốn đi sang Tàu, sang Nhật tùy ý. Nhưng bây giờ mày phải chịu khó nghe lời tao. Xách cái túi bạc này xuống…
Khi Xoa đi khuất, Khôi quay lại tôi:
— Chú nên nghe lời anh khuyên… Đừng gây sự với thằng ấy. Nó là một thằng nguy hiểm.
Tôi cười nhạt:
— Anh cũng lo sợ có chuyện dữ dội xảy ra trên du thuyền này ? Nếu nó nổi điên lên và giết chết tôi trước khi tôi giúp anh tìm ra được số kim cương, anh sẽ khốn đốn. Không có tôi không những là anh không mong tìm ra số kim cương ấy mà cả chuyện làm sao cho thuyền trở về, anh cũng chịu chết.
— Tại sao tôi lại để cho nó hại chú ? Vô lý. Tôi là thằng không bao giờ làm những việc vô lý, nhất là những việc có hại. Tôi đã nói tôi không thích giết người mà ?
— Tất nhiên anh sẽ không giết tôi với Diễm Lan trước khi anh tìm ra được số kim cương. Nhưng sau khi tìm ra rồi, có cái gì bảo đảm là anh sẽ không thủ tiêu hai chúng tôi ? Vì chúng tôi là những chứng nhân duy nhất chứng kiến anh giết Vũ Dương.
— Đúng như chú nói, nhưng sự kiện ấy cũng không bắt buộc tôi phải giết chú và Diễm Lan. Bởi vì chú cũng can tội giết người như tôi. Tội chú nặng ngang với tội của tôi. Nếu chú và nàng có trở về nước, chắc chắn chú sẽ không dám tới thẳng cảnh sát tố cáo tôi giết Vũ Dương. Việc mà chú có thể làm hại tôi là gởi thư tố cáo tôi. Xong thư không phải là một bằng chứng trước toà án. Khi tìm được số kim cương, tôi dại gì trở lại Việt Nam để bị rắc rối với cảnh sát ? Tôi sẽ thừa điều kiện sống như một ông hoàng lưu vong ở Cannes, Geneve, Riviera. Tôi sẽ tạo cho tôi một lý lịch khác, 10 năm hay 15 năm sau tôi có trở về Việt Nam vì thèm ăn cà, tương, rau muống, thịt chó cũng chưa phải là muộn. Khi đó hồ sơ vụ Vũ Dương đã trở thành giấy mục, có hỏi cảnh sát chưa chắc đã tìm ra.
Gã ngồi trên chiếc ghế dài đối diện với dàn bánh lái du thuyền, tôi đi quanh quẩn trong phòng lái và thản nhiên tôi ngồi xuống đầu ghế. Tôi muốn bất ngờ chẹn cổ gã và đoạt khẩu súng trong mạng sườn gã. Dù gã có hứa hẹn hay thề thốt nặng lời đến thế nào đi chăng nữa, tôi vẫn biết chắc rằng dù có tìm thấy xác phi cơ và số kim cương hay không, tôi và Diễm Lan cũng không thể sống.

Tôi ngồi xích lại gã hơn chút nữa. Gã đã ở trong vòng tay tôi…
Làn môi mỏng của gã bỗng nở một nụ cười mỉa mai:
— Tôi biết chú sửa soạn làm gì…
Giọng nói của gã lộ âm thanh thú vị, gã đùa với tôi như người lớn đùa với một anh con nít :
— Chú định đoạt khẩu súng của tôi phải không ? Súng đây, tôi sẵn sàng đưa cho chú. Không việc gì chúng ta phải vật nhau như hai anh đô vật. Tôi đã nói tôi không ưa dùng võ lực mà…
Và gã rút súng ra thật.
Gã đưa cán súng cho tôi. Sự ngạc nhiên làm tôi ngồi ngây ra như tượng.
Thấy tôi không chịu đưa tay ra cầm khẩu súng, gã đặt nhẹ khẩu súng xuống ghế và quay đi thản nhiên như không có gì đáng để ý.
— Súng không có đạn.
Tôi kêu lên. Gã lại cười nhạt :
— Súng không có đạn thì tôi đeo nó làm gì ? Bộ tôi điên hay sao mà mang súng không có đạn ?
Tôi vồ lấy khẩu súng lên coi. Trong cối có đủ 5 viên đạn đồng sáng chói.
Tôi lùi lại và chĩa súng vào ngực gã, trầm giọng:
— Mẹ kiếp, Anh tưởng tôi không dám bắn sao ?
Thản nhiên như giáo sư lành nghề giảng một bài đã thuộc lòng gã nói rành rẽ:
— Không phải là chú không dám bắn, nhưng riêng trường hợp này, tôi biết chú sẽ không bắn. Vì nhiều lẽ. Thứ nhất: chú không muốn trở lại Đà Nẵng ngay lúc này vì ở đó cảnh sát đang chờ chú. Thứ hai: tôi biết chú không phải là người có thể lạnh lùng bắn chết một kẻ không tấn công

chú. Bắn người trên mặt trận khác mà bắn người khơi khơi trong nhà như thế này là một chuyện khác hẳn. Nếu tôi cũng cầm súng bắn chú thì chú có thể bắn tôi dễ dàng, nhưng nếu tôi không gây hấn lại không cả kháng cự nữa thì chú vô phương. Muốn giết người, ta phải có máu sát nhân. Tôi biết chú không có máu sát nhân. Chỉ vì thằng Qúi Xe Tăng ngu ngốc đến gây sựđánh chú nên chú mới đánh trả và không may nó chết. Tôi biết hơn ai hết là chú không định tâm đánh chết nó.

Không còn biết nói gì, tôi vẫn lăm lăm khẩu súng trong tay và gã vẫn ung dung nói:
— Nhưng lý do chính để chú không bắn tôi đêm nay là thằng Xoa đang ở dưới kia với Diễm Lan. Nó cũng có súng và nó đang chờ đợi có dịp là bộc lộ cơn hờn giận của nó. Khi cơn điên thú vật của nó nổ ra, nó sẽ tàn nhẫn, ác ôn kinh khủng. Chỉ cần chú làm một cử chỉ gây bạo động là tôi khổ, chú khổ, Diễm Lan cũng khổ…
Những tiếng gã nói như những mũi dao nhọn xỉa vào tim tôi. Tôi gằn giọng:
— Tôi cóc cần biết có những gì xảy đến với người đàn bà ấy. Anh không thể dùng nàng để đàn áp tôi.

Gã mỉm cười:
— Chú tưởng vậy đó. Nhưng chỉ cần nàng rú nhẹ lên một tiếng là chú thay đổi lập trường ngay. Chú có muốn thí nghiệm không ?
Tôi bắt đầu run giọng:
— Như vậy có nghĩa là anh coi tôi là một thằng đàn ông không có chút bản lĩnh gì ?
— Không phải thế. Chú có nhiều bản lãnh lắm chứ, tôi biết chú từng chiến đấu trong đội Người Nhái, chú từng tham dự cuộc xâm nhập Bắc Việt 10 phần chết đến chín, tôi biết chú từng được thiên hạ luyện cho thuật giết người hiểm độc và tối tân. Chỉ cần dùng hai bàn tay không, chú có thể giết người không một tiếng động. Xong,

trong vụ này, chú là người bị động ngay từ đầu. Tôi đã nghiên cứu kỹ về chú ngay từ
sau buổi trưa tôi gặp chú với Diễm Lan trong căn nhà mát bên hồ…
— Anh biết Diễm Lan định làm gì ngay từ hôm đó hay sao ?
Tôi cố nghĩ là gã bịp, nhưng những gì xảy ra từ hôm đó tới giờ này cho tôi biết rằng gã nói đúng sự thật :
— Tất nhiên là tôi biết. Tôi biết chú không phải là tình nhân của Diễm Lan nhưng tôi giả tưởng lầm để cho hai người yên trí. Tôi cũng biết Vũ Dương bị rớt phi cơ và y không mang được số kim cương ấy về Việt Nam. Tôi chỉ chưa biết phi cơ rớt ở đâu mà thôi. Tôi biết Diễm Lan chỉ tìm chú vì chú là thợ lặn và có nghề tài công và việc đó có nghĩa là nàng và Vũ Dương định nhờ chú mua tàu và đưa họ ra biển. Khi theo dõi chú và Diễm Lan tới ven biển đêm hôm đó, tôi vẫn giả vờ như tưởng chú là tình nhân của nàng, tôi chỉ cho hai thằng Phách và thằng Xoa đánh chú sơ sơ để thúc đẩy việc mua du thuyền và ra đi cấp tốc. Tôi đoán biết khi du thuyền mua xong, Vũ Dương thế nào cũng phải xuất hiện để lên thuyền ra đi. Mọi chuyện xảy ra đều đúng như tôi đoán sẽ xảy ra, chỉ có một bất ngờ là Vũ Dương nhất định kháng cự để bị bắt chết. Nhưng đó là chuyện cũ rồi.

Gã đưa tay ra:
-Bây giờ chú đã chịu trả lại tôi khẩu súng chưa ?
Mồ hôi toát ra đầy trên mặt tôi, tôi chĩa súng vào giữa hai mắt Khôi và dùng ngón tay cái đẩy con chó lên. Tôi muốn chứng tỏ cho gà biết rằng tôi nhất định bắn vỡ óc gã dù cho bất cứ chuyện gì xảy ra. Gã coi tôi đúng như thằng con nít và gã đã nắm được cổ tôi ngay từ đầu tôi như con chuột đi quanh quẩn trong cái bẫy gã dương sẵn ra cho tôi. Chỉ cần ngón tay tôi ấn xuống là gã chết nhưng tôi run như tàu lá trước gió.
Như người không biết sợ là gì, Khôi thản nhiên cất tiếng:
— Xoa…
Tiếng gọi ấy làm cả người tôi đang căng thẳng như sợi dây đàn sắt đứt, mềm nhũn ra…
Tôi vội vàng đưa khẩu súng cho gà cùng một lúc có tiếng thằng Tây lai hối hả đáp:
— Chi đó ?
Đút khẩu súng vào túi da đeo dưới nách. Khôi nói xuống:
— Mày cẩn thận chuyện thuốc lá. Mày cứ quen tay vứt tàn thuốc bừa bãi quanh chỗ mày ngủ dụi tắt, lỡ cháy trên thuyền này rắc rối lắm đó. Mày có nhớ mày đã để thuốc là cháy trong chỗ mày ngủ bao nhiêu lần rồi không ?

o O o

Lâu lắm sau đó khi tôi quẹt lửa châm điếu thuốc, hai tay tôi vẫn còn run.
Cơn giận qua đi thật nhanh, bây giờ tôi chỉ còn cảm giác tuyệt vọng. Tên côn đồ nguy hiểm này đã chứng minh cho tôi thấy tôi hoàn toàn bất lực trong cuộc tranh chấp này. Đúng ra, không còn cả sự tranh chấp giữa tôi và gã. Chưa có lúc nào tôi được kể là đối thủ của gã. Tất cả những gì tôi làm gã đều biết trước hết, biết trước và hoá giải. Chính gã còn làm cho tôi có những phản ứng theo ý gã. Gã biết về tôi nhiều hơn cả tôi biết về tôi.
Thần kinh tôi bị khủng hoảng nặng nề qua cuộc chứng minh vừa rồi trong lúc gã vẫn ung dung, nhàn nhã và vui vẻ:

— Tôi không coi chuyện vừa xảy ra là quan trọng — gã nói — Tôi cũng chẳng lấy gì làm hứng thú hay thích chí khi thấy chú không bắn tôi. Việc phát hiện ra những nhược điểm của đối phương và khai thác những nhược điểm đó đã lấy lợi cho mình là chuyện thường, chẳng có gì đáng tự hào, Tôn võ Tử nói biết mình, biết người, trăm đánh trăm thắng là thế, ông tướng cầm quân cần biết nhược điểm của địch, người võ sĩ khi lên đài cũng vậy, đánh ping-pong, tennis cũng rứa. Tôi cũng có những nhược điểm mà chú không biết đó thôi. Nhược điểm nặng nhất của chú là Diễm Lan.

Tôi gắt lên :
— Kệ xác Diễm Lan…
Khôi cười nhẹ:
— Đừng nói thế. Kệ xác Diễm Lan thế nào được. Nếu chú kệ xác được nàng, giờ này chú đã không rách như cái mền ở đây. Cái gì bắt buộc chú phải giữ đúng lời hứa với nàng ? Cái gì đã ngăn không cho chú nghĩ đến chuyện cầm nhẹ số bạc 1 triệu đồng của nàng và ở lại Saigon ăn chơi ? Chú có đoạt số bạc ấy của nàng, nàng cũng chẳng làm gì được chú. Nhưng chú đã không làm như thế, chú đi mua du thuyền và cấp tốc trở ra để đón nàng đi. Những cái đó ngăn không cho chú mặc xác Diễm Lan.
Một lần nữa tôi lại phải nín thinh, vì gã có lý. Gã nói với tôi ôn tồn, hoà nhã, kiên nhẫn như người anh từng trải giải thích chuyện đời cho một thằng em cãi bướng:
— Tôi cũng xin lỗi chú về khoản tôi nói hơi nhiều. Các mưu sĩ thường sa vào cái tật chung là nói nhiều. Mưu sĩ thường phải kiêm cả biện sĩ. Lập mưu mà không thuyết phục được cho người ta tin là mưu của mình sẽ thành công thì còn làm mưu sĩ sao được ? Như Gia Cát Khổng Minh, sư phụ tôi, khi sang Đông Ngô dụ cho Đông Ngô đánh Tào Tháo, là một biện sĩ chứ không còn là mưu sĩ nữa. Nếu không chịu nổi những lời chất cây gẫy cành, làm sao sư phụ tôi thuyết phục được Tôn Quyền, đánh đổ được lập luận chủ bại của bọn Lử Bố ?
Có lẽ vì cảm thấy mình vừa nói quá nhiều. Khôi lặng yên. Một lúc lâu sau, tôi phải hỏi:
— Anh nên nói thật cho tôi biết… sau khi Lan chỉ cho anh biết đúng chỗ phi cơ rớt, anh sẽ xử sự ra sao với nàng ?

Gã nhún vai:
— Nói thực với chú là sự sống chết của người đàn bà ấy không liên can gì đến tôi cả. Quăng nàng xuống biển cũng được mà để cho nàng sống cũng chẳng sao. Tôi hoàn toàn không bận tâm đến chuyện đó. Vậy thì suy nghĩ đến nó làm chi ? Đêm nay biển lặng, trời không trăng nhưng sao đêm lấp lánh. Chúng ta thưởng thức cảnh đêm khuya ở biển không thú hơn là nghĩ về sự sống chết của người đàn bà ư ?
Gã nhìn qua khung kiếng lên trời:
— Có một anh văn sởi nào đó tả rằng những ngôi sao đêm lấp lánh kia như những hạt kim cương gắn trên tấm áo nhung. Mẹ kiếp. Anh văn sởi ấy chắc cả đời không được sờ tay vào một viên kim cương nào, Hoàng Chương… Chú có thích thơ không ? Chú thích thơ Huy Cận hay Xuân Diệu ?

Tôi gượng cười đùa :
— Cả hai thằng cha ấy cùng cù lần, thơ với thẩn như của nợ. Tôi chỉ khoái thơ quảng cáo thuốc lậu của Thi sĩ Xuân Tóc Đỏ thôi.
— Đó là quyền của chú — Gã vẫn nghiêm trọng tiếp tục cuộc bàn luận về văn chương — Nhiều nhà văn hóa của ta vẫn tự phụ ta có cái gọi là… bốn ngàn năm văn hoá, nhưng sự thực, chúng ta có những gì đáng kể là văn hoá ? Tự ái dân tộc là một chuyện, sự thực là một chuyện khác. Không thể cứ tự đề cao mình mà mình trở thành có giá trị thật. Chuyện cũ bỏ đi vì nước Tầu rộng lớn quá, nước mình lại quá nhỏ, văn thơ bằng chữ Hán của ta không thể đem so sánh với Ba Tầu, kể từ ngày ta có chữ quốc ngữ và văn thơ mới đến nay, tôi tìm hoài chưa thấy một bài thơ nào tả cảnh biển rộng. Dường như tất cả những thi sĩ của ta chỉ sống quanh quẩn trên đất liền.
Một lúc sau gã mới tiếp:
— Có mấy câu này của Đinh Hùng, nhưng cũng chỉ mới nói đến có cửa biển…
Ngàn trinh nữ khóc sầu trên vọng các

Gọi tên ta ngoài cửa biển u buồn.
Ôi tiếng gọi thiêng, ta chết vì buồn.
Yêu em lòng ta muôn thuở cô đơn…

Lời ngâm thơ kiểu Tao Đàn của gã trong khung cảnh nàng làm tôi muốn hét. Trong lòng tôi là cả một lò lửa đang đỏ rực và gã ngâm thơ, nói chuyện văn chương.
Tôi cố dằn lòng để khỏi hét lên, vì tôi biết có hét lớn, có chửi rủa gã cũng vô ích. Khi đã bình tĩnh lại được, tôi nói:
— Tôi xuống ca-bin

Khôi lắc đầu:
— Không được. Thằng Xoa nó đang ngủ.
— Tôi xuống là tôi xuống… Anh muốn làm gì cũng được. Cứ việc…
— Chú xuống đó làm gì ?
Tôi nói thẳng :
— Tôi cần nói chuyện với Diễm Lan
Phòng máy vẫn không bật đèn nhưng bây giờ mắt tôi đã quá quen với bóng đêm, dưới ánh sao

mờ, tôi nhìn thấy rõ những nét phản ứng hiện trên khuôn mặt mỏng của Khôi.
Gã quả là một tên sành tâm lý người đời. Gã biết tiến lui đúng lúc và gã thật sáng suốt. Gã biết chiều ý thiên hạ những việc nhỏ để bắt thiên hạ phải làm theo ý gã những việc lớn. Gã có thể bắt tôi ở lại đây nhưng không, gã đi tới cầu thang, gọi xuống :
— Xoa… Phăng Xoa..
Thằng Tây lai bên dưới văng tục rồi càu nhàu:
— Ngủ đíu gì ngủ… Năm phút lại gọi…
— Cậu Năm xuống tâm sự với người đẹp. Mày đi chỗ khác chơi để cậu mợ được tự do.
Tôi bước xuống thang. Ca-bin sáng đèn, Phăng Xoa nửa nằm nửa ngồi trên chiếc giường ngoài. Gã để nguyên quần áo, cả giầy vớ khi ngủ, gã chỉ cởi dây lưng da to bản và phanh ngực áo để lộ màng ngực đầy lông đen, rậm và soăn như lông chó ghẻ. Khi tôi xuống tới đây, gã đang vớ tay lấy điếu thuốc lá gắn lên vành môi ướt. Mái tóc dài của gã rối bời xõa xuống trán và che kín hai tai gã. Trông gã thô bỉ như một con vật mang hình người.

Khẩu súng vẫn nằm trong bao da đeo ở mạng sườn gã, con dao găm vẫn gài ở mép quần cao bồi. Đôi mắt gã nhìn tôi lúc đó là mắt của một loài rắn độc:
— Mẹ kiếp… Làm tàng vừa chứ mày… — Gã nói, mép vẫn không nhếch lên… — Bố mày sùng lắm rồi đó…
Tiếng Khôi bên trên vọng xuống :
— Xoa lên đây với tao mày, ở trên nầy một mình tao sợ ma…
Tôi hất ngón tay cái :
— Tô tô… Chủ mày gọi… vẫy đuôi chạy lên cho đúng kiểu chó Tây chứ…
Nước miếng ứa ra bên mép gã:
— … Đ m Có ngày mày sẽ hối hận mày không được là chó…
Gã đi lên thang.
Tôi đi tới vạch tấm màn che nhìn xuống chỗ Diễm Lan nằm. Tất nhiên là nàng không thể ngủ được, nhưng nàng nằm nghiêng, xoay mặt vào vách và hai mắt nàng nhắm nghiền.
(Còn tiếp chương 11)

PHỐ VẪN CÒN NÉT HÀO HOA

Đêm nghe con phố thầm thì
Kể lại chuyện tình trăm năm về trước
Nhắn nhủ những dòng sông chảy ngược
Thương đại ngàn giờ xa vắng màu xanh

Đêm nhớ con mắt phố long lanh
Hàng mi chớp sao mà thương quá
Nơi con đường chia về sáu ngã
Có ngã buồn tênh, có ngã vui vầy

Đêm sương xuống thấp ngang hàng cây
Thành phố mơ màng ngủ
Đêm dịu dàng, quyến rủ
Mơ hồ khao khát yêu đương

Đêm bờ ngực trần tỏa hương
Phập phồng lan man theo từng nhịp thở
Từ xa xăm vọng về ú ớ
Rên siết một niềm đau

Muôn đôi mắt háo hức sắc như dao cau
Hằm hè thèm thuồng chiếm đoạt
Hồn sân si bỏng rát
Thiêu đốt bởi lửa yêu

Thành phố này tuổi đã bao nhiêu
Mà từng đêm vẫn ngây ngô dẫn dỗi
Chờ từng cơn mưa tình tắm gội
Cho ai xây mộng đời thắm tươi

Cho em môi xinh mim mím nụ cười
Phong phanh áo mỏng lạc vào đêm của phố
Cho đêm về lần tìm nhau tao ngộ
Dâng lên đời một nét hào hoa

Ký ức ngày xưa giờ đã nhạt nhòa
Thì xin phố đừng bận lòng thổn thức
Yêu hoài những gì thành thực
Thương hoài những giấc mơ đắm say

Trương Phong ba

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gởi tặng người thân. Đáp số xin gởi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 12-07-2020.

Độc giả trúng giải thưởng:
Nguyễn Quyết Thắng (67 – Hoorn), giải thưởng của đáp số là nửa năm báo, độc giả có thể theo dõi hạn báo ở trang bìa sau, phần địa chỉ ở dòng cuối. Xin chúc mừng !

					9			
					1	5	8	9
			7			6	1	
3					5	2		4
	4		8	9	6		5	
9		1	4					6
	7	8			3			
4	6	5	9					
			5					

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn
- tên người giới thiệu:
- số độc giả:
- địa chỉ:
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ:

Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 6 tháng báo VNNS.

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

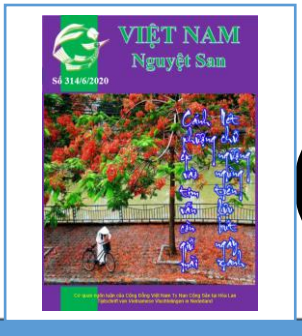

30€
1 năm

Địa chỉ liên lạc
Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede

E-Mail: vietbaohoalan@yahoo.com
Tel: +31 (0)318-640625

IBAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Lưu ý: Số ca nhiễm và tử vong tuy có giảm mạnh nhưng lệnh giãn cách vẫn còn hiệu lực.

Hiện nay tại Hòa Lan chúng ta việc đi lại và tụ họp vẫn còn
giới hạn và khoảng cách vẫn giữ 1,5 mét.
Vì sức khỏe cho chính mình và cho cộng đồng, quí đồng hương chúng ta nên quan tâm và thực hiện tốt

Tòa soạn kính chúc quí đồng hương trong dịp nghỉ phép hè 2020 thật vui vẻ bên gia đình.

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rải trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker Nguyễn Tuấn từ Úc Châu (Australia). Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

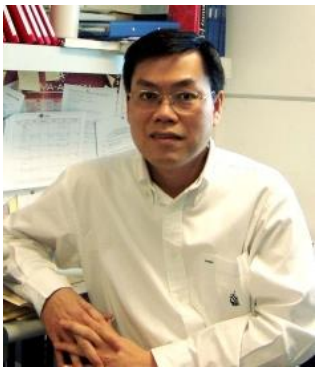

* * *

"Nếu cột điện ở Mỹ biết đi thì sẽ về Việt Nam"

Sáng ra đọc báo thấy bà con bàn tán xôn xao câu nói của ông thủ tướng Phúc về cái cột đèn (ông gọi là 'cột điện'). Hoá ra, ông thủ tướng biết chuyện vượt biên thời xa xưa! Câu nói của ông thủ tướng thật ra là mô phỏng theo câu nói của nghệ sĩ Trần Văn Trạch rằng "*Ở Việt Nam, cái cột đèn cũng muốn ra đi*".

Theo VNN, trong một phát biểu về tình hình kinh tế sau *'45 năm giải phóng và 35 năm đổi mới*', ông cho biết có hàng vạn người từ nước ngoài đăng kí về Việt Nam. Sau khi căn dặn là "*phải giữ chế độ, giữ Đảng, trong bối cảnh thế lực thù địch, phản động luôn sẵn sàng đối đầu*", Ông nói:

"*Trước đây, sau năm 1975 một thời gian dài, người ta nói: 'Nếu cái cột điện biết đi thì chạy sang Mỹ hết'. Còn bây giờ, thực tại nước Mỹ những tháng qua và nhiều nước khác thì 'Nếu cột điện ở Mỹ biết đi thì sẽ về Việt Nam'*."

Thoạt đầu, đọc tin tôi bán tín bán nghi, vì nghĩ ông thủ tướng không thể nào dùng câu nói dân gian đó. Nhưng rõ ràng là ổng có nói câu đó. Thật ra, ông nhớ không đúng. Câu nói đó không có Mĩ trong đó, mà nguyên văn là: ***"Ở Việt Nam, cái cột đèn cũng muốn ra đi,"***

và người nói là nghệ sĩ Trần Văn Trạch, em ruột của Gs Trần Văn Khê.

Câu nói đó gợi lại cả một trời kỉ niệm và đau thương …

Sau năm 1975 tình hình kinh tế - xã hội ở miền Nam rất bi đát. Chế độ mới chủ trương 'hợp tác xã' các hoạt động kinh tế, dẫn đến tê liệt toàn xã hội. Từ một nền kinh tế xuất khẩu gạo nhứt nhì thế giới nay trở thành thiếu gạo ăn. Chính tôi cũng từng ăn độ bo bo. Tất cả các hàng hoá thiết yếu (thời đó gọi 'nhu yếu phẩm' theo Tàu cộng) đều qua sự phân phối của Nhà nước và mở cánh cửa cho tham ô, nhũng nhiễu. Tình trạng kì thị Bắc Nam và chủ nghĩa lí lịch vô cùng nặng nề, và người ta nghi kị lẫn nhau, không ai tin ai. Người ta tự hào là "*Nguỵ*", vì nguỵ đàng hoàng và có trình độ học vấn lẫn kĩ thuật, để phân biệt với cán bộ miền ngoài và du kích mới tiếp thu. Trong bối cảnh như vậy thì người ta chỉ còn một cách là bỏ nước ra đi.

Người ta bằng mọi giá tìm đường vượt biển và vượt biên. Thời đó, bạn bè tôi đi nhiều vô kể. Sáng nay còn cà phê với bạn, sáng mai thấy không tới quán, và bạn bè ai cũng biết nhưng không nói ra "nó đi rồi". Hôm qua họp phòng còn gặp bạn bè và nghe kiểm điểm, hôm nay nó biến mất, và ai cũng biết "lại thêm một đứa lên đường". Kẻ lên đường bằng cách xuống ghe vượt biển sang các nước lân cận như Thái Lan, Mã Lai, Nam Dương, Phi Luật Tân. Người thì đi bộ qua Kampuchea, và từ đó đi sang Thái Lan, nơi có hàng trăm ngàn đồng hương đang chờ trong các trại tị nạn. Không ai làm thống kê để biết bao nhiêu người ra đi thời đó, nhưng thei Liên Hiệp Quốc thì số người ra đi lên đến hơn 1 triệu, và số người bỏ mạng trên Biển Đông hay rừng sâu Kampuchea lên đến hơn 200,000 người.

Thời đó, trước làn sóng nhà nhà ra đi, Nghệ sĩ Trần Văn Trạch tóm tắt bằng một câu đơn giản: "*Ở Việt Nam, cái cột đèn cũng muốn ra đi*". Ông Trạch là em ruột của nghệ sĩ Trần Văn Khê. Hai anh em theo hai hướng khác nhau: ông anh thì có cảm tình với nhà cầm quyền miền Bắc, còn ông em thì theo VNCH trong Nam. Ông Trạch ngày xưa rất nổi tiếng là một "*quái kiệt*", vì có tài hoạt náo, nhưng còn là một nhà sản xuất phim.

Tôi thì lúc nào cũng nhớ đến ông qua bài "*Xổ số kiến thiết quốc gia*" mà ông hát trước mỗi chương trình xổ số trên đài radio. Bản thân ông Trạch cũng ra đi. Cuối năm 1977, ông sang Pháp định cư cho đến ngày qua đời năm 1994, thọ 70 tuổi.

Quay lại nhận định của ông thủ tướng rằng "'*Nếu cột điện ở Mỹ biết đi thì sẽ về Việt Nam*", tôi thấy nghi lắm. Những người ra đi vào cái thời ông Trần Văn Trạch nói câu đó -- còn gọi là "*boat people*" -- thì có lẽ họ sẽ không về Việt Nam định cư đâu. Họ đã có cuộc sống gia đình và kinh tế ổn định, con cháu đều học hành đàng hoàng và chúng cũng đã có cuộc sống ổn định. Tôi không nghĩ ra bất cứ lí do gì họ phải về Việt Nam sống.

Nếu có người về thì có lẽ do hoàn cảnh gia đình hay công ăn việc làm bên này gặp khó khăn. Nhưng tôi nghĩ con số người gặp khó khăn bên này chắc chắn không nhiều. Tôi có quen một anh bạn cao tuổi, anh ấy quyết định về Việt Nam sống những ngày còn lại, nhưng anh ấy vẫn hưởng trợ cấp của chánh phủ Úc khá hậu hĩ, và mỗi khi mắc bệnh, anh ấy về Úc điều trị. Số người như anh bạn tôi ở Úc chỉ 'đếm đầu ngón tay'.

Tôi biết có nhiều người ra đi thời đó, nhưng cho đến nay vẫn chưa bước chân về Việt Nam, và họ sẽ không bao giờ về Việt Nam trong điều kiện hiện nay. Đối với họ, "một lần đi là một lần vĩnh biệt; một lần đi là mãi mãi chia phôi". Thà chia phôi, chớ họ không về Việt Nam.

Ngược lại, dù sau 35 năm *'đổi mới'*, người Việt Nam vẫn bỏ nước ra đi. Chỉ tính riêng nước Úc, từ 2014 đến 2018, mỗi năm có hơn 5,000 người từ Việt Nam sang Úc định cư [2]. Con số này bao gồm di dân tay nghề (chừng 1600-2000 mỗi năm) và đoàn tụ (3200-3500 mỗi năm). Nếu chỉ tính từ 2000 đến nay, số người Việt bỏ nước sang Úc có thể gần 100,000 người. Đó là con số ở Úc, còn con số ở Mĩ và Canada có thể còn nhiều hơn nữa.

Do đó, nếu làm thống kê đầy đủ thì con số người Việt xin về (như ông thủ tướng nói) có thể thấp hơn nhiều con số người Việt xin ra đi.

Có thể ông thủ tướng chỉ nhìn thấy những gì mà cố vấn của ổng cho nhìn. Có bao nhiêu cố vấn ông thủ tướng biết tình hình vượt biên vào thập niên 1970 – 1990. Chắc không nhiều. Ngay cả khi họ đi công tác ngoài này thì họ cũng chỉ quanh quẩn những nơi và những người họ quen biết, chớ ít khi nào [dám] đến cộng đồng người Việt để biết sự tình ra sao. Do đó, rất có thể họ đã cố vấn bậy cho ông ấy khi nói ra câu "*Cái cột điện* …" đó.

Có lẽ nhiều độc giả ở Việt Nam khi nghe câu "Nếu cột điện ở Mỹ biết đi thì sẽ về Việt Nam" của ông thủ tướng nghĩ rằng mấy nước như Mĩ và Úc đang quá nghèo đói, và tội nghiệp cho dân tình 'bên đó'. Nhưng đồng hương bên này xem câu đó như là một lời nói hài hước. Sáng nay, chắc chắn các quán cà phê ở các vùng như Litle Saigon ở Nam California, Ballaire ở Houston, Quận 13 ở Paris, và Footscray và Cabramatta ở Úc, câu nói đó sẽ mua vui được khá nhiều thực khách.

Nguyễn Tuấn

PS: Tôi nghĩ giới quan chức VN có vẻ không thân thiện với dân vượt biên. Mấy năm trước, trong một chuyến bay VNA từ Sài Gòn về Sydney, tôi ngồi bên cạnh một quan chức cao cấp của VN. Tôi ngồi ghế A, ổng ngồi ghế B. Chúng tôi nói chuyện rất vui vẻ và chia xẻ ngọt bùi từng li rượu đến miếng bánh. Anh ta hỏi tôi là đi công tác ở đâu bên Úc, tôi nói tôi về nhà. Anh ta hỏi tiếp "Thế anh sang đó lâu rồi", và tôi gật đầu. "Anh là doanh nhân?" Tôi trả lời "Không", chưa kịp nói tiếp thì anh ta lại hỏi "Du học sinh à?" Tôi nói "Không". "Thế chắc là du học sinh trước 1975", tôi cũng nói "Không" và giải thích rằng "Tôi vượt biên sang Úc. Người ta gọi chúng tôi là 'thuyền nhân' đó anh." Kể từ câu đó đến khi đáp xuống phi trường Sydney, anh ta không nói thêm một câu nào. Khi ra khỏi cửa máy bay, tôi thấy một đoàn người Việt đón anh ta và kèm theo bông nữa. Sáng hôm sau đọc báo mới biết anh ta là bộ trưởng tư pháp sang Úc công tác.

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Mùa hè du lịch đó đây

Thăm Viếng Budapest

Chương Ngô

Budapest, thủ đô nước Hung Gia Lợi, thành phố này trước kia gồm 2 khu Buda và Pest (đọc là Pesch) riêng biệt được chia đôi bởi dòng sông Danube. Khu Buda cổ kính tọa lạc trên đồi cao, có lâu đài
hoàng gia tuyệt đẹp, ban đêm lộng lẫy trong ánh đèn phản chiếu lung linh trên dòng sông Danube.
Bên kia sông là khu Pest với tòa nhà Quốc hội nguy nga hùng tráng, với phố xa tưng bừng nhộn nhịp và những công trình kiến trúc, đường xá, nhà cửa nói lên sự văn minh lâu đời của thành phố.
Đặc biệt là những chiếc cầu tuyệt đẹp bắc ngang sông Danube để nối liền hai khu Buda và Pest.

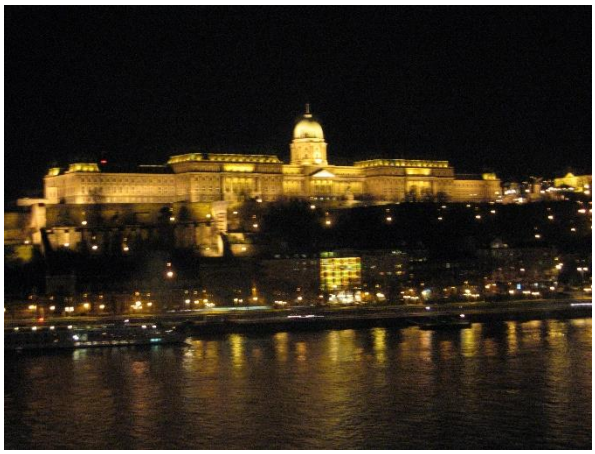

Nước Hung Gia Lợi xưa theo chế độ quân chủ, trong Đệ Nhị Thế Chiến bị quân Đức và sau đó quân Liên Xô chiếm đóng. Khi chiến tranh chấm dứt, đảng cộng sản Liên Xô tìm mọi cách hầu nắm chính quyền, kể cả việc bắt giam và lưu đày những người trong phe đối lập. Ngày 23-10-1956 một cuộc biểu tình bất bạo động của sinh viên tại Budapest đòi hỏi cải cách và tự do chính trị, bị bọn công an thân cộng thẳng tay đàn áp, đã đưa đến cuộc Cách Mạng Hung 1956 chống Liên Xô.
Để đập tan cuộc cách mạng, quân đội Liên Xô cho xe tăng tiến vào thủ đô Budapest và nã pháo bắn vào đám đông biểu tình trước Quốc Hội. Tiếp theo đó Hồng quân Liên Xô kéo vào chiếm đóng toàn bộ nước Hung. Tổng cộng 20.000 người dân Hung, kể cả những thành phần chính phủ không thân cộng, đã bị giết trong cuộc nổi loạn 1956 này.

Những năm sau đó, cộng sản Hung thẳng tay đàn áp tất cả những người không theo chúng. Con số ghi nhận có 21.600 người bị tù, 13.000 người chết và 400 người bị giết. Tuy nhiên nhờ sự hoạt động khéo léo và không ngừng nghỉ của những nhà dấn thân chính trị (activists), kể từ năm 1960, chính quyền Hung đã dần dần chuyển đổi thái độ để đi vào con đường ôn hòa hơn về văn hóa, kinh tế và chính trị.
Năm 1989 cũng vào ngày 23-10, ngày cuộc cách mạng 1956 đẫm máu bùng nổ, nước Cộng Hòa Hung Gia Lợi chính thức thành hình thay thế cho Cộng Hòa Nhân Dân Hung (People's Republic).

Ngay trung tâm thành phố,du khách có thể vào coi **Viện bảo tàng Tội ác Cộng sản (Communism Museum),** người dân địa phương gọi là **Nhà Kinh hoàng (House of Terror).** Trên bức tường phía bên ngoài Viện bảo tàng Tội ác Cộng sản là những bức hình nạn nhân bị chết vì chế độ cộng sản. Họ là những người rất trẻ, phần lớn còn trong lứa tuổi đôi mươi, họ đã hy sinh vì dám chống lại chế độ vô nhân và bất công của cộng sản Hung Gia Lợi.

Ngay giữa con đường trước Viện bảo tàng Tội ác Cộng sản có một bức tường thấp. Bức tường nhỏ này mang đầy những sợi dây xích, nói lên sự kiềm tỏa của chế độ cộng sản đối với người dân Hung. Trên bức tường có khắc những dòng chữ như sau (tạm dịch):

Shall we live as slaves or free men? *Ta sống như dân nô lệ hay người tự do?*
It isolated the East from the West *Nó đã cách ly Đông với Tây*
It split Europe and the world in two *Nó đã chia Âu Châu và thế giới thành hai*
It took away our FREEDOM *Nó đã cướp đi của ta TỰ DO*
It held us in CAPTIVITY and FEAR *Nó đã giam ta trong Ngục tù và Sợ hãi*
It tormented and humiliated us *Nó đã làm khổ và sỉ nhục ta*
And finally we TORE it DOWN *Và cuối cùng ta đã PHÁ TAN nó*
(Nó ở đây chính là chế độ cộng sản)

Nhà Kinh hoàng cũng chính là đại bản doanh của mật thám Đức, nơi giam giữ và tra tấn những người du kích Hung trong thời đệ nhị thế chiến. Thời kỳ sau đó, cộng sản Hung với sự chỉ huy của cộng sản Liên Xô đã tiếp nối Đức quốc xã trong việc duy trì ngôi nhà này để gieo biết bao kinh hoàng cho những người dân Hung dám đòi hỏi tự do.

Nơi thứ hai chúng ta có thể ghé đến là **Đài Tưởng Niệm (nạn nhân) 1956 - Memorial of the 1956**, đặt trước Quốc Hội Hung Gia Lợi ở Budapest. Trước toà nhà Quốc Hội là một công trường với thảm cỏ xanh rất đẹp. Giữa công trường này, trên bãi cỏ xanh, có một cột cao phất phới lá cờ và một bia đá ghi hàng chữ như sau.

This Hungarian flag has a hole in it because on October 23, 1956 the revolutionists, those Hungarian who revolted against the Soviet Union, tore out of it the foreign coat of arms that symbolized the power of the Soviet Union and Communism. Since then this flag has symbolized the freedom of the Hungarian nation.

This memorial is a symbolic grave. Here, on this square, several hundreds of people fell dead onto the ground due the killer blow of a firing squad on October 25, 1956. Honour and remembrance to the victims!
The system of communism has failed in every sense. However it will be very hard to get rid of communists, for there is nobody as dangerous as the usurper of a failed system, who abandons the system but guards his loot, and power-position.

Tạm dịch: Lá cờ Hung Gia Lợi này mang một lỗ thủng vì ngày 23 tháng 10 năm 1956 những nhà cách mạng Hung nổi lên chống Liên Bang Xô Viết đã xé rách dấu hiệu của Xô Viết và đảng Cộng Sản trên lá cờ. Từ đó lá cờ này tượng trưng cho tinh thần tự do của dân tộc Hung.
Đài tưởng niệm này tượng trưng cho một nghĩa trang. Nơi đây, tại công trường này, hàng trăm người dân Hung đã bị bắn chết vào ngày 25 tháng 10 năm 1956. Vinh danh và tượng niệm những nạn nhân này!

Chế độ cộng sản đã thất bại hoàn toàn. Tuy nhiên rất khó loại bỏ được những phần tử cộng sản, bởi vì không có gì nguy hiểm bằng những tên đầu sỏ của một chủ nghĩa thất bại, chúng đã từ bỏ chủ nghĩa nhưng vẫn khăng khăng bám lấy của cải cướp được và địa vị của chúng.

@@@T

(Tiếp trang 13)

Chủ nghĩa Dân Tộc cực đoan tại Trung Quốc.

Tháng Chín 1939, Đức tấn công Ba Lan. Anh và Pháp cam kết ủng hộ Ba Lan và tuyên chuyến với Đức. Thế chiến thứ hai thật sự bùng nổ. Hậu quả, khoảng 60 triệu người trên thế giới đã chết trong sáu năm kinh hoàng nhất trong lịch sử nhân loại. Trường hợp Tiệp Khắc là bài học lớn cho dân tộc Việt Nam và sẽ được phân tích trong bài viết đầy đủ hơn sau này.

Tuy nhiên một cách vắn tắt, lý do chính làm Tiệp Khắc bị xóa tên trên bản đồ thế giới ngay cả trước khi Thế chiến thứ hai bùng nổ, chưa hẳn vì Anh và Pháp đã bán đứng cho Hitler tại hội nghị Munich như nhiều sử gia đồng ý. Chính sách nhân nhượng (appeasement policy) của các lãnh đạo chủ hòa châu Âu đứng đầu là Thủ tướng Anh Neville Chamberlain chỉ là nguyên nhân khách quan, nằm ngoài vòng kiểm soát chủ động của chính phủ và nhân dân Tiệp. Tiệp Khắc rơi vào tay Hitler nhanh chóng chỉ vì Tiệp Khắc là một quốc gia ô hợp, phân hóa, suy yếu, có nhiều chính khách làm tôi mọi ngoại bang và không có quyết tâm bảo vệ chủ quyền đất nước. Hitler nhắm vào Tiệp Khắc vì y biết Tiệp Khắc là một quốc gia nhưng không có nội lực của một dân tộc thống nhất.

Như người xưa nhắn nhủ muốn thắng kẻ thù trước hết phải chiến thắng chính mình. Trong phạm vi dân tộc cũng thế, trước khi thắng được ngoại xâm một dân tộc phải biết vượt qua mọi bất đồng, biết hy sinh, biết đoàn kết thành một mối, và nếu cần phải biết chết cho các thế hệ tương lai của dân tộc được sống còn.

Trần Trung Đạo

Danh ngôn

**Bạn có thể thay đổi thế giới của mình bằng cách thay đổi lời nói của bạn ... Hãy nhớ rằng, cái chết và sự sống nằm trong sức mạnh của lưỡi' - Joel Osteen*

**'Lạc quan là niềm tin dẫn đến thành tích. Không có gì có thể được thực hiện mà không có hy vọng và sự tự tin' - Helen Keller*

[Typ hier]

Chuyện Tình Yêu

Rumba

Nhạc & lời : Quang Kế

♩= 100

D F#m

Chuyện tình yêu thường hay khiến lòng ta bối rối, chuyện tình
(Một lần) yêu tình tha thiết tình yêu luyến tiếc, một lần

4 G D D7 G

yêu nào đâu muốn cho em hờn dỗi, lỡ lầm nhau nên tình như chìm trong bóng
yêu tình da diết con tim nào biết, ngỡ tình xa nên tình ta nào đâu có

7 F#m Em A7 1. D

đêm, bao lo âu từng đêm sâu tương tư u sầu. Một lần
hay, nên yêu thương tình lên hương trên đôi môi

10 2. D G Em

hồng. Này người yêu hỡi, hãy yêu thương cho con tim rong
(Này người yêu) hỡi, hãy yêu thương trong con tim sâu

13 F#m A7 G D

ruổi, này người thương nhớ, mỗi lần gặp gỡ con tim đầy bỡ ngỡ.
thẳm, tình người say đắm, tay trong tay nắm, tan đi niềm trống vắng.

17 B7 1. Em A7

Hãy yêu thương nhau, yêu đến muôn sau, tình không phai
Hãy yêu thương

20 D 2. Em A7 D

màu. Này người yêu nhau. cho đời này chẳng còn, tình dối gian.

CÁO PHÓ

Trong tâm tình "xin vâng", chúng tôi xin kính báo: chồng, cha, ông của chúng tôi

Ô. PHANXICO XAVIE ĐOÀN VĂN KHOA

Sinh ngày 19 tháng 9 năm 1947 tại Hưng Yên, Việt Nam

Đã được Chúa gọi về ngày 31-05-2020 tại Arnhem, Hòa Lan Hưởng thọ 72 tuổi. Linh cửu được quàng tại: DELA uitvaartcentrum Weg langs de Begraafplaatsen 5, 6815 AZ Arnhem

05–06–2020 14h15 Thánh Lễ an táng được cử hành tại: Thánh Đường Moscowa, Waterbergseweg 18, 6815 AP Arnhem

* Vợ Lê Thị Trào
- Con Đoàn Thị Xuân Oanh, chồng và các con
- Con Đoàn Phương Ý, chồng và các con
- Con Đoàn Quang Vinh

Vì tình hình dịch bệnh hiện nay, xin dâng tâm tình cầu nguyện thay cho việc thăm viếng và phúng điếu.

PHÂN ƯU

*Ban Chấp Hành Cộng Đồng VNTNCS/HL
*Tòa Soạn Báo Việt Nam Nguyệt San
* Cùng quí tổ chức đoàn thể và đồng hương

Nhận được tin buồn của tang gia : **Ông Phanxico xavie Đoàn Văn Khoa**

- Cựu chủ tịch Hội Người Việt Tỵ Nạn cộng sản tại Arnhem (1 nhiệm kỳ)
- Cựu Phó hội trưởng Ngoại Vụ BCH Hội Gia đình Quân Cán Chính VNCH/HL.(1 nhiệm kỳ)

Chúng tôi thành thật trân trọng gởi đến bà quả phụ Lê Thị Trào và gia đình lời chia buồn và lời cầu nguyện xin ơn Thiên Chúa đón nhận linh hồn Phanxico xavie sớm được lên hưởng phước bên Cha trên trời.

Tổ chức,hội đoàn.
-Ban Chấp Hành CĐVNTNCS/HL
-Tòa soạn báo Việt Nam Nguyệt San
-Hội Gia đình QCCVNCH/HL
Các gia đình
-G/đ ÔngNguyễn Quyết Thắng (Hoorn)
-G/đ Ông Trần Quốc Sủng (Denbosch)
-G/đ Ông Lê Quang Kế (Denbosch)
-G/d Ông Nguyễn Văn Đáo
-G/đ Ông Nguyễn Hiền
-G/đ Ông Trần Văn Thắng (Eindhoven)
-G/đ Ông Tạ Viết Thâm (Nieuwegein)
-G/đ Ông Tạ Viết Thái (Houten)
-G/d Ông Trương Hải (Nijmegen)
-G/đ Bà Trương Thị Bạch Tuyết (Nijmegen)
-G/đ Ông Nguyễn Hữu Phước(Etten-Leur)
-G/đ Ông Nguyễn Liên Hiệp (Eindhoven)
-G/đ Ông Hiển &Vân (Nieuw Vennep))
-G/đ Ông Tiến &Tuyết (Arnhem)
-G/đ Ông Nguyễn Đình Quyết (Denhaag)
-G/đ Ngô Thụy Chương (Hoorn)
-G/đ Ông Nguyễn Quang Kế (Ede)

Cười chút chơi

KHÔNG PHẢI AI CŨNG BIẾT

Một người mắc bệnh tưởng mình là chuột. Sau nhiều cố gắng của các bác sĩ thần kinh, cuối cùng ông ta cũng đã tự nói ra được mình không phải là chuột. Lúc xuất viện, ông ta nhìn thấy một con mèo ông ta run lẩy bẩy không chịu đi. Bác sĩ nói:
- Anh đã biết rõ mình không phải là chuột rồi mà?
- Tôi biết! Tôi biết! Nhưng con này không biết thì sao?

KHỎI BỆNH

Bác sĩ tâm thần : Chúc mừng anh đã khỏi bệnh!
Bệnh nhân: Mừng gì mà mừng!
Trước đây khi còn bị bệnh tôi là Alexander Đại Đế, giờ tôi chỉ là một kẻ vô danh tiểu tốt!

THI NÓI DÓC

Một hôm được nghỉ, bốn quan họp nhau đánh chén, nhân lúc cao hứng liền mở cuộc thi nói dóc. Quan thứ nhất nói:
- Tôi còn nhớ, ngày tôi nhận việc ở huyện nọ, tôi trông thấy một con trâu to lắm, nó liếm một cái hết cả một mẫu mạ!
- Quan thứ hai nói: Thế đã lấy gì làm lạ. Tôi còn trông thấy một sợi dây thừng to gấp mười cái cột đình làng này!
- Quan thứ ba nói: Tôi đã từng thấy một cây cầu dài lắm, đứng đầu này không thể trông thấy đầu kia. Chỉ biết rằng có hai bố con nhà nọ, kẻ ở bên này, người ở bên kia, mà chẳng bao giờ gặp nhau được. Lúc ông bố chết, người con nghe tin, vội vã sang đưa đám ma, nhưng kia qua cầu sang đến nơi thì đã đoạn tang được ba năm rồi.
- Đến lượt quan thứ tư: Thế kể cũng đã ghê đấy.Nhưng tôi lại còn trông thấy 1 cái cây cao khiếp lắm! Cứ biết rằng trứng chim ở ngọn cây rơi xuống mới đến nữa chừng, chim đã nở đủ lông đủ cánh đã bay đi rồi.
- Bốn ông quan đắc ý, vỗ đùi cười ha ha. Bỗng có tiếng thét thật to làm các quan giật bắn người:
- Đồ nói láo cả! Lính đâu? Trói cổ chúng nó lại cho ta!
- Các quan sợ rung cầm cập ngơ ngác nhìn trước nhìn sau xem ai, thì té ra Anh lính hầu. Lúc ấy các quan mới lên giọng:
- Thằng kia, mày định trói ai thế?
- Bẩm quan, con thấy các quan thi nhau nói dóc thì con cũng nói dóc chơi đấy ạ!

NÓI CÓ ĐẦU CÓ ĐUÔI

Lão nhà giàu nọ có anh đầy tớ tính rất bộp chộp, thấy gì nói ấy, gặp đâu nói đó, chẳng có đầu có đuôi gì cả. Lão mới gọi anh ta bảo:
- Mày ăn nói chẳng có đầu có đuôi gì cả, người ta cười cả tao lẫn mày. Từ rày nói cái gì thì phải nói cho có đầu có đuôi nghe không?

Anh đầy tớ vâng vâng dạ dạ.
Một hôm lão mặc quần áo sắp sửa đi chơi, đang ngồi hút thuốc thì thấy anh đầy tớ đứng chắp tay trịnh trọng nói:
- Thưa ông, con tằm nó nhả tơ, người ta đem tơ đi bán cho người Tầu, người Tầu đem dệt thành lụa. Ông mua lụa về may thành áo. Hôm nay ông mặc áo, ông hút thuốc. Tàn thuốc nó rơi vào áo ông, và áo ông đang cháy…
Lão giật mình nhìn xuống thì áo đã cháy to bằng bàn tay rồi.

KHÔN RA

Một lão nhà giàu đi dạo chợ quê xem có món hàng nào rẻ mua về tích trữ. Thấy một chú bé cứ nhai mãi mấy hột táo, bèn hỏi:
- Này nhóc, mày nhai mãi mấy hột táo ấy để làm gì?
- Thưa ông, để cho khôn người ra.
- Thế à? Bán cho tao vài hột được không?
- Thưa ông, mười đồng hai hột.
- Được, tiền đây.
Lão ta đưa luôn mười đồng và cầm hai hột táo bỏ ngay vào miệng nhai lấy nhai để. Nhai mãi, một lúc sau lão ta hỏi chú bé:
- Này nhóc! Tao nhai từ nãy đến giờ chả thấy khôn ra tí nào. Trong khi đó với mười đồng, tao có thể mua hàng rổ táo của những người khác.
- Đấy! Đấy! Ông khôn ra rồi đấy! – Chú bé đắc chí kêu lên.

DIÊM VƯƠNG THÈM ĂN THỊT

Trên dương thế, có một con heo bị đem ra giết thịt. Hồn nó về kêu với Diêm Vương. Diêm Vương hỏi:
- Nỗi oan nhà ngươi như thế nào? Hãy nói rõ đầu đuôi nghe!
- Dạ! Họ bắt tôi làm thịt!
- Được rồi, hãy khai rõ rang. Họ làm thịt như thế nào?
- Dạ, trước hết họ trói tôi lại, đè ra chọc tiết. Xong họ đỗ nước sôi lên mình tôi, cạo lông.
- Rồi sao nữa!
- Cạo sạch rồi họ mổ ra, thịt tôi xé thành từng mảng, chặt nhỏ bỏ vào rổ. Thế rồi…họ bắc chảo đổ mỡ vào, phi hành cho thơm, them mắm thêm muối, xào lên,…
- Thôi ! Thôi… đừng nói nữa mà tao thèm!

Lá thư tòa soạn

Kính thưa quí độc giả kính mến,

Thấm thoát thời gian ba mùa hoa phượng nở ra và sẽ khép lại, cũng là thời gian mà Ban Quản Trị tòa soạn báo Việt Nam Nguyệt San phải ngõ lời chào tạm biệt đến quí độc giả xa gần thân thương triều mến, đã đồng hành cùng chúng tôi, cổ vũ và ủng hộ cho tập san trang nhà mỗi ngày thêm tốt đẹp .

Nắng tâm hồn cứ tung tăng đi dạo
Để nuôi nấng bao hoài bảo khát khao
Tương lai mở em hồi hợp bước vào
Đành xa nhé những mùa hoa phượng vĩ

Như chúng ta cũng biết, cứ sau 3 năm thì Ban Chấp Hành Cộng Đồng sẽ được bầu lại theo nội qui sinh hoạt và đồng thời cũng từ đó Ban Quản Trị tập san cũng sẽ có sự đổi thay về nhân sự để tiếp tục cộng việc Cộng Đồng nói chung và tập san Nguyệt Nam Nguyệt San nói riêng.

Trong điều kiện hiện nay do đại dịch virus WuHan nên việc bầu lại BCH/CĐ nhiệm kỳ 2020 – 2023, Ủy Ban Bầu cử chưa tiến hành được theo như dự trù là trong 7 sẽ bàn giao đúng nhiệm kỳ.
Số báo 314 này (24 số báo trong 3 năm) cũng là số báo cuối của nhiệm kỳ trước khi tòa soạn nghỉ phép hè tháng 7&8/2020.
Tòa soạn sẽ chờ quyết định của Ban cố vấn và của Ủy Ban Bầu cử để việc phát hành báo phục vụ độc giả không bị gián đoạn.

Tòa soạn xin chân thành cám ơn quí anh chị em cộng tác viên đã đóng góp bài theo các chủ đề như : "Quan điểm, Thời sự, Bình luận, xã luận, Phiếm luận, tin tức,Tin Hòa Lan, Truyện, Xã hội dân sự, thơ, vui cười, Đố vui, Nhạc, Sức khỏe và tham quan du lịch" . Và hơn hết là quí độc giả đã đồng hành ủng hộ nuôi sống cho tờ báo tồn tại mãi cho đến ngày hôm nay, đấy là điều tự hào cho Cộng Đồng chúng ta còn duy trì được nét văn hóa báo giấy trong sinh hoạt tại Cộng Đồng ở hải ngoại.

Kính thưa quí đồng hương, thời gian là thước đo từ kết quả cộng việc đã làm được, với ngần ấy thời gian không dài cũng chẳng ngắn để Ban Quản Trị chịu trách nhiệm về công việc của mình, ở đây là Tập San Việt Nam Nguyệt San về việc: Thời gian phát hành, nội dung, hình thức và kỷ thuật layout của tờ báo, tuy chúng tôi đã cố gắng để chu toàn, song chắc chắn rằng cũng đã có những thiếu sót và kính mong quí độc giả thông cảm và góp ý cho tòa soạn trong tương lai.

T/m Ban quản trị tờ báo Việt Nam Nguyệt San, xin kính chúc quí ACE cộng tác viện, quí độc giả cùng quí quyến nhiều sức khỏe và một mùa hè thật ý nghĩa, hạnh phúc bên người thân, bạn bè.

Trân trọng cám ơn và kính chào
T/m Ban Quản Trị VNNS

Nguyễn Quang Kế
Chủ nhiệm kiêm Chủ bút

DANH SÁCH ĐỘC GIẢ ĐÓNG TIỀN BÀO TỪ NGÀY 3/4 ĐẾN 10/6/2020					
Số t/t	**Ngày trả tiền**	**Tên độc giả**	**S.độc giả**	**số tiền**	**Ghi Chú**
1	3/4/2020	TV Tran -CV Huynh	598	30	
2	4/4/2020	VH Vo	461	30	
3	5/4/2020	NH Dinh - TTV Dinh	705	30	
4	6/4/2020	TTU Phan	381	30	
5	10/4/2020	TNA Le	803	30	
6		VH Kieu	861	30	
7	11/4/2020	Van Dong Nguyen-TTM Nguyen	434	60	2 năm
8		TA Nguyen - VH Le	449	30	
9		N Q Nguyen-TTK Nguyen	597	30	
10	12/4/2020	Thu Vuong Nguyen Thi	302	30	
11		TN Truong- TBS Bui	118	30	
12	13/4/2020	BH Do	182	30	
13	14/4/2020	Huynh T A	455	30	
14	15/4/2020	Dinh Minh Thin	873	30	
15		Nguyen T T	10	30	
16	17/4/2020	THH Le	628	30	
17	24/4/2020	Erven van NNVu.TT Le	706	30	
18	1/5/2020	T.V. Thai	718	60	2 năm
19	3/5/2020	T.V.Tham	199	30	
20		X.N Nguyen -TC Pham	724	724	
21	17/5/2020	Hoai Thu Truong	493	60	2 năm
22	18/5/2020	Ngoc chi Sanks	878	30	
23	19/5/2020	Nguyen KT	322	30	
24	24/5/2020	Thanh Phong Le	745	30	
25	25/5/2020	KL Ta	411	30	
26	26/5/2020	Vu Thi Lua	753	30	
27	26/5/2020	Vliet Servic		150	Quảng cáo
28	2/6/2020	K.N.Duong	394	30	
29	4/6/2020	TTD, - HK Lam	211	100	3 năm báo
30	4/6/2020	Nguyen T M Thuy	173	60	2 năm

Cáo lỗi cùng độc giả

Trong thời gian vừa qua, tòa soạn nhận được nhiều e-mail và điện thoại hỏi về việc đã đóng tiền báo nhưng vẫn nhận được giấy báo chưa trả tiền báo trong số báo VNNS 313 vừa rồi.
Tòa soạn xin thành thất cáo lỗi, (dù đã có ghi trong lá thư lời tòa soạn về lý do tài khoảng nhà bank bị storing nên chưa cập nhật đúng hạn)

- *Tòa soạn xin cám ơn quí độc giả đã quan tâm và cho tòa soạn biết, nhân đây tòa soạn cũng xin thông báo, trường hợp quí vị đã đóng tiền mà khi nhận báo vẫn nhận được giấy báo nhắc nhở thì xin quí vị xem lại trong trang cập nhật của tòa soạn đã được cập nhật đến ngày nào!*

Trân trọng cám ơn
Tòa soạn VNNS

Căn Gác Nhỏ

thơ : Phong Châu
nhạc : Nguyễn Quyết Thắng

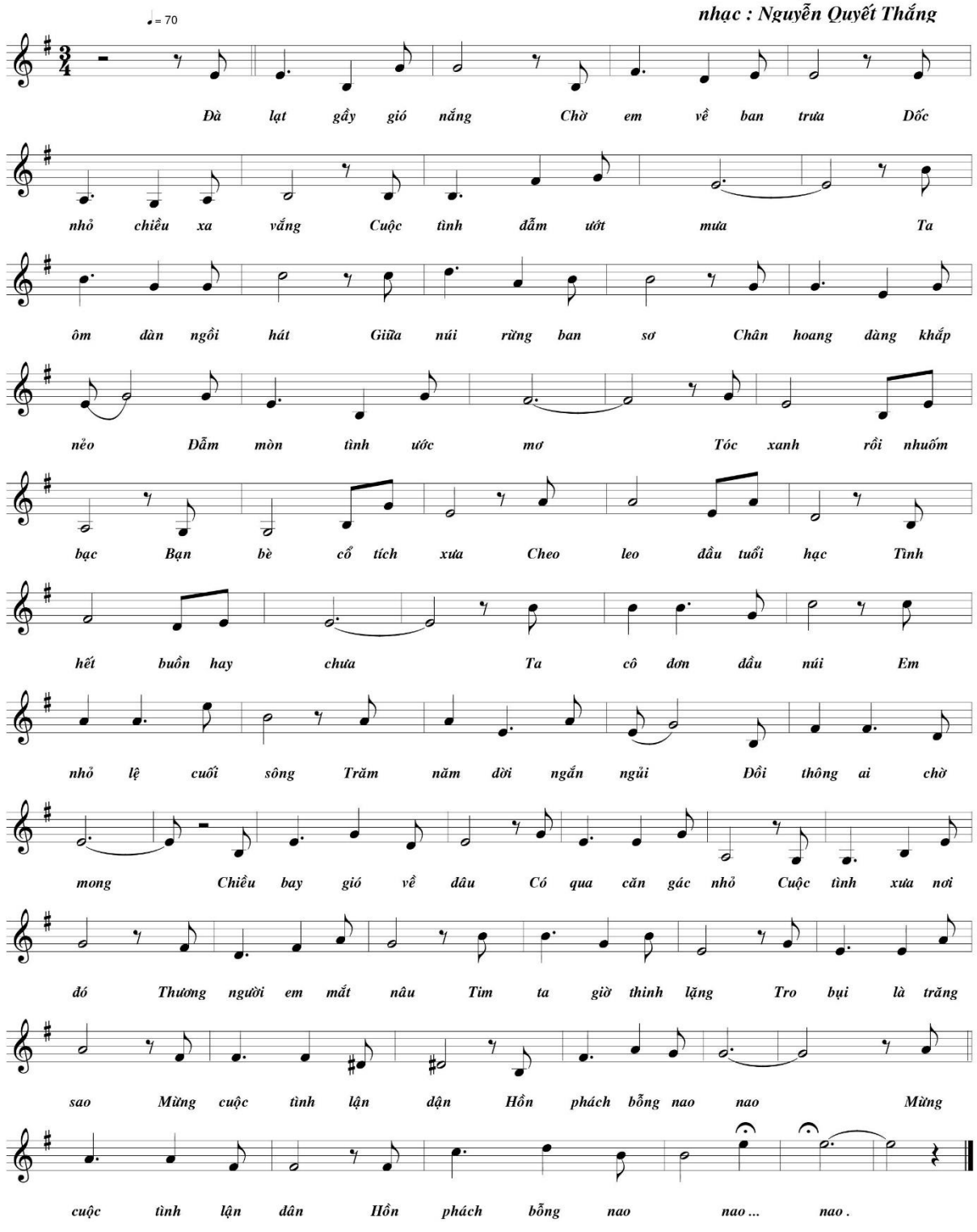

* Viết cho Nguyễn Đức Quang